

A RIMASZOMBATI
EGYESÜLT PROTEST. FÖGIMNÁZIUM

LIV-ik

ÉRTESITŐJE

AZ 1906—1907. TANÉVRŐL.

KÖZLI:

LOYSCH ÖDÖN
IGAZGATÓ.

RIMASZOMBAT,
NYOMATOTT LÉVAIIZSÓ KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
1907.

Adatok az 1906—1907-ik tanév történetéhez.

Mnkában gazdag, belső bajoktól ment iskolaévet zárunk le Isten segítségével ez alkalommal is.

Változás ez év folyama alatt sem az Igazgató-tanács, sem tanári testület kebeléken nem történt. A tanári testület tagjai közül Schwalm Nándor rajztanár a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak 1907. április 21-én 27932. szám alatt kelt rendeletével állásában véglegesített. Marton István tanár, a kit a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszterium-1906. augusztus 15-én 67282. számú rendeletével helyettes tanári minőségében folytatólagosan a folyó tanévre is alkalmazott, oklevelének megszerzése után az igazgató-tanács kérelmére rendes tanárrá neveztetett ki. (1907. május 15-én kelt 41465. sz. min. rend.) Gyakorló tanári minőségben Sztraka Gódor János okl. tanár, iskolánknak volt jeles növendéke, működött iskolánknál, a ki önállóan tanította a számtant és földrajzot az I. osztályban és segített a kísérleteknél, részben önállóan vezette a fizikai gyakorlatokat a VII—VIII. osztályban és szakképzett-ségével, szorgalmával és paedagogiai ügyességével a tanuló-ifjúság szeretetét, kartársai rokonszenvét és tiszteletét a legteljesebb mértékben kiérdemelte.

Hálás szívvel emlékezünk meg e helyen a nagymélt. vallás- és közokt. Miniszteriumnak azon nemes gondoskodásáról, mely-lyel iskolánknak régi sebét, a vallástanítás ügyét orvosolta. A két protestans egyháznak azon követelménye, hogy mindenik felekezeti főgimnáziumnál a többi rendes tanárral mindenben

teljesen egyenjogú, rendes vallástanári állás szerveztessék, iskolánkra nézve teljesíthetetlen volt. Sajátos helyzetünkől kifolyólag ugyanis két rendes vallástanári tanszéket kellett volna szerveznünk, dacára annak, hogy a főgimnáziumunk részére engedélyezett államsegély évi összege csak olyan nagy volt, mint a többi társ főgimnázium-é, melyeketpedig csak egy vallástanári tanszék javadalma terhelt.

Minthogy pedig iskolánk költségvetése sehogysem engedte a két vallástanári rendes fizetés beillesztését: a szükség nyomása alatt úgy főgimnáziumunk igazgató-tanácsa, mint egyházközségeink és az illetékes két egyházi főhatóság beleegyezett abba, hogy mindkét országos egyház jogérvényes határozatának követelménye értelmében szerveztessék ugyan két rendes vallástanári tanszék, de mindkettő csak fél rendes tanári fizetéssel; és minthogy fél fizetéses tanári existenciát különállóan létesíteni lehetetlen, a rendkívüli és kivételes helyzetnél fogva ez állásra a helybeli két protestans egyházközség ezidőszertinti lelkeszei alkalmaztassanak.

Ezen különleges intézkedés jogérvényét a tanügyi kormány az 1898. július 18-án megújított szerződésben elismerte.

De a kérdés ilyténi megoldása nem bizonyult jónak. A vallástanítási tanterv eddig csak az osztályok összevonásával és a tananyag évenkénti váltakozásával volt keresztülvihető, mert vallástanáraink a tanári fél díjazás miatt egyenként csak a rendes heti óraszám felének, 8-nak megtartására voltak kötelezhetőek. Ennek hátrányait pedig különösen a más tanintézetből ide átlépett, vagy innen más tanintézetbe ment tanulók érezték, a kik ezáltal valamely osztály tananyagával nem ismerkedhettek meg.

Ez a tanügyi szempont vezette főgimnáziumunk igazgató-tanácsát, a midőn a felekezeti középiskolák tanárainak fizetésrendezése alkalmából felhívta a magas tanügyi kormány figyelmét a tanítás hátrányára szolgáló ezen helyi körülményre. És a tanügyi kormány iskolánk speciális helyzetére való tekintettel úgy oldotta meg a kérdést, hogy mindkét vallástanárunknak eddigi fél fizetését a megfelelő fizetési osztály teljes törzsfizetésére kiegészítette, lehetővé tevén ezáltal, hogy a vallástanítási tanterv ezentúl teljesen betartassék és — ha most nem is, de

idővel — a vallástanári állás különválasztva a lelkésztől, önállóan töltsék be.

De a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi Miniszterium gondoskodását más irányban is kiterjesztette iskolánkra. Még az új építkezés folyama alatt történt, hogy az igazgató-tanács, részben az építkezési többletkiadások fedezésére, részben hiányos felszerelésünk kiegészítésére újabb 40000 korona beruházási államsegélyért folyamodott. A közbejött politikai és egyéb akadályok a kérvény elintézését sokáig késleltették, míg végre 1906. szept. 11 én 97359. sz. a. kelt rendeletével kiutaltványozta a magas tanügyi kormány részünkre az újabb 40000 korona államsegélyt. Sajnos, teljes egészében nem kaptuk az összeget kézhez. Még a régi 200000 korona beruházási államsegély kiutaltványozása ahhoz a feltételhez van kötve, hogy utána 15 éven át évente 3%-ot fizessünk vissza az országos nyugdíj- és gyámintézet javára. (1894. évi XXVII. t.-c. 3. §. d) pontja). Ezen évi 6000 koronát kitevő összeg az építkezési államsegély felvétele alkalmával pillanatnyilag fedezetet talált, mert akkoriban történetesen 5 helyettes tanár volt iskolánknál alkalmazásban, a tanulók száma évről-évre nagyobbodott és az új építkezés tudatában a régi épület fentartására és felszerelésére sem fordítottunk jelentékenyebb összegeket. A mióta azonban az akkori helyettes tanárok oklevelük megszerzése folytán rendes tanári illetményekben részesülnek és a tanulók létszáma évről-évre fogy, vagy a legjobb esetben is stagnál; a mióta az új épületnek használatba vétele folytán évi kiadásaink a szolgazemélyzet szaporítása, a fűtési és világítási többlet, az épületfentartási kiadások emelkedése következtében rohamosan emelkednek; a mióta az egymásután esedékesekké váló korpótlékok évről-évre szaporítják kiadásainkat: azóta a lehetőség végső határáig vitt takarékoság mellett sem voltunk és vagyunk képesek az állammal szemben vállalt fizetési kötelezettségünknek eleget tenni. A tanügyi kormány a helybeli m. kir. adóhivatal útján több ízben megsürgette hátralékos tartozásunkat, sőt a nagy könyvtárt is lefoglaltatta, de pénzügyi helyzetünk nem javulván, csak újabb és újabb felterjesztésekben kérhettük a reánk nehezedő súlyos teher elengedését,

Mint hogy azonban kérelmünk nem nyert kedvező elinté-
zést, a helybeli m. kir. adóhivatal, hivatkozással a vall. és köz-
oktatásügyi miniszteriumnak hozzáintézett fizetési meghagyá-
sára, levonta a 40000 korona újabb felszerelési államsegélyből
eddiggi tartozásainkat 12000 korona értékben, majd annak 1080
koronát kitevő késedelmi kamatját és 240 korona végrehajtási
költségét és csak a felmaradt 26680 koronát adta ki készpénz-
ben. Ez összeg elsősorban az építkezés alkalmából visszamaradt
adósság törlesztésére szolgál, a törlesztés után még rendelkezé-
sünkre álló pénzüsszegekből hiányos felszerelésünket egészítjük ki
és a még szükségesnek mutatkozó építkezési munkálatokat
(udvarrendezés, gazdasági udvar és botanikus kert körülkeri-
tése stb.) foganatosítjuk.

Azoknak a felterjesztéseknek, melyeket a 3% nyugdíjadó
elengedése, illetőleg a rendes évi államsegélynek a 3% össze-
gének megfelelő összeggel való kiegészítése iránt ismételve in-
téztünk a magas tanügyi kormányhoz, végre szintén foganatjuk
lett. A vallás és közoktatásügyi Miniszterium 1907. évi február
hó 22-én kelt 10133. számú leiratával 3000 korona rendkívüli
államsegélyt engedélyezett iskolánknak az országos nyugdíj- és
gyámintézettel szemben tartozó kötelezettségünk lerovására és
alapos az a reményünk, hogy pénzügyi egyensúlyunk helyre-
álltáig a kormány a jövőben is fogja iskolánkat ily rendkívüli
segélyben részesíteni.

Iskolánk beléletére vonatkozólag a következőket jelenthetem:

A tanári testület 1906. aug. hó 30-án tartotta meg alakuló
értekezletét, a melyen kijelölte az ifjusági körök és egyesületek
elnökeit és Marton István személyében megválasztotta a tanári
értekezletnek jegyzőjét. A javító, pótló és magánvizsgálatokat
aug. 31. és szept. 1-én tartottuk meg, a beírásokat szeptember
1—6-ig eszközöltük. Javítóvizsgálatra utasított a múlt tanév
végén egy tárgyból 42 tanuló. Ezek közül nem jelent meg 2,
sikeresen vizsgázott 40, osztályismétlésre utasított 1 tanuló.
Két tárgyból teendő javítóvizsgálatra utasított 56 tanuló.
Ezek közül nem jelent meg 6, sikerrel letette a vizsgálatot 40,
osztályismétlésre utasított 10 tanuló. Magánvizsgálatra jelent-
kezett felsőbb engedélylyel — illetőleg a rendes időtől való
távolmaradását igazolva 5 tanuló, a kik közül 2 egy-egy tárgy-
ból javító vizsgálatra utasított.

A tanévet szept. 7-én nyitottuk meg a szokott ünnepé-
lyességgel és a tanítás azóta rendszeresen és zavartalanul folyt
a tanévnek június hó 24-én történt ünnepélyes berekesztéséig.

A VIII. osztály vallástani érettségi vizsgálatát ev. ref. rész-
ről nt. Ruzskay Gyula jánosi-i lelkész, ág. hitv. ev. részről nt.
Kemény Lajos oszgyáni lelkész, róm. kath. részről ft. Szeman
Endre prépostplébános elnöklete alatt május hó 4-én; a VIII.
osztály osztályvizsgálatait május 6—12-ig, az érettségi írásbeli
vizsgálatokat május hó 15, 16 és 17-én tartottuk meg. A
szóbeli érettségi vizsgálatok nt. Csabay Pál gömöri egyházmegyei
főesperes mint elnök és nt. Szóts Farkas budapesti theol.
akad. tanár, mint kormányképviselő jelenlétében június hó 4-től
8-ig folytak le. A rendes évvégi osztályvizsgálatokat június hó
15—22-ig tartottuk meg.

A tanév folyamán beiratkozott összesen 381 tanuló, még
pedig 360 rendes és 21 magántanuló. E szerint tanítványaink
száma a múlt évhez képest 11-el kevesbedett. Az év folyamán
kilépett, eltanácsoltatott, vagy vizsgálatlan maradt 26 tanuló.

Az első osztályba ez alkalommal is nagyobb számban je-
lentkeztek a tanulók; de mint hogy egy párhuzamos osztály fel-
állítására, a mint azt a múlt tanévben tapasztaltuk, iskolánk pénz-
ügyi egyensúlyát teljesen megzavarná, kénytelenek voltunk a
később jelentkezőket, különösen ha azok nem voltak helybeliek,
visszatartani. Az évet így is 70 rendes első osztályú tanulóval
kezdük meg.

Mélyreható ujitásra határozta el magát az igazgató-tanács
a folyó tanévben, a midőn a tanári testület indokolt véleménye
alapján az eddig szokásban volt délelőtt-délutáni tanítás helyett,
a félnapos, egyhuzamban való tanítást vezette be. Egyelőre
próbaképen, végleges elhatározását függővé téve attól, hogy az
évi eredmény mennyire igazolja az ujitásba vetett reményeket.
Ugyancsak ilyen feltétel mellett adta meg hozzájárulását a ta-
nitási rend ilyténi megváltoztatásához az ev. ref. egyházkerületi
közgyűlés, a mely egyébként nem szívesen látta a régi rend-
szer megbontását.

A tanári testület csak hosszas megfontolás és az ujitásból
származható összes előnyök és hátrányok lelkiismeretes mérle-
gelése után határozta rá magát a délelőtti tanítási rendszernek
próbaképen való bevezetésére. Tisztába kellett jönnie azzal, hogy

az ujtás városunk rendjét megzavarja, mert úgy a magán, mint a közhivatalok hivatalos órái délelőtt-délutánra vannak beosztva. Számolnia kellett azzal a körülménnyel, hogy a kisebb és gyengébb idegzetű tanulókat a reggeli 8 órától délutáni 1 óráig tartó szakadatlan szellemi munka kifárasztja és elernyeszti és hogy az utolsó órákat a tanulók szellemi kimerültsége következtében alig fogja gyümölcsözhetően felhasználhatni. De ezzel szembeállította azt a tapasztalati tény, hogy az eddigi rendszer mellett a délutáni tanórák eredmény tekintetében szintén nem voltak a délelőttiékhöz mérhetőek, különösen ha a tanulók, a mint ez a felsőbb osztályokban az óraszámából önként folyik, délelőtt 12 óráig voltak az iskolában elfoglalva. Hogy a szabad délután, módot és alkalmat nyújtván a tanulóknak a szabad levegőn való huzamosabb tartózkodásra, ezzel a délelőtti fáradalmakat kellőképen ellensúlyozhatja. Igaz, hogy ezzel még nagyobb alkalmat szolgáltat az ifjúság hanyagabb részének idejének elfecsérelésére; de a kötelességmulasztókat bármily rendszer mellett sem lehet a komoly munkára szorítani, az ifjúság komolyabb, szorgalmasabb része pedig a délelőtti tanítás mellett tagadhatatlanul helyesebben oszthatja be a tanuláshoz és szórakozáshoz egyaránt szükséges idejét, mint a mikor délután is 4, esetleg 5 óráig van az iskolában elfoglalva. A nyelv, zene, tánc és egyéb különórák pedig a tanulásra szánt esteli órákat a délelőtt-délutáni tanítási rendszer mellett annyira összeszoritották, hogy a lelkiismeretes és mindenre kiterjedő készülés csak az éjjeli idő igénybevétele mellett, tehát az egészség rovására, volt elérhető. Az 5 órai szellemi munkával szükségképpen együttjáró szellemi elernyedést pedig a könnyű és nehéz tárgyak célszerű csoportosításával és az óráközi szünetek helyesebb beosztásával igyekezett a tanári testület ellensúlyozni.

Egy év tapasztalata és a közbeeső ellenőrző, módszeres és osztályozó értekezletek most már tiszta képet nyújtanak a délelőtti tanítás előnyeiről és hátrányairól és mindezek eredményeként nyugodtan állíthatjuk, hogy az ujtás bevált. Nem mintha az eredmény, amelyről statisztikai kimutatásaink más helyen bővebben beszámolnak, fényes volna. Hiszen hazai középiskoláinknak örökös rákfeneje, a túlszűfolttság és az iskolába való túdulás minden rátermettség és komoly akarat nélkül, fokozottabb mértékben nyilatkozik meg a mi főgimnáziumunknál, a melynek oda

nem való tanulóit semmi más helybeli alsóbb fokú iskola nem vezetheti le. De az eredmény nem marad el az előbbi esztendő eredménye mögött, sőt általánosságban nagyobb szorgalom kifejtését tapasztaltuk az év folyamán; azok a szembeszökő különbségek, a melyek az első és második félév eredménye közt évek óta fennállottak, ez idén inkább elenyésztek és hogy az évvégi eredmény nem jobb, az annak a szigornak tulajdonítható, a melylyel a tanári testület az iskolába nem való tanulókat onnan kirekeszteni törekedett. Összehasonlításként ide iktatom a három utolsó esztendő összegezett félévi tanulmányi eredményét százalékokban kifejezve és szembeállítom a mostani tanév első felének eredményével annak a bizonyítására, meennyivel jobb volt az eredmény most, mint a múltban. A jeles tanulók száma az utolsó három évben átlag 3·53% volt, most 4·95%, a jók száma 16·0%, most 16·91%, az elégségesek száma ott 35·13%, most 39·69%; az egy tárgyból bukottak százaléka az előbbi években átlag 19·39%, most 13·11%; két tárgyból 11·57%, most 9·91%; több tárgyból 14·0%, most 15 százalék. Összesen bukott az 1903—4. tanév első felében 45·57 százalék, 1904—5-ben 43·28 százalék, 1905—6-ban 46·44, átlag tehát a 3 évben 45·0 százalék, most 38·35 százalék. Az átlagos javulás tehát csupán a bukásoknál 7 százalék, a mi joggal a délelőtti tanítás javára írható. Ugyanezt tapasztaltuk az évközi ellenőrző értekezletek alkalmával is.

Most a tanév végén a megvizsgált 355 tanuló közt általános jeles van 29 (8·17 százalék), általános jó 63 (16·90 százalék), elégséges 150 (42·25 százalék) egy tárgyból bukott 40 (11·26 százalék), két tárgyból 49 (13·80 százalék), több tárgyból 27 (7·88 százalék).

A rendes tárgyak tanítása különben az összes osztályokban az állami tanterv és a melléje kiadott utasítások szellemében ment végbe.

A tanulók előmenetelének és erkölcsi magaviseletének ellenőrzése, egyes módszertani kérdések megbeszélése és az egyházi főhatóságok, illetőleg a magas tanügyi kormánytól érkezett hivatalos leiratok elintézése céljából a tanév folyamán 19 tanári értekezletet tartottunk s ezekből kifolyólag értesítettük a szülőket és szállásadókat mindazokról a határozatokról, a melyek gyermekeik tanulmányi előmenetelére és magaviseletére vonatkoztak,

Az állami felügyeletet Jurkovics Emil besztercebányai főigazgató mint miniszteri megbízott március hó 16—19-ig gyakorolta és ez alkalommal 3 napon át beható vizsgálat alá vette iskolánkat, figyelmét úgy a tanítás, mint a felszerelés és iskolánk beléletének minden mozzanatára kiterjesztve. A látogatása alkalmából felvett jegyzőkönyv a legteljesebb elismeréssel szól iskolánkról.

Az ifjúság vallás-erkölcsi érzésének ápolása és ébrentartása a tanári testület gondoskodásának kiváló tárgyát képezte. A tanítást naponta alkalmi ima vezette és fejezte be; a prot. és kath. vallású tanulók külön énektanítók vezetése mellett tanulták az egyházi énekeket, a köz- és ifjúsági istentiszteleteken tanáraik ellenőrzése és vezetése mellett vettek részt, a konfirmált prot. vallású tanulók pedig tanáraikkal együtt 2 ízben járultak az Úr asztalához. A felsőbb osztályok ref. vallású tanulói ezenkívül még külön vallásos estélyeket tartottak minden héten egyszer (l. Bethlen-kör).

A többi hitfelekezet vallástanárai szintén nagy buzgalommal igyekeztek növendékeikben a vallás-erkölcsi érzést fejleszteni és ezen törekvésüket a tanári testület a legnagyobb készséggel támogatta.

Az ifjúság erkölcsi magaviselete nagyjából kielégítőnek mondható. Nagyobb erkölcsi vétségekből kifolyó büntetéseket a tanév elején kellett néhány első osztályú tanulóra kiszabnunk, a kik osztálytársaiktól egyes tárgyakat eltulajdonítottak. Ugyanerre a hibára esett az V. osztály egyik tanulója is. Osztályfői megrovások ugyan elég gyakran fordultak elő, de azok, épúgy mint az igazgatói megrovások is, inkább az alsóbb osztályok pajkos és nyugtalan vérű tanulóinak megfékezésére váltak szükségessé. Általában sajnálattal tapasztaljuk a helyes házi nevelés hiányát és ez, valamint korunk közszellemének némely beteges kinövése, nevelői munkánkat nagyon megnehezíti. Ha az iskolai és a házi nevelés közt megvolna a kellő összhang és szülők és szállásadók melegebben érdeklődnének az ifjúság előmenetele és iskolai élete iránt, akkor a fegyelmi esetek száma is csökkene.

Az ifjúság egészségi állapota szintén kielégítő volt. A mulasztott tanórák száma ugyan meglehetősen nagy, de ennek oka az ősszel uralkodott kanyaró-járvány és a téli és tavaszi abnor-

mális időjárásban keresendő. Nagyban hozzájárult a mulasztott órák szaporításához az a körülmény, hogy az őszi járvány ragályos volta miatt sok olyan egészséges tanuló volt kénytelen az iskolától távolmaradni, a kiknek lakótársai, testvérei vagy más hozzátartozói feküdtek betegen. Az ősszel megejtett szemvizsgálat alkalmával iskolaorvosunk nem észlelt trachomát.

A kötelező újraoltást dr. Szabó Károly városi orvos május hó 4-én végezte 4² alsóbb osztályú tanulón.

Az ifjúság vallás-erkölcsi és hazafias érzületének ápolására iskolai ünnepélyeket rendeztünk: okt. 6-án és márc. 15-én. Mindkettőnek lefolyásáról a Tompa-önképzőkör évi jelentése számol be részletesebben. Október hó 31-én a reformatio évfordulóját ünnepelte iskolánk; ez alkalommal Baráth Károly várgedei missiói lelkész mondott szivreható imát, míg Komáromy Géza kartársunk szép beszédben méltatta a nap jelentőségét. Nagyszabású ünnepélyt rendezett iskolánk 1906. nov. 5-én, Rákóczy és bujdosó társai hamvainak hazahozatala alkalmából. A nagy közönség jelenlétében lefolyt ünnepély fénypontját Bodor István kartársunk széleskörű tanulmányokon alapuló, gyönyörű emlékbeszéde képezte. A dal- és zenekör szereplése, Baskay Gyula VIII. o. t. melodramája, Kardos Elemér VIII. o. t. és Flóhr József VII. o. t. szavatai maradandó emlékvé tették ezen minden ízében emelkedett színvonalu ünnepélyünket.

Az ifjúság szórakoztatására ifjúsági hangversenyt rendeztünk február 16-án, mely ugy erkölcsi mint anyagi tekintetben fényesen sikerült. A műsor változatossága és az egyes pontok kifogástalan előadása tanubizonyosságot tett a mellett, hogy a hangverseny előkészítése Pásztory Gyula tanártársunk személyében szakavatott kezekre volt bízva. Különösen kitűnt a dalkör és az ifjúsági vonós sextett praecis, összhangzatos előadásával, Eisele Gusztáv VIII. oszt. t. nagy technikájú zongorajátékával, Makó Gábor VII. o. t. nem közönséges tehetségre valló szavallatával és Flóhr József VII. o. t. komoly előadásával, míg Baskay Gyula VII. o. t. vig monológja rendkívüli közvetlenségével ért nagy hatást.

Tavaszi mulatságot (majálist) ez idén nem tartottunk. A helyett szigeti Benedek Gyula tornatanár tornaestélyt rendezett 1907. március 20-án, részben, hogy annak tiszta jövedelméből ifjúságunk szegényebb részének az Eperjesen tartott ker, tor-

naversenyen való részvételt lehetővé tegye, részben, hogy ifjúságunknak a testgyakorlásban elért ügyességét bemutassa. Az estély szintén szépen sikerült; jövedelme teljes egészében a tornaverseny költségeinek fedezésére fordított.

Végül Siegmeth Károly úr, a Magy. Államvasutak nyug. igazgató helyettese, a magyar turistikának ezen fáradhatatlan apostola és iskolánk régi, meghitt barátja is tartott nálunk vetített képekkel illusztrált előadást a Magas Tátráról, 1907. évi ápr. 13-án. Az előadás tiszta jövedelmét az ifjúsági kirándulási alaphoz csatoltuk. Az a ritka szeretetreméltóság és áldozatkészség, a melylyel Siegmeth Károly úr a legelső kérő szavunkra körünkbe siet, hogy tudományos értékű felolvasásaival közönségünket és különösen tanuló-ifjúságunkat szórakoztatva tanítsa, kedves kötelességünké teszi, hogy őszinte, hálás köszönetünket e helyen is megismételjük.

Az ifjúság testi nevelésének előmozdítására szolgáltak a rendszeres tornaórák mellett megtartott játékdélutánok, melyek a tornatanár személyes felügyelete mellett hetenként kétszer tartattak meg az iskola udvarának hátulsó pázsitos részén. A testi ügyességben elért eredménnyel növendékeink a már említett tornaestélyen kívül a jun. hó 15-én megtartott házi tornaversenyen és tornavizsgán és az eperjesi ker. tornaversenyen számoltak be, különösen ez utóbbi helyen becsületet szerezve tanintézetünknek. Úgy a házi, mint a kerületi tornaverseny részletes eredményéről szigeti Benedek Gyula tornatanár Értesítőnknek más helyén tesz jelentést.

Az ifjúsági tanulmányi kirándulásokról, melyekre iskolánk évek óta nagy súlyt fektet, Horváth Zoltán tanártársunk, mint a kirándulások fáradhatlan előkészítője és vezetője, szintén más helyen számol be.

Az ifjúsági körök és egyesületek ez idén is nagy buzgósággal és szép eredménnyel működtek. Ifjúsági egyesületeink mind tanári felügyelet alatt állanak; így a vallásos érzület fejlesztése céljából alapított Bethlen-kör Czinke István vallástanár; a Tompa-önképzőkör dr. Veres Samu, a Pósa-önképzőkör (V--VI. o. t.) Bodor István, az ifj. gyám- és segélyegylet dr. Wallentinyi Dezső, a zene- és dalkör Pásztori Gyula az olvasó- és sakkör Kerekes Dezső, a torna és vivőkör szigeti Benedek Gyula, a kézimunka-kör Loysch Ödön elnöklete alatt alakultak meg.

Rendkívüli tárgyak tanulására ez idén is nyújtottunk az ifjúságnak alkalmat. A francia nyelvet Kerekes Dezső, a német társalgási nyelvet Marton István, a szabadkézi rajzot Schwalm Nándor, a kémiai gyakorlatokat Horváth Zoltán tanították többnyire heti 2 órában.

A rajzból, mely természeténél fogva szóbeli vizsgálat tárgyát nem képezheti, Schwalm Nándor rajztanár, mint már évek óta, ez idén is kiállítást rendezett, mely jun. 17—22-ig volt díj-talanul megtekinthető. Örömmel konstatáljuk, hogy ifjúságunk e téren is halad és különösen a természet utáni rajzolásban és a tervezésben évről-évre szebb eredményeket ér el.

A nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszterium azon felhívásának, mely a tanárokat a vidéki városok szellemi életének emelése céljából felolvasások tartására buzdítja, tanári testületünk tőle telhetőleg eleget tett. A városunkban fennálló sokféle komoly irányú kör és egyesület ugyan kizárja, hogy a tanári testület újabbat is alapítson, mely a tudományt mintegy lefoglalná magának, de a tényleg létezők szellemi munkájából bőven kivette részét. Így Czinke István a kaszinó, dr. Veres Samu a polgári kör, dr. Wallentinyi Dezső a nőegylet és a Gömörmegyei muzeum-egyesület felolvasó és tudományos estélyein, Loysch Ödön a kaszinó március 15-iki bankettjén szerepeltek egy-egy felolvasással, illetőleg ünnepi beszéddel. Minthogy pedig iskolai ünnepélyeink iránt városunk közönsége melegen érdeklődik és azokon mindig szép számmal vesz részt: a tanári testületnek itt is alkalma nyílik a Cultuszminiszterium nemes intencióinak megvalósításához hozzájárulni. És így dr. Veres Samunak nagyszabású október 6. és március 15-iki megnyitó beszédei, Komáromy Gézának tudományos értékű reformatiói emlékbeszéde, Bodor Istvánnak széles tudású historiai emlékbeszéde a Rákóczy-ünnepély alkalmából méltán foglalnak helyet a Cultuszminiszterium által kontemplált tudományos felolvasások közt. És ezt a célt szolgálta Horváth Zoltán is, a ki a „Teremtés napjai“ cím alatt az egyik helybeli lapban megjelent cikksorozatában földünk fejlődéstörténetét tárgyalta a tudomány mai álláspontja alapján.

Az iskolánk iránti áldozatkészség egyesek és testületek részéről, mint minden évben, ez idén is megnyilatkozott. Részben az iskolai folyó kiadások fedezéséhez, részben alapjaink gyarapi-

tásához és szorgalmas tanítványaink megjutalmazásához hozzájárultak: a helybeli pénzügyintézetek, a rimamurány—salgótarjáni vasmű részvénytársaság, a gömörmegyei közművelődési egyesület, a helybeli jótékony nőegylet, a helybeli polgári olvasókör, a tamásfalvi Petőfi-egylet, Soós Ferenc helybeli építész és neje Gyulay Hermin, Basilidesz János, ifj. Rábely Miklós, Jánosdeák Andrásné, özv. Stelkovics Istvánné stb. stb.

Könyveket adományoztak Lévai Izsó és ifj. Rábely Miklós helybeli könyvkereskedők; az előbbi jó előmenetelű tanulók, a másik a rajzban nagyobb haladást felmutató tanulók megjutalmazására

Fogadják a nemeslelkű adakozók e helyen is hálás köszönetünket!

Loysch Ödön.

A főgimnázium kormányzata.

Főhatóság.

A tanintézet feletti egyházi főhatóságot a tiszáninneri ev. ref. és a tiszai ág. hitv. ev. egyházkerületek, illetve ezeknek püspökei évenként felváltva gyakorolják. A lefolyt tanévben a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület főhatósága alá tartoztunk.

Igazgató-tanács.

A közvetlen igazgatás az igazgató-tanács jogkörébe tartozik, melynek tagjai a paritás elveinek megfelelőleg a következők:

Elnök: Bornemissza László, Gömör-Kishont vármegye alispánja s a gömöri ev. ref. egyházmegye felügyelője.

Társelnök: Kubinyi Aladár, kuriai bíró, a rimaszombati m. kir. törvényszék elnöke s a kishonti ág. hitv. ev. egyházmegye felügyelője

Tagok: ev. ref. részről: Baksay István, kir. tan., nyug. főgimn. tanár, a rimaszombati ev. ref. egyház főgondnoka; Czinke István helybeli ev. ref. lelkész; dr. Kovács László Rimaszombat város polgármestere; csizi Molnár József, ügyvéd; Samarjay János, földbirtokos. — ág. hitv. ev. részről: Badinyi Gyula, városi főkapitány; Fábry János kir. tan., nyug. főgimn. tanár; csetneki Gyürky Pál, főesperes, helybeli lelkész; Liskay János, esperes, rimabrézói lelkész; Zachar Gusztáv nyug. főgimn. tanár. — Hivatalból tagjai: Kubinyi Ferencz vármegyei főügyész, a főgimnázium ügyésze (ág. ev. részről); dr. Zehery István, kir. törvényszéki orvos, pénztárnok (ev. ref.); Loysch Ödön, igazgató; dr. Veres Samu főgimn. tanár, jegyző (ev. ref.) és a tanári testület képviselői: Horváth Zoltán (ág. hitv. ev.) és Kerekes Dezső (ev. ref.)

Tanári testület.

Nyugalmazott tanárok.

Baksay István kir. tanácsos, tanított 53 évig.

Fábry János kir. tanácsos, tanított 47 évig.

Polnis János tanított 27 évig.

Zachar Gusztáv tanított 40 évig.

Működő tanárok.

1. Bodor István okl. r. tanár, 36 év óta. Tanította a magyar nyelvet a VI. osztályban, a latin nyelvet az V. osztályban, a történelmet a IV. és VIII. osztályban heti 15 órában. Osztályfőnök az V. osztályban. A Pósa-önképzőkör elnöke.

2. Czinke István ev. ref. lelkész, vallástanár 11 év óta. Tanította a vallástant az I., III—IV. (ev. ref.) V., VII—VIII. (ev. ref.) osztályban, heti 8 órában. A Betlen-kör elnöke.

3. Csetnek Gyürky Pál főesp. vallástanár 11 év óta. Tanította a vallástant a II., III—IV. (ág. hitv. ev.) VI. VII—VIII. (ág. hitv. ev.) osztályban heti 8 órában.

4. Horváth Albert okl. r. tanár, helyben 8, összesen 10 év óta. Tanította a latin nyelvet a IV., VI. és VII. osztályban és a görög-pótló irodalmat a VI. osztályban, heti 19 órában. Osztályfőnök a IV. osztályban. Az ifj. könyvtár II. csoportjának öre.

5. Horváth Zoltán okl. r. tanár, helyben 10, összesen 18 év óta. Tanította a természetrajzot az I., II., IV. V. VI. osztályban, a földrajzot a II. osztályban, a görög-pótló irodalmat a VII. osztályban, heti 19 órában. Osztályfőnök a VI. osztályban. A természetrajzi muzeum öre és a tápintézet gondnoka.

6. Kerekes Dezső okl. r. tanár, helyben 23, összesen 28 év óta. Tanította a mennyiségtant a III., V. és VII. osztályban és a természettant a VII. osztályban, heti 13 órában. Osztályfőnök a VII. osztályban. A természettani szertár öre, az ifj. olvasókör elnöke, a főgimnázium quaestora, az ifj. könyvtár IV. csoportjának öre.

7. Komáromy Géza okl. r. tanár, helyben 8, összesen 9 év óta. Tanította a magyar nyelvet a II. és IV. osztályban, a latin nyelvet a II. és VIII. osztályban heti 19 órában. Osztályfőnök a II. osztályban. Az ifj. könyvtár I. csoportjának öre.

8. Lenner Gyula okl. r. tanár, helyben 13, összesen 42 év óta. Tanította a görög nyelvet és irodalmat az V—VIII. osztályban, heti 19 órában.

9. Loysch Ödön okl. r. tanár, 10 év óta. Igazgató. Tanította a történelmet az V—VII. osztályban heti 9 órában.

10. Marton István okl. r. tanár 2 év óta. Tanította a német nyelvet a III—VIII. osztályban, heti 9 órában. A tanári értekezletek jegyzője.

11. Pásztory Gyula okl. r. tanár, helyben 6, összesen 8 év óta. Tanította a mennyiségtant a II., IV. és VIII. osztályban, a természettant a III. és VIII. osztályban, heti 19 órában. Osztályfőnök a VIII. osztályban. Az ifj. dalkör vezetője, az ifj. zene és dalkör elnöke.

12. Schwalm Nándor okl. r. tanár 5 év óta. Tanította a mértant az I.—IV. osztályban, a rajzot az V.—VIII. osztályban, a szépírást az I—II. osztályban, heti 19 órában. A rajzszertár öre.

13. Dr. Veres Samu okl. r. tanár 23 év óta. Tanította a magyar nyelvet a III. VII. VIII. osztályban, a görög-pótló irodalmat az V. és VIII. osztályban, a philosophiát a VIII. osztályban, heti 18 órában. A III. osztály főnöke. A Tompa-önképzőkör elnöke, a nagy könyvtár könyvtárosa és az igazgató-tanács jegyzője.

14. Dr. Wallentinyi Dezső okl. r. tanár, 11 év óta. Tanította a magyar nyelvet az I. és V. osztályban, a latin nyelvet az I. és III. osztályban, heti 20 órában. Osztályfőnök az I. osztályban. Az ifj. gyámegylet elnöke, az ifj. könyvtár III. csoportjának öre,

15. Szigeti Benedek Gyula okl. tornatanár és vivómester, helyben 4, összesen 14 év óta. Tanította a történelmet a III. osztályban, a tornát mind a 8 osztályban és vezette a kötelező játékdélutánokat, heti 23 órában. A tornaszertár öre, az ifj. torna-és vivókör elnöke.

16. Sztraka—Gódor János okl. tanár, gyakorlótanár. Tani-

totta a mennyiségtant és földrajzot az I. osztályban, heti 7 órában.

17. Dr. Meskó Miklós vármegyei főorvos, mint az iskola orvosa, tanította az egészségtant a VII-ik osztályban, heti 1 órában.

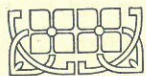
18. Vajda Cyula okl. hitoktató, a róm. kath. növendékek vallástanára.

19. Singer S. Leó főrabbi, az izr. növendékek hitoktatója.

20. Hujber József kántortanító, tanította az ág. hitv. ev. egyházi énekeket az alsó 4 osztályban, heti 2 órában.

21. Szűcs György kántortanító, tanította az ev. ref. egyházi énekeket az alsó 4 osztályban, heti 2 órában.

22. Uthy Antal, róm. kath. kántortanító, tanította a róm. kath. egyházi éneket az alsó 4 osztályban, heti 1 órában.

Bevégzett tananyag az 1906—1907. tanítási évben.

1. Osztály.

Osztályfőnök: **Dr. Wallentinyi Dezső.**

Vallástan. Bibliai Vallástan. Kovácsy Sándortól. Az ev. ref. és az ág. hitv. evang. növendékek együtt. Hetenként 2 órában, tanította: Gyürky Pál.

Magyar nyelv. Helyes olvasás, értelmes beszédgyakorlatok. Mesék, elbeszélések előadása. A hun- és magyar mondák. Vezérek és magyar királyok. Leírások a magyar föld és magyar faj jellemző sajátosságairól. Megtanultak 15 költeményt. Az olvasmány-nyal kapcsolatban nyelvtani alapismeretek: a hangok, a mondat és részei, beszédrészek, igeragozás, határozók. Kéthetenként írásbeli dolgozat, Kézikönyv: Császár—Váczy Magyar Olvasókönyv; Sziunyey J. magyar nyelvtan. Tanította heti 5 órán dr. Wallentinyi Dezső.

Latin nyelv. A latin nyelv haszna és fontossága. A latin nép- és Róma alapításának mondái. A görög mondavilágból Ulixes bolyongása. Mesék. Ezek alapján tanulták a latin nyelv hangjait, helyesírást és olvasást, az öt névragozást, melléknevek fokozását, a négy igeragozást a cselekvő formában. Fordítottak gyakorlatokat magyarról latinra. Kéthetenként írásbeli dolgozat. Kézikönyv: Roseth Arnold: Latin olvasó- és gyakorlókönyve s alaktana. Tanította heti 6 órán dr. Wallentinyi Dezső.

Földrajz. Földrajzi alapismeretek és Magyarország földrajza. Térképvázlatok készítése. Magyarország nevezetesebb helyeit vetített képekben mutattuk be. Kirándulások. Tankönyv: Dr. Némethy Károly. Földrajz I. köt. Tanította heti 3 órában Sztraka—Gódor János.

Természetrész. Ősszel a következő gyümölcsök leírása: szilva, őszi barack, som, kökény, dió, mandola, mogoró, gesz-

tenye, alma, körte, birsalma, naspolya, berkenye, galagonya, szőlő, narancs, citrom, füge, datolya. — A házi állatok közül: kutya, macska, ló, szarvasmarha, juh, kecske. — Télen a fenyők s az ember lakása közelében, erdön és mezőn élő emlős állatok leírása. — Tavasszal a következő növény szemléltető leírása: hóvirág, kökörcsin, hérics, gólyahir, ibolya, árvácska, kankalin, tödöfű, boglárka, árvacsalán, gyöngyvirág, Salamon pecsétje, nőszirm, tulipán. Ezek alapján a növények szerveinek leírása, — Házi szárnyas állatok — Több alkalommal növénygyűjtés a szabadban s a gyűjtöttek meghatározása. Kézikönyv: Szerényi Természetrajz 1. Heti 2 órán tanította: Horváth Zoltán.

Mennyiségtan. A tizes számrendszer. A négy alapművelet számokkal, közönséges és tizedes törtekkel. Törzs és összetett szám. Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös. A méterrendszer, pénznemek és időszámítás tüzetes ismertetése. Írásbeli feladatok óráról-órára. Iskolai dolgozatok kéthetenként. Tankönyv: dr. Suták József: Számtan I. Heti 4 órában tanította Sztraka—Gódor János.

Rajzoló geometria. Geometriai elemek. A pont és vonal keletkezése. A vonalak felosztása. Egyenes vonalak. A körvonal. A szög keletkezése. A szögek nemei. Szögpárok. A háromszögek. A négyszögek. A sokszögek. A kör. Kerületmérés és területmérés. Az összeillőség és hasonlóság. A rajzgyakorlatokon a geometriai elemek alapján a sík diszitmények rajzolása, felváltva kézügyesítő gyakorlatokkal, színes ceruzával. Később rajzolás némi szemlélet nyomán és emlékezetből. Kézikönyv: dr. Horti Henrik: Rajzoló geometria I. rész Planimetria. — Heti 3—3 órán tanította: Schwalm Nándor.

Szépírás. Magyar írás, kis- és nagy betűkkel. Heti 1 órán tanította: Schwalm Nándor.

Torna. I. Rendgyakorlatok: Vigyázó és pihenő állás. — 8-ad, 4-ed és félfordulatok. Sorakozás arcsorban, igazodás. Nyitódás, fejlődés és kanyarodás 3-as és 4-es sorokba. Körképzés. Szakasképzés. Rendek és kettősrendek gyakorlása helyben. Menetelés arcsorban és oldalsorban.

II. Szabadgyakorlatok. Láb-, törzs- és kargyakorlatok, összekötve 2-ös, 3-as és 4-es ütemben, gyakran súlyzókkal és fadarabokkal. Társas erőgyakorlatok.

III. Szergyakorlatok. Mászás rúdon és kötélén. Rézsütos

létra, körhinta, ugrószámok. Magasugrás. Versenyfutás 50 mtr. Tornajátékok. Heti 2 órán tanította: Sz. Benedek Gyula.

II. Osztály.

Osztályfőnök; **Komáromy Géza.**

Vallástan: II. o. (ev. ref. és ág. hitv. ev. együtt.) Jézus élete és példázatai. Megfelelő énekszövegek. Tankönyv; Kovácsy Sándor. Bibliai Vallástan. Heti 2 óra: Vallás-tanár: Czinke István.

Magyar nyelv. Iskolai magyar nyelvtan mondattani alapon. Szótan, ragozás, képzés. Határozók. Szórend. Összetett mondatok. Kéthetenként írásbeli dolgozat. K. k.; Szinyei magyar nyelvtanának második része: Császár—Váczy; Magyar olvasókönyv II. Heti 5 órán tanította: Komáromy Géza.

Latin nyelv. Az olvasókönyvnek Rémáról és a római királyok történetéről szóló I—XXX., XXXVIII. XLIV—XLVI fejezeteit és a Trója bevételét tárgyaló XXXVIII—LXIII. fejezeteit előkészület után magyarra fordítottuk. Nyelvtani ismereteinket az I. osztály anyagának átisméltésével kapcsolatban kiegészítettük, illetőleg az alaktant befejeztük. Ennek gyakorlására latinra fordítottuk a gyakorlókönyv megfelelő fejezeteit, mondatait. Szavak csoportosítása, tárgykörök és képzés szerint, kifejezések és közmondások gyűjtése egész éven át történt. Kéthetenként írásbeli dolgozat. Tankönyvek: Roseth A.: Latin olvasó- és gyakorlókönyvének II. része és Latin nyelvtana. Tanította heti 6 órában: Komáromy Géza.

Földrajz. Európa, Ázsia és Afrika részletes leíró földrajza s az egyes országok és gyarmatok tárgyalása. Térkép-vázlatok rajzolása az iskolában és otthon. Kézikönyv: Lasz Samu: Földrajz II. rész. Heti 3 óra. Tanította: Horváth Zoltán.

Természetrajz. Ősszel viritó növények leírása és néhányszor gyűjtés a szabadban. — Télen és tavasszal, az emlősök közül a majmok, tengeri és erszényes emlősök, továbbá a ház körül élő, mezei, erdei és vízi madarak leírása. Csúszó-mászó és két-léltű állatok, halak. Puhatestűek. A rovarok közül néhány bogár, lepke, hártás, egyenes, reczés és kétszárnyu leírása. Néhány

gyümölcsfa virágzásban. Többször növény- és rovargyűjtés és meghatározás a szabadban. Kézikönyv; Szterényi; Természetrajz II. Heti 2 óra. Tanította: Horváth Zoltán.

Mennyiségtan. Közönséges és tizedes törték közti összefüggés. — Korlátolt pontosságú műveletek. Régi és új mértékrendszerek. Egyszerű házszabály. Százalék számítás és alkalmazásai. — Viszonyok, arányok. Tankönyv: Dr. Suták J. Számтан. — Heti 4 órán tanította; Pásztori Gyula.

Rajzoló geometria. Pont és vonal a térben. A sík helyzete a térben. Egyenes és sík a térben, A síkok kölcsönös helyzete a térben. A kocka, hasábok, hengerek, gúlkák, kúpok és a gömb szemléltetése és rajzolása, hálózatuk készítése. A felszín és köbtartalom fogalma és kiszámítása. A rajzgyakorlatokon a tárgyalt testeknek vetületi ábrázolása, folytatólagos kézügyesítő gyakorlatok színes ceruzával. Kézikönyv: dr. Horti Henrik. Rajzoló geometria II. rész. Stereometria. Heti 3 órán tanította: Schwalm Nándor.

Szépirás. Német kis- és nagy-betűkkel. Heti 1 órán tanította: Schwalm Nándor.

Torna. Mint az I. osztályban. Heti 2 órán tanította: Sz. Benedek Gyula.

III. Osztály.

Osztályfőnök: Dr. Veres Samu.

Vallástan. Isten-, magunk- és embertársaink iránti kötelességek. Ének-szövegek. Kézikönyv: Kovácsy Sándor. Erkölestan. Heti óra 2. Vallástanár: Czinke István. — Ág. hitv. evangélikus vallás. A keresztyén egyház rövid története: Bereczky Sándortól. Az ág. hitv. evang. növendékeknek tanította heti 2 órában: Gyürky Pál vallás-tanár.

Magyar nyelv. Olvasmány: Történeti mondák és elbeszélések. Élet és jellemképek. Török világ Magyarországon. A görög nép fénykorából: Perikles kora. A magyar föld és népe. Megtanultak nyolcz verset. Rendszeres magyar nyelvűtan. A jellemzőbb szójárások. Hangtan, szótan, mondattan, mondatszerkesztés, helyesírás. Kéthetenként írásbeli dolgozat. Kézikönyv

Császár—Vácy: Magyar Olvasóköny III. rész. Színnyei; Rendszeres magyar nyelvűtan. Tanította heti 4 órán át: dr. Veres Samu.

Latin nyelv. Olvasmányok Cornelius Nepos műveiből Miltiades, Themistocles, Aristides, Cimon és Hamilcar, Phaedrusból 12 mese könyv nélkül is. A mondattanból esettan. Kéthetenként írásbeli dolgozat, Kézikönyv: Roseth: Szemelvények Cornélius Nepos és Phaedrus műveiből. Roseth: Latin mondattan. Tanította heti 6 órán: dr. Wallentinyi Dezső.

Német nyelv. A tananyagot képezte az olvasás, írás, hangsúly, a szavak elválasztása, a helyesírás; a főnév, melléknév, névmás és igeragozás és a fokozás. Néhány előljáró és a főbb szórendi szabályok. Átvették a tankönyv I—XVII. leczkéit, olvasmányokkal, beszédgyakorlatokkal és fordítási gyakorlatokkal együtt. A 2., 3., 8., 10., 12., 39. és 41. számú költeményt emlékelték. Írásbeli dolgozatok száma 13. Kk; Endrei Ákos: Német nyelvkönyv I. kötet. Heti 4 órán tanította: Marton István.

Történelem. Magyarország története a legrégibb időktől a mohácsi vészig. K. k. Szádeczky Lajos tankönyve I. rész. Heti 3 tanította: Sz. Benedek Gyula.

Földrajz. Amerika és Ausztrália. — A fizikai és matematikai földrajz alapjai. Tankönyv: dr. Némethy K. Földrajz és Kogutovicz; Atlasz III. r. Heti 2 órán tanította: Pásztori Gyula.

Mennyiségtan. Összetett hármas szabály, Egyszerű és összetett kamatszámítás és arányos osztás. Középerték és háttáridőszámítás. Keverési és vegyítési számítások. Arany és ezüst tárgyak finomsága. Hazai és külföldi pénznemek. Értékpapírok, részvények és váltók. Írásbeli feladatok óráról-órára. Tankönyv: dr. Suták József Számтан. Heti 3 órán tanította: Kerekes Dezső.

Rajzoló geometria. Pont és vonal szerkesztése. Adott távolságok szerkesztése. A kör és a reá vonatkozó alapszerkesztések. Szögek mérése és másolása. A háromszögek összeillőségi esetei. Háromszögek, négyszögek és sokszögek szerkesztése adott alkotó részekből. A háromszögek hasonlósága és hasonló háromszögek szerkesztése, Rajzgyakorlatokon: Kézügyesítő gyakorlatok színes krétával, összekötve tervezési kísérletekkel, a „Várdai“-féle fali minták szabad rajzolása. Kézikönyv: Dr.

Gerevich Emil: Rajzoló geometria III. rész, Konstruktív Planimetria. Heti 2 óra tanította: Schwalm Nándor.

Torna I. Rendgyakorlatok; mint az I. és II. osztályban, pontosabb és katonásabb kivitelben. Menetelés közben igazodás és irányváltoztatás. II. Testgyakorlatok. Anyag mint az első és második osztályban, csak változatosabb összetételben és gyakorlábban, súlyzókkal és fabotokkal. III. Magas és távolugrás földről, bakugrás és ugrás a lovon hosszában Mászás rúdon és kötélen, utóbbin lejtővet függeszkedve. Lengési gyakorlatok a gyűrűhintán, nyujtón. Korláton támlázás nyujtott karral, ülés, leugrások előre és hátra. IV. Játékok, mint az I. és II. osztályban, azonkívül nagyméretű és kis füles labdával derék és füles dobás gyakorlása. — Heti 2 órán tanította: Szigeti Benedek Gyula.

IV. Osztály.

Osztályfőnök: Horváth Albert.

Vallástan. Isten-, magunk- és embertársaink iránti kötelességek. Ének-szövegek Kézikönyv: Kovácsy Sándor Erkölcsstan. Heti óra 2. Vallástánár: Czinke István. — Ágost. hitv. evangélikus vallás. A keresztyén egyház rövid története: Bereczky Sándortól. Az ág. hitv. evang. növendékeknek tanította heti 2 órában Gyürky Pál vallástánár.

Magyar nyelv. A megfelelő alkalmas olvasmányok és kivált a Toldiból vett példák megfigyelése és csoportosítása alapján megtanulták a stílus és a vers legfontosabb szabályait s áttekintették a nyelvet a stílus szemponjtából. Könyv nélkül megtanultak a Toldiból 4-éneket és az Olvasórész egyes verseit. Kéthetenként írásbeli dolgozat. Kézikönyvek: Riedl: Arany Toldija, Négyessy stilisztikája. Tanította heti 4 órában: Komáromy Géza.

Latin nyelv. A megelőző osztályokban elvégzett nyelvtani és szófüzési szabályok tüzetes ismétlése után a mondatok nemei, ezek alkotásának módjai s a verstan elemei. Kk.: Roseth: Latin mondattana — Julius Caesar élete és művei, fordították a De bello Gallico c. műből az I. könyvet 55. fej. dr. Hittrich tankönyve nyomán. — Ovidius élete s művei. Ezek közül ol-

vasták: A világ teremtése, Az emberiség korszakai, A vízözön, Daldalus és Jeana című részeket. Kk.: Cserép József tankönyve. Megfelelő írásbeli dolgozatok. Tanította heti 6 órán: Horváth Albert.

Német nyelv. A harmadik osztály tananyagának átismétlése és az alaktannak teljes kibővítése képezte az osztály tananyagát. A főnévi, melléknévi, névmási és igeragozást, a mellékneveknek rendes és rendhagyó fokozását, az elválasztható és elválaszthatatlan igeötöket, a számneveket és az előljárókat tüzetesen átvették, ugyszintén a szórendet. Átvették a tankönyv XV—XXV. leckéit olvasmányokkal beszédgyakorlatokkal és fordítási gyakorlatokkal együtt. Az 50. szám alatti, az 53., 55., 57., 58., számú költeményt emlékeltek. Írásbeli dolgozatok száma 11. Kk. Endrei Ákos: Német nyelvkönyv I. kötet. Heti 4 órán tanította: Marton István.

Történelem. Magyarország története a mohácsi vésztől napjainkig. — Magyarország politikai földrajza és alkotmánya. Kk. Szádeczky Lajos tankönyve Tanította Bodor István heti 3 órán.

Természetrajz. Őszi növények leírása s a leirtak alapján a növények általános részének ismertetése. A növény vegytani összetétele, a vegytan elemeinek kísérleti ismertetésével. Belső szerkezet, sejtek, szövetek mikroskopi vizsgálata, beszöve a megfelelő helyeken. A virágtalanok, nyitott megvuak, egy és kétszikűek ismertetése s a rendszer elemei. A látottak leírása és rajzolása otthon. Több alkalommal növény gyűjtés volt a szabadban s a gyűjtötteket meghatároztuk. Kk.: Szerényi: Növénytan. Heti 3 óra. Tanította: Horváth Zoltán.

Mennyiségtan. A négy alaplíművelet egész- és törtszámokkal. Többtaguak négyzete és köbe. — Véges geom. haladvány. Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többsz. Első fokú egy ismeretlenű egyenletek. — Tankönyv: Dr. Suták J.: Algebra. Heti 3 órán tanította: Pásztori Gyula.

Rajzoló geometria. A kör főbb tulajdonságai. A kör osztása. Két kör kölcsönös helyzete. Érintők szerkesztése. Érintkező körök. Az elipsis, hyperbola, parabola keletkezése és tulajdonságai. Rajzgyakorlatokon: Ecsetgyakorlatok összekötve tervezési feladatokkal. Kézikönyv: dr. Gerevich Emil: Rajzoló geometria III. rész. Konstruktív Planimetria. Heti 2 órán tanította: Schwalm Nándor.

Torna. Rend-, szabad- és eszközgyakorlatok, szabadkézi gyakorlatok és játékok mint a III. osztályban. Heti 2 órán tanította: Sz. Benedek Gyula.

V. Osztály.

Osztályfőnök: **Bodor István.**

Vallástan. (ev. ref. és ág. h. ev. együtt). A reformációt megelőző egyháztörténeti események. Kézikönyv: S. Szabó József: Egyháztörténet. Heti óra 2. Vallástanár: Czinke István.

Magyar nyelv. Iskolai és házi olvasmányok alapján az írásművek szerkezetének szabályai: anyaggyűjtés, elrendezés, kidolgozás. Próza műfajok: leírás, elbeszélés, történetírás, értekezés, szónoki beszéd, irányművek. Havonként egy írásbeli dolgozat. Kk.; Négyessy: Rhetorika. Heti 3 órán tanította: Dr. Wallentinyi Dezső.

Latin nyelv. Cicero élete, kora s működése. Tárgyi, nyelvi és szerkezeti magyarázat kíséretében fordították De imperio Cnaei Pompei és oratio in L. Catilinam; Ovidius élete s művei, ezek alapján a verstan, főtekintettel a hősi elegiai versformákra. — Fordították a «Fasti»-ból Hercules legyőzi Cacust, Janus, Róma alapítása, Nőrablás s a Fabiusok hősi vállalata. A régiségtanból: Róma fekvése, felosztása, állami és magánépületek; magistratus maiores ordinarii és extra-ordinarii; ius publicum és ius privatum. Kéthetenként írásbeli dolgozat, fordítás latinból magyarra és viszont. Extemporalék. Kk.: Cserép G. De imperio Cnaei Pompei és oratio in L. Catilinam. Szemelvények Ovidius műveiből. Horváth—Wagner: Római régiségek. Tanította Bodor István heti 6 órában.

Német nyelv. Az alaktant rendszeresen átismételték és a mondattan lényegesebb részeit elsajátították. Lefordították a tankönyv 1., 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 17., 19., 20., 28., 29. olvasmányát és költeményét; 6 költeményt emlékeltek. 10 iskolai dolgozatot irtak. Tankönyv: Endrei Ákos: Német nyelv-könyv II kötet. Heti 3 órában tanította: Marton István.

Görög nyelv. A görög nyelv fontossága, szójárásai, jellemzése. Hangtana. Dóci D. Görög nyelvtana és Maywald Görög

gyakorló és olvasókönyvének I. r. megfelelő olvasmányai s fordítandó gyakorlatai fonalán: a görög nyelv alaktana, a „mi“-be végződő igék tanáig. Mythológiai és etnographiai adatok rövid közlése. Írásbeliek előírt módon. Tanította heti 5 órában: Lenner Gyula.

Görög-pótló irodalmi olvasmány. Homerosz Odisszeája I—XXIV. ének. Görög hitélet és régiségtan. Társadalmi élet, szokások. Művészet: építészet, szobrászat, festőművészet. Magyar irodalmi olvasmányok: Tinódi történeti énekei, Kuruc költészet, Gyöngyösi Murányi Vénusa. Kk.: Hom. Odisszeája ford. Csengerly J. Magyar irod. olv. Szerk. Jancsó Benedek. Heti 3 órán tanította: dr. Veres Samu.

Szabadkézi rajz. Geometriai testek és testcsoportok rajzolása és árnyékolása, ceruzával, majd szénrel. Heti 2 órán tanította: Schwalm Nándor.

Történelem. Az ó-kor történelme a római császárság bukásáig. Kk.: Mika Sándor: Világtörténelem I. rész. Tanította heti 3 órában: Loysch Ödön.

Természetrész. Az állati test alakja. A csontváz részei és szerkezete. Bőr és bőrképződmények. A belső szervek. A gerincesek leírása és osztályozása. Puhatestűek, izeltlábuak, férgek, tüskebőrűek, tömlős és őszállatok leírása. A megfelelő helyeken mikroszkopi szemléltetés. A látottak leírása és rajzolása otthon. Néhány kiránduláson rovarokat gyűjtöttünk s azokat meghatároztuk. Kézikönyv: Szterényi Állattan. Heti 3 óra. Tanította: Horváth Zoltán.

Mennyiségtan. Abszolút és relatív, egész és tört algebrai számokkal való műveletek értelmezése és végrehajtása. Határozott elsőfokú egyenletek egy és több ismeretlennel. Proporciónok tana tart. Hatványozás, binomok magasabb pozitív egész számú hatványai. Pascal-féle háromszög. Gyökvonás, négyzetgyök és másodfokú egyenlet, a köbgyök, számműveletek gyökmennyiségekkel. — Geometria: Egyenesek kölcsönös helyzete a síkban. A síkidomok szögeinek és oldalainak összefüggése. Az idomok congruentiája. Sugárrendszer és a síkidomok hasonlósága. Területmérés. Az idomok átalakítása. Írásbeli feladatok óráról-órára. Kk. Suták Algebra és Wagner Geometria. Heti 3 órán tanította: Kerekes Dezső.

Torna. I. Rendgyakorlatok, mint a IV. osztályban, kivéve

a katonai rendgyakorlatokat, melyek menetelés közben is végeztettek fordulatokkal és kanyarodással.

II. Szabadgyakorlatok, mint a IV. osztályban.

III. Csapatserzetornázás a nyujtón, korlátan, lovou, bakon, gyürü- és körhintán, rohamdeszkán, mászás és függeszkedés rúdon és kötélén. Szabadtéri gyakorlatok. Játékok. Fűleslabdajáték rendes kapukkal. Heti 2 órán tanította: Sz. Benedek Gyula.

VI. osztály.

Osztályfőnök: **Horváth Zoltán.**

Vallástan: Az ev. ref. és az ág. hitv. evang. növendékek együttesen. A reformáció története Kovácsy Sándortól. Heti 2 órán tanította: Gyürky Pál vallás-tanár

Magyar nyelv. Poetikai megfelelő olvasmányok alapján az eszthetikai alapfogalmak, a lyrai, epikai és drámai költészet s ezeknek fajai, tekintettel ezen műfajok történelmi fejlődésére. Nagyobb olvasmányok: Arany Jánostól: Katalin, Nagyidai cigányok, A Zrinyiász, kivonatosan Vörösmarty Zalánfutása. Molière: Tudósnők: Katona József Bánk-bánja, Szigligeti: „Liliomfi“ és Pry Pál. Kk. Négyessy: Poetika. Tanította Bodor István heti 3 órán.

Latin nyelv. T. Livius élete és művének méltatása. Fordítottuk a II. pún háboruból a XXI. l. 1., 2, 4., 18., 32—37. fej. XXII. l. 8—27. fejezeteket. P. Vergilius Maró élete és művei. Fordítottuk Aeneis I. ének 1—210; II. ének 1—175; IV. ének 1—55. 330—435. verseket alaki, nyelvi és tárgyi magyarázatok kíséretében. Római régiségtan: Hadügy és vallásügy. Kéthetenként írásbeli dolgozat. Kk.: Szemelvények T. Livius római történetéből Kalmár Elektől. Cserép: Szemelvények Vergilius Aeneiséből. Római régiségtan Wagner—Horváthtól. Tanította heti 5 órán: Horváth Albert.

Német nyelv. Az alaktant ismételték és kiegészítették, a mondattant átvették. A tankönyv XXVI—XL. leczkáját átvették; lefordították az 58., 61., 62., 63., 64., 65., 66., 67., 68., 69., 70., 75., 85. olvasmányt, néhány költeményt emlékeltek, 10 iskolai és több házi dolgozatot irtak. Tankönyv: Endrei Ákos:

Német nyelvkönyv. II. kötet. Heti 3 órában tanította: Marton István.

Görög nyelv és irodalom. A tavalyi tananyag beható átismérlése után Maywald görög gyakorló és olvasókönyv II. része és görög nyelvtana fonalán: fordítások Xenophon Anabásisából és Kyropaediájából. Ezek alapján a nyelvtanból a „mi“-be végződő igék hajlítása, idő és módképzése, az ezeknek hason szabálya szerint képzett más aorisztosi és csel. perfectumi igealakok. A négy felső osztályú igék idő- és módképzése. — Sajátosságok az igéidők alakjainak jelentéseiben. — A szóképzésről és a mondattan főtanai. — Irodalomtörténelmi adatok: a görög remekirodalom korszakai, főképviselei, főszékhelyei: ezen korszakok jellemzése s nevezetesen az aranykoráé. Xenophon életviszonyai, művei, nyelvezete, irálya. A többi görög történetíró s műveik ismertetése. — Számos elégia, epigramma, iambos, paródia s anakreóni dal fordítása s magyarázata alapján a görög költészet; a lyra fajainak fejlődése s főképviseleinek ismertetése és jellemzése. — Megfelelő számú írásbeli dolgozat Xenophon irataiból. Tanította heti 5 órában: Lenner Gyula.

Görög pótló irodalmi olvasmányok. A görög lyrai költészet fejlődése. A magyar klasszikus költészet története a 16. századtól kezdve a 19. század elejéig. Kézikönyv: Badics Ferenctől. Tanította heti 3 órán: Horváth Albert.

Szabdkézi rajz. Gipszöntvények rajzolása czeruzával és szénnel, magyarstilu minták rajzolása és festése. — Heti 2 órán tanította: Schwalm Nándor.

Történelem. A középkor és az újkor története a westphali békéig 1648-ig. Kk.: Mika Sándor: Világtörténelem II. rész. Tanította heti 3 órában: Loysch Ödön.

Természetrajz. A levegő és víz alkotó elemei s azok előállításai. Kén, kísérletek kénnel, pyrit. Általános fogalmak levegzetése: fizikai és chemiai tűnemény, egyszerű és összetett test, vegyület, keverék; állandó és sokszoros sulyviszonyok törvénye, Molekula, atóm. Chemiai képlet. Markazit, galenit, sphalerit, cinnabarit, higany. Antimonit. Realgár, auripigment, arzenopyrit, chalkopyrit. Termésrész. Tetraédrit. Szulfidok, arzenidok. Termésmékek. Arany, ezüst, platina. Kősó, sósav, chlór. Nátrium, kálium. Fluorit. Bróm, jód. Kryolith, aluminium. Chemiai átalakulások,

chemiai egyenlet és annak gyakorlati értékesítése. Egyszerű és összetett gyök. Az elemek vegyértéke. Bázis, sav, sók. Kvarcz, opál, kovasav. üveggyártás. Grafit, szén, szénsav. Gyémánt, korund, beryll, topáz, turmalin, türkiz, granát. Kristályrendszerek, paraméter-jelzés. kombinációk, ikerkristályok. Vasérczek. vasolvasztás, meteoritok. Cuprit, pyrolousit, malachit, kassiterit. Mész-kő, arragonit, dolomit, magnesit, epsomit. Sziksó, salétrom. szalmiák. Baryt, coelestin. Gipsz. timsó, réz- és vasgálicz. Borax, apatit, foszfor, gyujtóképzés. Összefüggés az ásványok chemiai, fizikai és alaki tulajdonságai közt. Borostyánkő, petroleum. Kőszén, világító-gáz, melléktermékek. Szerves vegyületek: szénhidrátok, fehérjék. Erjedés, szeszes-italok, alkohol, aether, choloform, eczetsav, eczetgyártás, borkő, citromsav, csersav. Zsirok, szappan és gyertyakészítés, glicerin. Alkaloidok, cyanvegyületek. A víz romboló és építő munkája. Üledék-közetek, kővületek, a rétegek kora, geologiai korszakok. Vulkáni működés, vulkáni közetek. Földpátok, kaolin, augit, amfibol, steatit, csillámok, diorit, olivin, serpentin. A levegő és az élet geologiai működése. A látottak leírása és rajzolása otthon. Néhány kirándulást tettünk a végzettanyag tanulmányozása céljából. Kk.: Sztérenyi Ásványtan és chemia. Heti 3 órán tanította: Horváth Zoltán.

Mennyiségtan. A hatványozás és gyökvonás általánosítása negatív- és törtkitevőre. — Számrendszerek. Komplex számok. — Logarithmusok. Exponentialis egyenletek megoldása. — **Geometria.** Kör-tan. Goniometria és Trigonometria. Tankönyvek: Dr. Suták J. Algebra és Wagner A. Geometria. Heti 4 órán tanította: Pásztori Gyula.

Torna. I. Rendgyakorlatok mint az V. osztályban. — II. Szabadgyakorlat 4—6—8-as ütemben egyirányu és ellenirányu mozdulatokkal. Azonkívül szabadgyakorlatok súlyzó és fabotokkal, előbbienekkel kitartó gyakorlatok. — III. Több erőt és ügyességet igénylő gyakorlatok a nyújtón, korlátán, lovon, bakon. gyűrűhintán, mászás, függeszkedés rúdon, és kötélén, súlyemelés. — IV. Szabadtéri gyakorlatok: futás, magas és távolugrás, súlydobás $7\frac{1}{4}$ klg.-os golyóval, discos és gerelydobás. — Játékok. — Heti 2 órán tanította: Sz. Benedek Gyula.

VII. Osztály.

Osztályfőnök: **Kerekes Dezső.**

Vallástan. A magyarországi reformáció, keletkezésétől fogva a mai napig. Kézikönyv: Farkas József Magyar prot. egyház-történet. Heti óra: 2, vallástanár: Czinke István. — A VII. o. a VIII. osztálylyal együttesen. A magyar reformáció története. Bereczky Sándortól. Heti 2 órában, az ág. hitv. evang. növendékeknek tanította: Gyürky Pál vallástanár.

Magyar nyelv. A magyar nemzeti irodalom története a legrégibb kortól kezdve Csokonai fellépéséig, megfelelő olvasmányok alapján. A kiválóbb írók közül részletesebben tárgyaltak: Tinódi, Balassi, Sz. Molnár, Pázmán, Zrínyi, Gyöngyösi, Mikes és Gvadányi. Havonként egy írásbeli dolgozat. Kk.: Beöthy Zsolt: A magyar nemzeti irodalom története I. k. Heti 3 órán tanította: dr. Veres Samu.

Latin nyelv és irodalom. Vergilius Aeneiseiből; Aeneas pajzsának leírása. (VII. é. 286—340.) (VIII. é. 608—731.) — Salustius életrajza és történeti műveinek ismertetése. Fordították a Bellum Jugurthumot (15. fej.) — Cicero élete, művei. Tárgyaltuk Ciceronak Oratio Philippicáját, belőle szemelvényesen fordítottak mintegy 24 caputot. Az olvasmányokkal kapcsolatosan átvették a római régiségtant. Kéthetenként írásbeli dolgozat felváltva magyarról latinra és latinból magyarra. Kézikönyvek: Hittrich Ödön dr. Bello Jugurthinne, Ciceronis Oratio Philippica, Jánosi Boldizsár Vergilius Aeneise, Cserép Józseftől. Horváth—Wagner: Római régiségek. Tanította heteti 5 órán Horváth Albert.

Német nyelv. A német irodalom lényegesebb részeinek ismertetésére szolgáltak a tankönyv 5., 6., 6|a, 7., 9|a, b, c, d, 14|a, b, c, d, e, h, olvasmánya, továbbá a jegyzetek 5, 10, 11, 12, 13, 14, 17. számú fordítási gyakorlata. Iskolai dolgozatok havonként és több házi dolgozat. Tankönyv: Hirn—Paulay, Német irodalmi olvasókönyv I. kötet. Heti 3 órában tanította: Marton István.

Görög nyelv és irodalom. Homéros Odysseája Kempf József szemelvényei fonalán: I. és III. éneke. — A görög remekirodalom korszakai, főképviselői s műveik. Homéros korának

s nevezetesen az Odysseiának közelebbi ismertetése: tartalma, szerkezete, művészi alkotása, nyelvezete, előadási modora. — Homér világa, világnézete, ethnographiai ismeretei: hatása; a világirodalomban elfoglalt helye. — Méltatása. — Herodotos történeti műve dr. Geréb József szemelvényei szerint: a, marathoni, salamisi és plataeai ütközetek leírása. A görög remekirodalom aranykora: főképviselei s műveik, Herodotos életviszonyai; történeti nagybecsű műve; tartalma, nemzeti iránya, nyelvezete, stilusa; hitelessége. Herodotos nézete az istenségről s az emberi dolgokról. Méltatása. Az epikai és prózai műfajok fejlődésének főbb vonásai. — Megfelelő alak és mondattani, metrikai és régiségtani magyarázat. Havonta 1 írásgyakorlat Herodotosból. Tanította heti 5 órában: **Lenner Cyula.**

Görögpótló irodalmi olvasmány. Thukydides élete és műveinek jellemzése, 2-ik, 6-ik és 7-ik könyve. Szemelvények magyar történetirók és szónokok műveiből. Virág, Kazinczy, Jászay, Teleky József gr., Horváth Mihály, Szalay, Salamon. — Kölcsey, Széchenyi, Eötvös, Kossúth, Deák. — Demosthenes életéről és műveiről; olynthosi beszédei és philippikái. A görög irodalomtörténetből: vallásos- és éposköltészet. Homérosz művei. Elegiai, jambusi és epigramma költészet. Tanító költészet: Hesiodos. Drámairók: Aischylos, Sophokles, Euripides. Vigjáték: Aristophanes. Prózairók. Történetirók. Herodotos. Thukydides. Xenophon. Atthisz irók. — Kézikönyvek: Szilasi: Szemelvények Thukydidesből. Földi: Demosthenes válogatott beszédei. Schill: Görög irodalomtörténet. Badics: Irodalmi olvasmányok 3-ik rész. Heti 3 óra. Tanította: **Horváth Zoltán.**

Szabadkézi rajz. Modern izlésű diszitmények rajzolása és festése, művészi tervezetek nyomán. Rajzolás természet után. Heti 2 órában tanította: **Schwalm Nándor.**

Történelem. Az ujkor története a westpháli békétől a berlini kongresszusig (1648—1878). Kk. Mika Sándor: Világtörténelem III. rész. Heti 3 órában tanította: **Loysch Ödön.**

Mennyiségtan. Algebra. Másodfokú egyenletek teljes elmélete. A reducálható magasabb fokú egyenletek. A függvények geom. ábrázolása, maximum és minimum értéke. Arithmetikai és geometriai progressiók, utóbbiak alkalmazása a kamatos kamat, járadék, törlesztési számításoknál és szakaszos tizedes törtéknél.

Geometria. Algebrai kifejezések geom. ábrázolása. A pont koordinatái derékszögű és polaris rendszerben, 2 pont távola, a kör egyenlete, az egyenes parabola, ellipsis és hyperbola egyenlete. Tankönyv: Wagner Alajos: Algebra és Geometria. Heti 3 órában tanította: **Kerekes Dezső.**

Természettan. Bevezető alapfogalmak. Mechanika. Akusztika. Optika. Tankönyv: dr. Kovács Zoltán Physika Phepika. Heti 4 órában tanította: **Kerekes Dezső.**

Torna. Mint a VI. osztályban. Heti 2 órában tanította: **Sz. Benedek Gyula.**

VIII. Osztály.

Osztályfőnök: **Pásztori Gyula.**

Vallás tan: Ugyanaz, a mi a VII. osztályban. Heti 2 órában tanította: **Czinke István.** — **Ágost. hitv. ev.** Ugyanaz, a mi a VII. osztályban. Heti 2 órában tanította: **Gyürky Pál** vallás-tanár.

Magyar nyelv. Az irodalom története Kazinczytól napjainkig, megfelelő iskolai és kötelező házi olvasmányok alapján. Részletesebben tárgyalattak: **Vörösmarty, Petőfi és Madách Imre.** Havonként házi dolgozat. (L. a 37. l.) Kézikönyv: **Beöthy Magyar Irodalomtörténete.** Tanította heti 3 órában: **Dr. Veres Samu.**

Latin nyelv. 1. Horatius: I. 1., 3., 7., 9., 11., 14., 20., 22., 24., II. 3., 17., 18., III. 1., 2., 6., 9., 30. IV. 3., Carmen saeculare. Epondon I. 2., Satirarum I. 1., 6., 9. Epistolarum I. 1., 9., 20. II. 3. A szebbeket könyv nélkül is megtanulták. Horatius élete, méltatása. Lyrai metrumok. — Annales I. 1—18; 24—30; II. 18—25. 3. A római irodalomtörténet összefoglalása. Két hetenként írásbeli dolgozat. Extemporalék. Kézikönyvek: **Wirth Gyula: Szemelvények Horatius műveiből; Gyomlay: Tacitus Annales; Horváth-Wagner: Régiségtan és irodalomtörténet.** Tanította heti 4 órában **Komáromy Géza.**

Német nyelv. A VII. osztály anyagának ismétlése után a német irodalom másodvirágzásával és az ujkor főbb mozzanataival ismerkedtek meg a tankönyv 14., (I—IV) 15., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 38., 45., 46., 47., 50., 55., 56., 57.,

58., 59., 60., 61., 62., 63., 65., 66., 69., 70., 71., 72., 77., 78., olvasmánya alapján. Havonként iskolai dolgozat. Tankönyv: Endrei—Lenkei: Német nyelvkönyv IV. kötet. Heti 3 órában tanította: Marton István.

Görög nyelv és irodalom. Homéros Iliásának I. éneke egészen, II., III., éneke szemelten. Az Ilias tartalma, szerkezete. A hom. Olympos; Homéros istenei és hősei. A hadügy és a patriarkális államszervezet Hom. korában. A hom. idők kulturviszonyai s ismeretköre. — A hom. hasonlatok s ezek szerkezete. A hom. olvasmányok egybefoglalása s megvilágítása. — Platon és kora, művei, nyelvezete és irálya. A görög bölcselkedés korai. A sophisták s tanaik. Sokrates s tanítványai. Platon mint ember és író, elévülhetetlen érdemei. Platon Kritója egészen, Phaedonjából szemelvények. Ezen utóbbi rendkívül fontos művének tüzetesebb ismertetése. — Homér és Platon helye a világirodalomban. Írás-gyakorlatok Plátó Phaedonjából. — Az év vége felé a gym. gör. irod. tananyag összefoglalása s méltatása; a görög oktatás fontossága s megbecsülhetetlen értéke. Kézikönyv: Teubner-féle szövegkiadások. Heti 4 órában tanította: Lenner Gyula.

Görögpótló irodalmi olvasmány. Görög irodalomtörténet a logographusoktól a római korszakig. A művészetek történeti fejlődése (építészet, szobrászat, festőművészet) megfelelő szemléltető képekkel. Kk.: Schill Salamon: Görög irodalomtörténet. Alexander B. szemelvények Platon és Aristotelesz műveiből. Morvay Gerecze: A művészetek története. Tanította heti 2 órán: Dr. Veres Samu.

Szabadkézi rajz. Modern izlésű diszitmények rajzolása és festése különféle technikákban (czeruza, szén, toll, aquarell és olaj). Rajzolás természet után. — Heti 2 órában tanította: Schwalm Nándor.

Történelem Magyarország oknyomozó története kapcsolatban a világtörténelem eseményeivel s ez utóbbiak hatása a magyar nemzetre. Kk. Varga Ottó tankönyve. Tanította: Bodor István heti 3 órán.

Mennyiségtan. Permutatio, combinatio, variatio. Newton binomi tétele. — A gömbháromszög sinus- és cosinus-tétele. — Földrajzi helyek távolsága. — Az algebrai és geom. anyag

isméltése. — Tankönyv: Wagner A. Algebra és Geometria. — Heti 2 órában tanította: Pásztori Gyula.

Természettan. Hótan. Mágnesség és elektromosság. Kosmographia. — Tankönyv. Dr. Kovács Z. Fizika. Heti 4 órában tanította: Pásztori Gyula.

Philosophia prodedeutika. Lélektan: a lelki élet jelenségei. érzetek, érzelmek, vágyak, lelki betegségek. Logika: a rendszeres gondolkodás törvényei és formái. Kk.: Szitnyai Elek: Lélektan és logika. Heti 3 órában tanította: Dr. Veres Samu.

Torna. Mint a VII. osztályban. Heti 2 órában tanította: Sz. Benedek Gyula.

Rendkívüli, de intézetünk négy alsó osztályának protest. vallásu növendékeire **kötelező** tárgyként tanított az egyházi ének az I—IV. osztályig heti 2—2 órában.

Az ág. hitv. ev. növendékek a következő énekeket tanulták:

1. Mind jó a mit Isten téssen. — 2. Jer dicsérjük Istent. 3. Mint a szép hives patakra. — 4. Ki csak Istenre dolgát hagyja. — 5. Uram rosszul cselekedtem. — 6. Uram Jézus fordulj hozzánk. — 7 Dicsérlek Uram tégedet. — 8. Krisztus te vagy életem. — 9. Jézus Istennek báránya. — 10. E szomorú napot. — 11. Teljes minden éltemben. — 12. Erős várunk az Úr Isten. — 13. Tündöklő hajnali csillag. — 14. Jézus én bizodalمام. 15. Jézus életemnek. — 16. Vigyázzatok azt kiáltják. 17. Jövel szentlélek Úr Isten. — 18. Dicsérd az én lelkem dicsőségnek. — 19. Előtted állok drága Jézusom. — 20. Gályarabok éneke. — Tanította: Hujber József.

Az ev. ref. növendékek a következőket tanulták:

75. — 63. — L. — LXXXIX. — CII. — Uram a töredelmes (fenálló). — CV. — CXXXV. — 179. — 173. — CL. 70. — III. — XXXII. — CXIX. — VIII. — CXXXVIII. — VI. — 37. — 137. dicséret. — Tanította: Szűcs György.

Nem kötelezett tantárgyak.

Német társalgási órákat tartott heti 2—2 órában külön a

III—V. osztályú és külön a VI—VIII. osztályú tanulókkal Marton István. Résztvett összesen 27 tanuló. A részvételi díj havi 2 korona.

Szabadkézi rajz. A szabadkézi rajzi órákra járt az I. osztályból 4, a II. osztályból 8, a III. osztályból 4, a IV. osztályból 5, az V-dől 3, a VII-ből 1 tanuló, összesen 25 tanuló. — Heti 2 órán tanította: Schwalm Nándor.

Francia nyelv az önként vállalkozóknak. Helyes olvasás és írás. Az alaktan ismertetése mondatok és olvasmányok alapján. Tankönyv: Ploetz németül irt francia grammatikája. Heti 2 órán tanította: Kerekes Dezső. Részt vett 12 tanuló.

Chemiai gyakorlatok. A különösen érdeklődő tanulók részére hetenként 2 órán egyfolytában chemiai gyakorlatokat tartottunk, a hol a tanulók a szaktanár vezetése alatt maguk is foglalkoztak kísérletezéssel. Járt 11 fizető és 4 ingyenes növendék. — Vezető: Horváth Zoltán tanár.

Írásbeli dolgozatok tételei a magyar nyelvből:

V. Osztály.

1. Az én vakációm. (Elbeszélés.)
2. Őszi séta a Rima mentén (Leírás.)
3. Tinódi „Prini, Majláth, Terek B. fogságokról“ című krónikás elbeszélésének szerkezete. (Iskolai.)
4. Az ifju és az öreg Toldi. (Párh. jellemrajz.)
5. A tárgyalás nevezetesebb formái Sokrates «A szülők iránti szeretet» c. dialogusában.
6. Önéletrajz.
7. A szülők iránti kötelességeink. (Xenophon és Kölcsey F. alapján. Értekezés.)
8. Beszédvázlatok. (Iskolai.)
9. Búcsúbeszéd az év végén.

VI. Osztály.

1. Eszthetikai alapfogalmak. Olvasmányok és magyarázat alapján.
2. Szabolcska Mihály Halott van a szomszédunkban c. művének eszthetikai méltatása.

3. II. Rákóczy Ferenc emléke. Szónoki beszéd.
4. Az emlékbeszéd bírálata.
5. Zrinyi jelleme a Zrinyiász alapján.
6. Áldozatkészség nélkül nincs valódi hazafiság.
7. Bánk és Melinda tragikuma.
8. Vörösmarti M. A vén cigány című művének elemzése.
9. Séta a szabadban. Költői rajz.
10. Tanév végén. Elmélkedés.

VII. Osztály.

1. Az utolsó magyar hegedős.
2. Mik voltak okai a XVI. sz. irodalmi fellendülésének?
3. Tinódi és Balassi (párhuzam).
4. Zrinyi, a költő, mint hadvezér.
5. Mikes.
6. A magyarosok iskolájának hatása irodalmunkra.
7. Pünkösdi gondolatok.

VIII. Osztály.

1. A nyelvújítás eredményei.
2. Berzsenyi és Horacius.
3. Zalán futásának előzményei.
4. Lyrai költészetünk Petőfiig.
5. Szini hatás és költőiség.
6. Költészetünk legújabb iránya.

Ifjusági körök és egyesületek.

Tompa-önképzőkör.

Az önképzőkör az 1906/7-ik iskolai év folyama alatt Dr. Veres Samu tanár-elnök vezetése alatt működött.

Alakuló gyűlését 1906. szept. 17-én tartotta meg, mely alkalommal megválasztották: Ifjusági elnökké: Kovács Lajos VIII., titkárrá: Svingor Jenő VIII., főjegyzővé: Eisele Gusztáv VIII., pénztárossá: Král Károly VIII., o. t. aljegyzővé: Frenyó Lajos VII., ellenőrré: Szóke István VII. o. t.

Az év folyamán volt 15 rendes és 2 diszülés. A rendes üléseken 23 tanuló szavalt, még pedig emlékkönyvbe ígatott dicsérettel kettő, jegyzőkönyvi dicsérettel 14, jól 6 és méltánylásban részesült 1. — Dicséretesen szavaltak: Baskay Gyula, Makó Gábor, Végh Dezső, Végh Vilmos, Kardos Elemér, Flohr József, Regula József, Percz Barna és Jellinek József. A kör tagjai felolvastak 10 önálló dolgozatot, melyek közül a kör dicséretesnek talált hármat, jónak négyet, méltányolt egyet s egyszerűen tudomásul vett kettőt. A bírálatok közül dicséretes volt 6, jó 4. Dicséretesen dolgoztak Kardos Elemér és Regula József, a bírálatokért dicséretet nyertek: Schwarcz Ernő, Makó Gábor, Krausz Gyula és Flchr József.

Az első diszülés 1906. okt. 6-án tartatott az aradi vértanúk emlékére. Ez alkalommal Kovács Lajos ifj. elnök megnyitó beszéde után Král Károly hazafias tartalmu alkalmi felolvasást tartott, Flohr József és Baskay Gyula szavaltak s végül dr. Veres Samu tanárelnök az ünnepélyt buzdító beszéddel bezárta.

A második diszülés 1907. március 15-én folyt le a főgimn. diszes tornatermében az igazgató-tanács, tanári kar, az egész ta-

nuló ifjuság s rendkívül nagyszámu, diszes és intelligens közönség jelenlétében, az ifj. ének- és zenekarok közreműködése mellett. A hazafias ünnepély műsora a következő volt:

1. Hymnusz.
2. Elnöki megnyitó beszéd. Tartotta dr. Veres Samu tanárelnök.
3. Nemzeti dal, Petőfitől. Szavalta: Flóhr József VII. o. t.
4. Márczius 15 (díjazott pályamű) felolvasta Kovács Lajos VIII. o. t.
5. Lengyel hymnusz, előadta az ifj. énekkar.
6. Kard és láncz, Petőfitől. Szav. Regula József VII. o. t.
7. Hunyady induló, előadta az ifj. zenekar.
8. Van a koldusnak is hazája. Költ. szavalta Makó Gábor VII. o. t.
9. A magyar dal. Melodráma, írta Herodek S. zenéje Kernertől. Szav. Baskay Gyula VIII. o. t. zongorán kísérte: Eisele Gusztáv VIII. o. t.
10. Jelentés a pályázatok eredményéről s ezzel kapcsolatban a pályadíjak kiosztattak.
11. Magyar dalok. Előadta az ifj. énekkar.
12. Tavasz elmúlt . . . Előadta az ifj. zenekar.

Márczius havában még egy rendkívüli ülést tartott az Önképzőkör Jurkovich Emil tauker. főigazgató látogatása alkalmából. Ez ülésen dr. Veres Samu tanár elnökölt, Makó Gábor szavalt, melynek elhangzása után a főigazgató úr elismerését fejezte ki az önképzőkör működése felett s az ifjusághoz buzdító beszédet intézett.

Az iskola s a társadalom között levő kapcsolat bensőséget semmi sem mutatja hivebben, mint az a nemes áldozatkészség, melyet közönségünk tanusit a jövő nemzedék serkentésére s az a buzgó törekvés, mellyel ifjuságunk ezt az áldozatkészséget meg akarja érdemelni. E bensőségnek tényleges jelei azok az összegek, melyekkel közönségünk tanulóink munkásságát jutalmazza s azok a dolgozatok, melyekkel tanulóink a jóban, szépen és nemesben egymással versenyre keltek. Hálánknak és köszönetünknek kell kifejezést adnunk e helyről:

A gömörmegyei közművelődési egyesület rimaszombati körének.

A rimaszombati polgári olvasókörnek.

A tamásfalai Petőfi-egyletnek, továbbá

Basilidesz János,

Soós Ferencz és

ifj. Rábely Miklós uraknak, kiknek szive tanuló ifjuságunk felé hajlott s ezuttal is nemes áldozatkésztséget tanusítottak ifjaink buzdítására, midőn 170 koronát ajánlottak fel hazafias pályaművek és szavalatok jutalmazására s így a régebbi Baksay Sütő Teréz, Bodor és Káposztás Szabó Erzsébet-féle kegyeletes alapítványok kamatjaival együtt 258 korona az az összeg, mellyel tanulóink önképzőkori hazafias szellemü munkásságát megjutalmazhatta.

A márc. 15-iki pályázatok eredménye a következő volt:

1. A közművelődési egyesülettől 20 kor. nyert Kovács Lajos ünnepi beszédével.

2. U. attól 10 kor. Krausz Gyula VIII. o. t. Tompa Mihályról irt tanulmányával.

3. A rimaszombati Polg. Olvasókörtől 20 kor. Svingor Jenő VIII. o. t. történelmi dolgozatával.

4. A tamásfalvi Petőfi-egylettől 10 koronát. Baskay Gyula VIII. o. t. alkalmi ünnepi beszédével.

5. Basilidesz János urtól 20 kort. Kardos Elemér VIII. o. t. komoly s nagy szorgalomra valló történelmi dolgozatával.

6. A Bodor Dezső emlékezetére tett alapítványból 16 kor. Kozlay Kálmán VII. o. t. sikerült elegiájával.

7. A Szabó Erzsébet emlékére tett alapítványból 8 kort. Jellinek József VIII. o. t. Tompa-tanulmányával.

8. Soós Ferencz ur és neje Gyulay Hermin elhunyt kedves fiok emlékére az idén 40 koronát ajánlottak föl a nemes célra, mely összegből 10—10 koronát nyertek Eisele Gusztáv és Makó Gábor irodalmi dolgozataikkal.

9. Az ifj. Rábely Miklós úr adományából 20 koronát nyert Frenyó Lajos VII. o. t. a Nemzetietlen kor című értekezésével.

10. A szavaló versenyben győztesek lettek s így egyenként 10—10 koronát nyertek a közművelődési egylettől Baskay Gyula VIII. Eisele Gusztáv VIII. és Makó Gábor VII. a Soós Ferencz ur adományából szintén 10—10 koronát Flohr József Regula József VII. o. t.

11. A Baksay István és boldogult neje Sütő Teréz urnó

tanár fiuk részére tett kamata az idén a sorrendben következő: Veres Samu II. o. tanulóknak jutott.

12. Végül a gömörmezei muzeum egyesület 20 koronával jutalmazta meg Faluba István III. o. tanulót azokért a lelkiismeretes és buzgó szolgálatokért, melyeket a muzeumban teljesített oly hozzáadással, hogy az összeg nevezett tanulóknak a munka nagy ünnepe, március 15-én adassék ki.

Az önképzőkori alapítványokból irodalmi dolgozataikért a következők nyertek jutalmat. A Jánosdeák Andrásné-féle alaptól 10—10 koronát Baskay Gyula és Schwarcz Ernő VIII. o. t. A Szabó Márton alaptól 10. kor. Frenyó Sándor VII. o. t. A Fülep Béla alaptól 9 kor. Kozlay Kálmán VII. o. t.

E szerint az önképzőkör az év folyama alatt tagjainak munkásságát 297 koronával jutalmazta.

Dr. Veres Samu,
tanár-elnök.

Pósa-önképzőkör.

Az ifjusági egyesület tagjai az V. és VI. osztály tanulói. A tagok száma a lefolyt évben 56 volt. Az egyesület tanár-elnöke: Bodor István.

Az 1906. szeptember 17-én tartott alakuló gyűlésen a tisztikar következőleg alakított meg:

1. Ifjusági elnök lett: Koós Elemér VI. o. t.
2. Titkár: Fehér Gyula VI. o. t.
3. Főjegyző: Sággy Zoltán VI. o. t.
4. Pénztáros: Sailer Károly VI. o. t.
5. Aljegyző: Medveczky S. V. o. t.
6. Ellenőr: Kerekes T. V. o. t.

Az év folyama alatt 16 rendes és 3 diszülés tartott, melyeken elhangzott 27 szavalat. Ezek közül megdicsértetett 13, jó fokra minősített 7, méltányoltatott 5, tudomásul vétetett 1, elvettetett 1.

A tagok beadtak 10 eredeti verset és 2 prózai munkát, amelyek közül emlékkönyvbe vétetett 1 (Kossuth), megdicsértetett 3, jó fokra minősített 6, méltányoltatott 2, tudomásul vétetett 1.

A birálatok közül emlékkönyvbe vétetett 1 (Koós), meg-

dicsértetett 4, jó fokra minősített 4, méltányoltatott 2, tudomásul vétetett 1.

Az első diszülés október 6-án folyt le az aradi vértanuk emlékezetére, a tanári kar s az ifjuság jelenlétében a következő műsorral:

1. Hymnusz.
2. Megnyitó beszéd, tartotta Koós Elemér ifj. elnök.
3. Van a szegénynek is hazája, Váradi Antaltól, szavalta Büchler A. VI. o. t.
4. 1849. okt. 6. irta és felolvasta Fehér Gy. VI. o. t.
5. 13. Váradi Antaltól, szavalta Babula S. V. o. t.
6. Záró beszéd, tartotta Bodor István tanár-elnök.
7. Szózat.

A második diszülést 1906. okt. 17. II. Rákóczy Ferencz fejedelem hamvainak hazahozatala alkalmából szintén a tanári kar és az ifjuság jelenlétében tartottuk a következő műsorral:

1. Hymnusz.
2. Elnöki megnyitó. Tartotta: Koós Elemér ifj. elnök.
3. Rodostói árnyak Harsányi Kálmántól szavalta Barcza F. VI. o. t.
4. II. Rákóczy Ferencz emlékezete, irta és felolvasta Fehér Gyula VI. o. t.
5. Rákóczy. Váradi Antaltól, szavalta Kossuth S. VI. o. t.
6. Záró beszéd, tartotta Bodor István tanárelnök.
7. Szózat.

A harmadik diszülést 1907. márcz. 15-én tartottuk a tanári kar és az ifjuság jelenlétében a következő műsorral:

1. Hymnusz.
2. Elnöki megnyitó. Tartotta: Koós Elemér ifj. elnök.
3. Nemzeti dal, szavalta Majoros L. VI. o. t.
4. 1848|49 történelmi jelentősége, irta és felolvasta Fehér Gy. VI. o. t.
5. Vén cigány, irta Farkas Imre, szavalta Kossuth S. VI. o. t.
6. Záró beszéd. Tartotta Bodor István tanárelnök.
7. Szózat.

A márczius 15-iki pályázatok eredménye a következő volt: Beérkezett 5 prózai s két verses pályázat, az előbbire 20, az utóbbira 12 kor. volt kitűzve. A prózai munkáért kitűzött

pályadíjat 20 kor. nyerte Fehér Gy. VI. o. t. A verses pályázatok közül egy sem érdemesítettett a kitűzött pályadíjra, a 12 koronát Koós E. Einhorn D. kapták egyenlő részben. Koós Elemér 6 korona pályadíját az önképzőkör költségeinek fedezésére visszaadta.

Bodor István,
a «Pósa-kör» tanár-elnöke.

Bethlen Gábor-kör.

A vallásos buzgóság ápolására és a ref. öntudat öregbítésére a négy felső osztály növendékei maguk között «Bethlen-kör» elnevezéssel, vallásos egyesületet tartanak fenn.

A kör Czinke István vallástanár vezetése alatt áll. Kurátora volt a lefolyt iskolai évben Kovács Lajos VIII. osztályú tanuló. A tagok minden hét szombatján, délután 5 órakor összejöttek, a mikor is énekeltek, imádkoztak, vallásos vagy hazafias tárgyú felolvasást és ugyanolyan tárgyú szavalatot tartottak, ez utóbbiakat önkéntes ajánlkozás útján. Az egyesület gyülekezeti mintára van berendezve, pappal, kurátorral, énekezővel, presbyterekkel és diakónusokkal.

Ifjusági sakk- és olvasókör.

Elnök: Kerekes Dezső tanár, ifj. elnök: Král Károly VIII. o. t. Tagjai voltak a VII. és VIII. osztály tanulói, az V. és VI. osztályból az önként vállalkozók. Tagsági díj 2 korona. A kör a következő lapokat járatta: Vasárnapi Ujság, Ország Világ, Uj Idők, Hét, Tolnai Világlapja, Borsszem Jankó, Budapesti Hirlap, Ujság, Pesti Napló, Pesti Hirlap. Az olvasó-kör nyitva volt este 5—7 óráig külön napos felügyelete alatt.

Ifjusági dalkör.

Főgimnáziumunk ifj. énekkarában az elmúlt tanévben 76 tanuló vett részt, mint működő tag, még pedig az I. osztályból 10., a II. 14., a III. 9., a IV. 10., az V. 4., a VI. 17. a VII. 3., a VIII. 9. Az énekkar nyilvánosan az ifjuság nov. 5-iki Rákóczi — és a márczius 15-iki ünnepélyen szerepelt. — Szokásos évi hangversenyét február 16-án rendezte a következő műsorral:

- 1.) Gőzhajón. Lindblad F. Előadja az ifj. énekkar.
- 2.) „Honi emlékeim“. Székely J. Zongorán előadja: Eisele G. VIII. o. t.
- 3.) Boszorkánydal. Wildenbruch—Ábrányi E. Szavalja Makó G. VII. o. t.
- 4.) Induló. Keringő. Miskolczytól. Előadja az ifj. sextett.
- 5.) Riza nótája. Pekár Gy. Szavalja Flohr J. VII. o. t. kíséri az ifj. sextett.
- 6.) Magyar dalok. Előadja az ifj. énekkar.
- 7.) Tót táncmester. Vig magánjelenet Gabányi V.-tól, előadja Baskay Gy. VIII. o. t.
- 8.) Magyar nóták. Előadja az ifj. sextett.

A dalkör minden fellépését rokonszenvesen fogadta az énekművészet iránt érdeklődő közönség, méltó elismerést nyújtván ezzel az ifjúság komoly, lelkiismeretes, önzetlen munkásságának. Heti 2 órán vezette: Pásztori Gyula.

— Ifjúsági zenekar.

Az ifj. zenekarnak a lefolyt iskolai évben 6 tagja volt, a kik — sextettet alkotva — a helybeli cigányprimás vezetése mellett számos darabot tanultak be, melyekkel a nov. 5-iki Rákóci- és a márc. 15-iki hazafias ünnepélyen s a febr. 16-iki ifj. hangversenyen léptek fel a közönség osztatlan tetszése közepette.

— Kézimunka-kör.

Az egyesületnek 12 tagja volt, akik Loysch Ödön igazgató elnökle mellett dolgoztak egy külön erre a célra berendezett helyiségben, heti 2 órán át.

Ifjúsági elnöke: Eisele Gusztáv VIII. osztályu tanuló, pénztárosa: Král Károly VIII. osztály tanuló volt. A régi szerzők száma: 94 db. Ujjonnan ez idén a Tarso munkához és a rózsá-metszéshez szerszámokat és páczókat szereztünk be 20 kor. 33 fill. értékben. Jávor- és hársfáért kiadtunk 29 kor. 36 fillért, bőrért 6 koronát.

— Tornakör

A tornakörbe az iskolai év elején 48 tag iratkozott be, kik közül a tornaorvosi bizonyítvány alapján való felmentés

következtében 5 tag kilépett. A tagok hetenként egyszer — április és május hónapokban 2—3-szor az iskolai gyakorlatok köréből vett gyakorlatokat gyakorolták a tornatanár személyes vezetése mellett. A kör ifjusági elnöke: Szalay Sándor VII. o. t. alelnök: Lopusny János VII. o. t. háznagya: Tóth Sándor VII. o. t. pénztárosa: Regula József VII. o. t. jegyzője: Veress Károly VI. o. tanulók voltak.

A kör. 1907. április 20-án jótékonycélu tánccal egybekötött házi torna-estélyt rendezett, mely előkelő és diszes közönség jelenlétében a következő program szerint folyt le:

1. Felvonulás és szabadgyakorlatok.
2. Minta csapatornázás a magas nyújtón.
3. Iskolavivás karddal.
4. Minta csapatornázás a magas korláton.
5. Vivőtör vivás.
6. Sulyemelés és gúlák.

7. Füzér-tánc, melyet igazi táncvígalmom követett a hajnali órákig.

Az estély tiszta jövedelme 140 kor. volt, mely összeg az ezidei kerületi tornaversenyen résztvevő jobb tornászok és szegénysorsu tanulók költségeinek fedezésére fordított.

— Vivőkör.

A vivő körnek a lefolyt tanévben 39 tagja volt, kik közül 11 vitör-vivásban, 28 pedig a kard-vivásban nyert oktatást.

A kardvivók közül az év folyamán kilépett 6 tag, a vitör-vivók közül 2.

A tagok 3 csoportra osztva heti 2 órában gyakorolták az olasz rendszerű vivást. A kardvivók: az olasz rendszerű lábtechnikán kívül a szurást, vágások és védések nemeit, egyszerű penge és testtámadásokat, azok védését, az elő- és közbevágásokat, feltartó szurást, a tempó-támadást s mindezeknek alkalmazását.

A vitör-vivók ugyancsak a lábtechnikát, egyszerű szurásokat helyből rohammal, az egyszerű és kontra-védéseket, penge- és testtámadásokat.

Tanította: Sz. Benedek Gyula.

Ifjusági gyámintézet.

Ifjusági gyámintézetünk ez évben is megfelelt szép hivatásának, nemes rendeltetésének. Jóra fogékony ifjuságunkat serkentette, szoktatta a jótékonyág gyakorlására, a mások bajával törődő emberszeretetre.

Az alakuló közgyűlést szeptember, az évváró és leszámoló gyűlést pedig június 24-én tartottuk meg az ifjuság élénk érdeklődése mellett.

Mintegy 300 tanuló lépett be tagul az elmúlt éven át 1—10 fillér havi járulékkal. Voltak olyanok is, akik 10 hó alatt összesen 3 koronát fizettek be! Az évi gyűjtés végösszege 143.44 koronára rug. Ebből az I-ső osztályban begyűlt 19.10 kor. a II-ban 8.29 kor., a III-ban 12 kor. 85 fill., a IV. 14 kor. 28 fill., az V-ben 26 kor. 42 fill., a VI, 13 korona 66 fill., a VII-ben 38 kor., a VIII-ban 10 kor. 84 fillér. Külön is ki kell emelnem hogy az elmúlt évben a VII. osztály járt legelől a jótékony adakozásban s utána mindjárt az V. osztály következett.

A gyűjtés eredménye mindenesetre az egyes pénztárosok buzgóságától is függ. Legelől járt ebben is a VIII. osztálybeli Eisele Gusztáv titkár és Frenyó Lajos VII. o. osztálypénztáros. Osztálypénztárosok voltak továbbá a VIII-ban: Král Károly, a VI-ban: Máriássy Zoltán, az V-ben Lukács Béla, a IV-ben Kubinyi Andor, a III-ban Faluba Gusztáv, a II-ban Veres Samu és Kriston Kálmán, az I-ben Löcherer Géza.

Bevételünket szaporították még: Sárkány Imre (Szarvas) a gyámpénztárnak volt buzgó elnöke 4 k.-val, Dutkay Gyula 86 fill.-rel az igazgató 1 k.-val. Beélik Elemér és Viktor 1—1 koronával. Így az összes bevétel 151 k, 86 f.-re rugott.

Az egybegyűlt pénzt az igazgató beleegyezésével így osztottuk szét: A gömörmegyei ev. ref. gyámintézetnek küldöttünk 20 koronát, a magy. ág. ev. e. gyámintézetnek 16 koronát és a Leopoldianumnak 4 koronát; a rozsnyói protestáns árvaháznak 20 koronát; a budapesti protestáns árvaháznak 5 koronát. Minden osztályban egy-egy kiváló szorgalmu tanulónak vettünk alkalmas jutalom könyveket 30 koronáért s az ifjusági kölesönkönyvtárra adtunk 30 koronát; ifjusági segélyalapra 20 koronát. A maradék pénzt a postaköltségek levonása után a jövő iskolai év javára takarékbetétkönyvben helyeztük el.

Ez esztendő ifjusági gyámintézetünknek immár a 33-ik esztendeje volt. Mint tanulságos és biztató adatot említem fel, hogy egyesületünk megalakulása óta 2148 koronát osztott szét különböző egyházi és világi jótékony célra. Ime, az 1874-ben elvetett kicsiny mag 33 év alatt mily szép, mily gazdag gyümölcsöket termett! Jól esik megemlítenem azt is, hogy 1900-tól az ifjuság gyűjtése állandóan meghaladta az azelőtti évek összegeit és évről-évre örvendetes emelkedést mutat.

Az idei emelkedés pedig felülmúlta az eddig elért legszebb eredményeket is. Ezt egyrészt az ifjuság jóban és az altruizmusban való haladásának, másrészt különösen a VII-ik osztály áldozatkészségének és Eisele Gusztáv titkár példás és lelkiismeretes buzgóságának tulajdonítom.

Kisérje az a nemes szellem valamennyiöket továbbra is!

Dr. Wallentinyi Dezső,
a gyámintézet elnöke.

Taneszközök.

A nagymélt. Vallás és Közokt. Miniszterium által engedélyezett 40,000 kor. beruházási újabb államsegély részben régebbi tartozásaink fedezésére, részben a még szükséges építkezési munkálatok teljesítésére, részben hiányos felszerelésünk kiegészítésére szolgál.

Az államsegélynek, mely a lefolyt tanév őszén utalványoztatott ki, eddig csak kis részletét vettük igénybe. Azokat a munkálatokat, amelyek huzamosabb időt igényelnek vagy a tanítást zavarhatták volna, a szünidőre halasztottuk el. Ilyen első sorban az udvar rendezés és a tornaszertárnak tervbe vett felépítése. Az eddig teljesített munkálatok a következők: A gazdasági udvarban fatartót építettünk 473 kor. költséggel. A gazdasági udvar kerítése 150 kor. a botanikus kert körülkerítése sodronyhálózattal 243 kor.; a pinceablakok sodrony-betétje 81 kor. 12 fill., az árnycsúszékon szükségesnek mutatkozott változtatás 78. kor. 76 fillér. Azonkívül a botanikus kert és az udvar befásítására költöttünk 47 kor. 70 fillért és a tornacsarnokba valamint a fizikai előadó terembe bevezetett villanyfelszerelésre 713 kor. 90 fillért.

A felszerelési tárgyak nagyrésze munkában van. Eddig elkészült a természetrajzi muzeumba 3 drb. szekrény 275 kor. és egy állvány 16 kor. értékben. A rajzszertárban 1 drb. nagy szekrény 120 kor értékben, a természettani muzeumhoz 1 nagy szekrény 140 kor. értékben. A gyűjteményeknek ez összegből való szaporításával az egyes szaktanárok számolnak be.

Tanári könyvtár.

A lefolyt év azon időszakaiban, melyek alkalmasak voltak arra, hogy a könyvtár helyiségében dolgozni lehessen, első sorban különválasztattak azon művek, melyek a tudomány és köz-

művelődés szempontjából értéket képviselnek. E művelet folytán könyvtárunkban két főcsoport keletkezett: egy modern s egy csupán bibliographiai értékkel bíró könyvgyűjtemény. Az elkülönítést szükségessé tette azon körülmény, hogy az eddigi szakok szerinti csoportosítás, mely — tekintet nélkül az egyes művek értékére — a könyvtár értékének teljes anyagát foglalta magába, — nem nyújtott világos képet arról, hogy a tudomány által ma is felhasználható művek közül meennyi az, a mi fölött rendelkezünk; iskolánk igazgató tanácsa pedig akkor, mikor tanítási ügyünk intenzivebb szolgálatára nemcsak teljesen új gimnáziumi épületet állított fel, hanem tetemes áldozatkészséggel gondoskodott a kor színvonalán álló berendezésről és felszerelésről is, egyik főfeladatnak tekinti azt, hogy könyvtári vagyongáról is megbízható leltározás alapján tájékoztató képet nyerjen. Több ízben jeleztük azt megelőző értesítőinkben, hogy könyvtárunk anyaga több, mint 10 ezer darabra rug, de ez anyagnak háromnegyed része latin és német nyelvű theologiai munka a XVII—XVIII. századokból s ennek is csak egy része képvisel bibliographiai értéket, míg a nagytöbbség praedicatio, imádság, tulhaladt vallásbölcseleti dissertatio, bibliamagyarázat stb., melyekkel az iskolánk iránt érdeklődő papság a multban könyvtárunkat ellátta.

Az egész anyagból tehát kiválasztottuk a tudomány minden ágára becsesel bíró régiebb és újabb műveket s ezekből alkotuk meg a tanári könyvtárt a következő csoportosítások szerint:

I. Csoport.

Nyelvtudomány, szépirodalom, esztetika, bölcelet, irodalomtörténet, művészet.

Létszám 870

II. Csoport.

Történelem, jog- és törvénytudomány, földrajz, utazások.

Létszám 580

III. Csoport.

Gyűjteményes munkák, szótárak, Lexiconok, encyklopediák.

Létszám 58

IV. Csoport.

Folyóiratok (tudományos, szépirodalmi, politikai).

Létszám 300

V. Csoport.

Iskolai értesítők (emlékkönyvek, iskolatörténetek)

Létszám , ... 1218

Az öt csoport összege 3026 drb.

Azonban ezzel az elkülönítés még nem fejeztetett be, mert a jelzett csoportokba ezuttal csakis az újabb kor szerzőinek művei vétettek föl a XVIII. század utolsó évtizedeitől kezdve maig. A szintén szakok szerint leltározásra váró 4—5000 régi könyv nagy tömegében bizonyára szép számmal fogunk még találni valódi becsesel bíró műveket, de ezeknek kiválasztása és szakok szerinti csoportosítása, illetőleg a fenti csoportokba való beosztása s egy új theologiai gyűjteménynek alkotása már nem képez súlyosabb feladatot s e munkálat befejezése minden valószínűség szerint a nyári hónapok folyama alatt eszközölhető lesz.

Gond fordítottatott arra, hogy a fenti csoportokban is az ugyanazon szakba vágó művek lehetőleg egymás mellé kerüljenek. Így az irodalomtörténet tanításához szükséges és meglevő művek egy kronologikus sorrendbe helyezett kisebb csoportot képeznek, melyben Bessenyeitől kezdve maig, a kiválóbb írók összes munkáikkal szerepelnek. Hasonló rendezésben részesült a történelmi és földrajzi, valamint a classica-filológiai művek csoportja is, — úgy hogy tanári könyvtárunk, e ma már leltározott s igazi értéket képviselő része, a szaktanárok számára rendelkezés alatt áll.

Nem mulaszthatom el felemlíteni azt, hogy úgy az eddigi mint a jövőben foganatosítandó munkálatok keresztül viteleiben a főnehézséget a könyvszekrények hiánya okozza. Igaz, hogy igazgató-tanácsunk a szekrények előállítására szükséges költséget az iskolai felszerelésre adott államszegélyből kiutalványozta, de a mi kisiparunk állapotát sajnos szintben tünteti föl az a körülmény, hogy a megfelelő szekrények elkészítésére asztalosaink vagy egyáltalában

nem vállalkoztak, vagy oly hosszú határidőt szabtak ki, hogy a rendezéssel azt bevárni nem lehetett. A szekrények hiánya következtében tehát ez időszerint a könyvek egy jó része kettős sorokban van elhelyezve. Azonban remélhető, hogy a jövő tanév elejéig e bajon is segítve lesz.

A tanári könyvtár I. csoportjának (nyelvtudomány, szépirodalom, esztetika) szaporulata jelen tanévben;

Bürger's ausgevahlte Werke 1 kötet, Eichendorff's Werke 2 kötet, Herder's Werke 5 kötet, Hoffmann's Werke 3 kötet, Kleist's Werke 3 kötet, Klopstock's Werke 4 kötet, Lessing's Werke 5 kötet, Ludwig's Werke 3 kötet, Platen's Werke 2 kötet, Rückert's Werke 2 kötet, Reuter's Werke 7 kötet, Scherer: Literaturgeschichte 1 kötet. Viehoff: Schiller's Leben 1 kötet, Gudrunlied 1 kötet, Meyer: Deutsche Literaturgeschichte 1 kötet.

A tanári könyvtár évi dotációjából a következő lapokat és folyóiratokat járattuk: 1., Sárospataki Lapok. 2., Ev. Egyház és Iskola. 3., Prot. egyházi és iskolai lap. 4., Nemzeti iskola. 5., Magyar Nyelvőr. 6., Századok. 7., Philologiai Közlöny. 8., Tört. életrajzok. 9., Prot. Szemle. 10., Magyar Tanügy. 11. Középkisiskolai tan. egyl. Közlöny. 12., Magyar paedagogia. 13. Magyar írók élete s művei. 14., Irod. tört. közlemények. 15., Archeologiai értesítő. 16. Földrajzi közlemények. 17., Matematikai és term. tud. értesítő. 18. Hercules.

Dr. Veres Samu,
könyvtárőr.

Ifjusági könyvtár.

Az ifjusági könyvtár I. csoportjának állománya 248 kötet, óre: Komáromi Géza. E csoportból az I. és II. oszt. tanulók kaptak megfelelő olvasmányokat hetenként egyszer a tanárfelügyelő jelenlétében.

A második csoport állománya 95 kötet, óre: Horváth Albert. Használta a III. és IV. osztály.

A harmadik csoport óre: dr. Wallentinyi Dezső. Az V. osztályból 43, a VI.-ból 34 tanuló járt állandóan a hetenként egyszer tartott könyvkiosztásra. Ezek az év folyamán összesen 450 kötet könyvet vettek ki, még pedig az V-ik osztályosok 290, a VI. osztályosok 160 kötet könyvet.

Szaporodás az év folyamán nem volt.

A negyedik csoport öre: Kerekes Dezső. Változás nem történt.

Természetráji muzeum gyarapodása.

Állattani rész: Patkányembryo Istók B. VI. o. tanulótól. Folyami orsóhal. Sima sikló, Atonyi Gy. V. o. t. Egerész ölyv, fekete varjú, tömte Gondkievics Ferenc VI. o. tanuló. Réti szalonka Loysch Ödön igazgató ajándéka, tömte Szikla-Szilágyi műintézete. Parti lile kitömve 2 korona.

Növénytani rész: Botanikai gyűjteményünkhöz egy magasjáró állványt készítettünk létrával, hogy a szárított növénygyűjtemény könyebben kezelhető legyen. A hozzávaló anyag 20 koronába került, a munkát Görbe Gyula VI. o. tanuló végezte.

Botanikus kertünk drótfonatú kerítéssel ellátva nagyobb helyet nyert, az idén főleg a föld felásása és megporhanyítása volt főfeladatunk, az elrendezés a jövő év munkája lesz. Ültettünk több gumós és hagymás kerti növényt, a melyek virágjaikkal is díszül szolgálnak, mintegy 50 erdei csemetét és farkas boroszlánt Terray István úr ajándékából. Megkezdttük egy sziklás domb alkotását is.

Ásvány, kőzet, geológiai rész: Evansit Vashegyről Krecs dr. úrajándéka. Pokorági homokkő levélbenyomatokkal Tóth Béla építésmérnök urtól. Vasércék Rákosról Urbányi D. VI. o. tanulótól, Tűalakú finom mészkőkristálycsoportok Komjátiból Pongrácz Kamill VI. o. tanulótól. Zárványos bazaltkő Korlátból Vitkovics G. II. oszt. tan. — Két új szekrény 230 kor.

Vegyteni rész: Mészfénylámpa, Daniell-féle csapszerkezettel mézhengerekkel 29 kor. 50 fill. — Egy új szekrény 45 kor.

A gyűjtemény áll: Állattani fali képek 68 darab, állatok és ismertető alkatrészek 2377 drb., növénytani faliképek 40 darab, növényminták, részek és szárított növények 4170 drb., ásványkőzet, geológiai képek és minták 60 darab, ásványok leltározva, mintegy 700 darab. A többi ásvány elhelyezése az új szekrényekben és azok új leltározása folyamatban van. Vegyes apróság 160 drb. Vegyi szerek 166 darab, eszközök 281 darab. — Múzeum kezelő: Horváth Zoltán,

Természettani muzeum gyarapodása.

Hordozható rheostat 220 Volt, 20 Ampérig és	300	kor.
6 m. összekötő kábel	36	"
Vetítő készülékhez nagy ernyő	82	"
Készülék a spectralszinek egyesítésére és a complementaer szinek kiválasztására	110	"
Polarisációs készülék polarisáló és analisáló nikollal, 2 planconvex lencsével	200	"
Fresnel-féle készülék vetítésre	100	"
Objectivlencse az interferentia bemutatása	40	"
Norbert-féle rács	35	"
Optikai pad egyszersmind Wheatstone hid	30	"
Leybold edény	12	"
Mikrometer	13	"
Készülék a magnezium erővonalok objectiv bemutatására	90	"
Készülék horizontalis vetítéshez	55	"
Prisma a totalis reflexiohoz	40	"
Megoscop	35	"
Állvány a vetítő készülékhez	20	"
Jolly-féle mérleg	30	"
Készülék a torsios és a tehetetlenségi momentum meghatározásához	24	"
Készülék a testek hőokozta kiterjedéséhez	35	"
Magneses mérleg Coulomb törvényéhez	20	"
Több apró készülék a physikai gyakorlatokhoz	100	"
	1407	kor.

Földrajzi és történelmi képtár.

Régi állomány: Hölzel földrajzi jellemképek 30 drb és 2 drb kettős kép. Történelmi faliképek 32 drb és 1 drb kettőskép. Megrongált régi, részben földrajzi, részben történelmi falikép: 9 darab.

Új beszerzés: Cybulszky: Tabulae, quibus antiquitates Graecae et Romanae illustrantur 15 drb. szövegkönyvvel együtt: 92 korona 36 fillér értékben. — Langl: Képek a történelemhez 6 drb 14 kor. 40 fillér értékben. Lehmann: Történelmi képek I. sorozat 13 drb: 52 kor. értékben. Schneider—Metze: Hauptmerkmale der Baustile 10 drb 24 kor. értékben. Az összes beszerzés 201 kor. 76 fillér.

Térképgyűjteményünk ez idén csak Klósz György vasúti és gőzhajózási térképével gyarapodott 5 kor. értékben.

Régiség-, pénz- és éremgyűjteményünk szaporodott 1 drb kőbaltával, a melyet a VI. osztály ajnácskői kirándulása alkalmával az ottani csontárokban találtak, 3 drb ezüst és 8 rézpénzzel, valamint a nagymélt. vall. és közok. Miniszterium ajándékából az Andrássy-szobor leleplezése alkalmából kiadott emlék-éremmel.

Rajzszerár gyarapodása.

Rajzszerárunk a következő tárgyakkal gyarapodott:

1 kocka (11.—), üres hasáb (12.—), 1 tömör hasáb (11.—), 1 üres hasáb (12.—), 1 gúla (12.—), 1 kettős kereszt (12.—), 1 üres henger (16.—), 1 félhenger (10.—), 1 kúp (16.—), 1 félgömb (14.—), 1 gömb (19.—), 1 körlap □ kivágással (10.—), 1 körlap körkivágással (12.—).

1 padlásfeljáró (8.—), 1 kutyaház (6.75), 1 disznóól (17.—), 1 harangláb (15.—), 1 fűrészbak (4.50), 1 alsó vályus köszörű (8.—), 1 szélmalom (23.—), 1 teknyő álvánnyal (10.50), 1 targonca (5.—) 1 hengeres kút kerékkel (19.—), 2 kétkerekű taliga (10.—), 4 dézsa (6.—), 1 orosz taliga (10.—), 1 kétkerekű taliga (7.—), 1 bányász jeladó (11.—), 1 székely kapu (17.50).

1 jeges kacska (12.—), 1 seregély (5.—), 1 szarka (6.—), 1 pirók (4.50), 1 széncinke (3.50), 1 szajkó (6.—), 1 jégmadár (5.—), 1 sárgarigó (6.—), 1 zöld harkály (9.—), 1 vércse (8.—), 1 kavics (9.—), 1 tarka harkály (7.—), 1 patkány (12.—), 1 szarvasbogár birsalmán (5.—), 1 csendélet (9.—).

1 nautilus pompilius (4.75) 1 cassus cornuta (6.—), 1 turbo olearius (5.75).

1 ornithoptera ruficollis üveg alatt (9.—), urania leilus (5.70), ornithoptera brookcana (8.—), 1 papilio Hesperu (8.—), 1 papilio ganesa (5.75), 1 megasoma elephas (8.50), 1 macropus longimanus (5.75).

15 préselt levél kartonon (11.25), 3 keret gelatin-lappal (13.20), 2 üveg (1.80). 4 kosár (3.45). Összesen 551 kor. 15 fillér értékben.

A tornaszertár gyarapodása.

A tornaszertárt a lefolyt iskolai évben a következő szerekekkel egészítettük ki:

3 drb gerelyvetéshez való, a M. T. Sz. által hitelesített gerely 19 K 60 f. 2 drb a M. T. Sz. által hitelesített discos 31 K 20 f. 1 drb football 14 K. 1 drb hitelesített súlydobáshoz való 7½ kgr. vasgolyó 4 K 80 f, 3 drb füleslabda 19.20 f. 1 hitelesített füleslabda 14 K, 1 drb 25 kgramos vasgolyó fogantyúval, 15 kör. összesen 12 drb 115 kor. 8 fillér értékben.

Az szállomány a beszerzett szerek együtt 405 drb 2515 kor. 80 fillér értékben.

Tanulmányi kirándulások.

Mint minden évben, úgy az idén is arra törekedett a természetrajz szaktanára, hogy a növény- és állatvilággal foglalkozó növendékei az őszi és tavaszi jobb idők alatt lehetőleg hetenként egyszer a szabadban szemlélhessék az ő vezetése és magyarázása mellett a természetet, azért ősszel és tavasszal, a mint az idő engedte, néha egyes órákon, többször egész délutánokon a környék mezei és erdei flórájának és faunájának vizsgálásával és gyűjtésével foglalkoztak. A szabadban töltött óráktól eltekintve 8 délután gyűjtöttek növényeket és rovarokat, pedig az idén a tavaszi hideg időjárás és a későbbi esős időszak sok akadályt gördített a kirándulások elé.

Májusban a hatodik osztály Ajnácskőre rándult ki egész napra. Ajnácskő vidéke több természeti nevezetességgel rendelkezik. Elsősorban a nevezetes csontárkot kerestük föl, amely vizmosásos szakadék egy erdős hegy oldalában, ahol a lerohanó záporok és hóolvadások vize néhány méter mélyen bevészte a diluvialis lösz talajt és gyakran mammut és egyéb ősszállatok csontjai kerültek elő onnan. A növendékek fogalmat szerezhettek maguknak arról, hogyan kerülnek napvilágra a kihalt őslények csontmaradványai. Az árok felső részén találtak egy kezdetleges kőbaltát, a mely nem kemény kovából vagy obsidiánból, hanem ugylátszik a környékbeli bazaltból készült. Megnéztük még az elpusztult fürdő szénsavas, vasas forrásait, a mint a földből felbugyognak, — valamint felmáztunk a várom megtekintésére, a honnan jobban szemügyre vehettük az érdekes környéket, a melyen a Ragács és a Pogányvár kialudt bazaltvulkánjai uralkodnak.

Junius 5-én és 6-án tettük a felsőbb osztályokkal fő kirándulásunkat Ózd vidékére. Szives kalauzolás és magyarázat mellett megnéztük az ózdi vas- és acélmű telepeket s itt főleg az acélkohók és az acélöntés, valamint a hengerezés ragadta meg figyelmünket s csodálkozva szemléltük az óriási emelő daruk gyors és könnyed munkáját, a czélszerű berendezést és munkafelosztást, az emberi szorgalom és iparkodás kitartó törekvését, amely kincseket varázsol elő a keveset termő föld mélyéből és munkájával megszázszorozza a nyers termékek értékét. Megtanultuk a munkát becsülni.

Délután a nádasdi lemezgyárba szállított bennünket az iparvasut s ott láthattuk, hogy lesz a vastuskóból vékony bádóg, hogyan vonják be azt ónnal és cinkkel és hogy tisztítják meg tükörfényesre az ónba fürösztett bádóglapokat korpába, lisztbe dugdosva. Ez is igen tanulságos szemlélet volt.

Az ózdi vasgyár szives vendégszeretettel élvezve, pompás fürdőjét megpróbálva, a csinos telepet megszemlélve, másnap reggel Bányászatra mentünk a centeri vasuti állomásról — odáig Ózdról vonaton utazvau. Bányászatiúson a kőszénaknába ereszkedtünk alá 68 méter mélységbe, alább is van 108 méter mélységre egy mélyebb tárnahálózat, de azt nem nézhettük meg, mert így is másfél órára feltartóztatta látogatásunk néhány tárna rendes üzemét. Itt fogalmat alkothattunk arról, hogy a harmadkori magyar kőszénbányákban nyitott mécsessel járhatnak, mert nincs bányalég, vagy igen ritkán és csak kis mennyiségben, de van víz és sár elég; láttuk a kőszén elhelyezését és kevés kövületét (kétféle kagyló fordul elő); láttuk a bányászok munkáját; a folyosók végén fogalmat alkottunk a tárnák labirinthjáról, a bányászat nehézségeiről és veszedelméről, a lóhuzta csillékről, a tárnákat tartó gerendázatról s annak eltöréseiről a duzzadó agyag nyomása folytán. Szóval láttuk, hogyan küzd fárad az ember, hogy szelleme vezetésével kiaknázza a föld fekete gyémántját az ipar számára. — Másfél órai bolyongás után felhúztak nyolcanként a napvilágra s ott a bányafőnökség magyaros vendégszeretetében volt részünk vonatunk indulásáig.

Horváth Zoltán.

Ösztöndijak, jutalmak és segélyek.

1. A Baksay István-féle takarékpénztári részvény 44 korona osztalékát kapta Veres Samu II. o. t.
2. A Baksay István-féle 2000 korona családi alapítvány kamatát, 80 kor. Veres Loránd V. o. t.
3. A Baksay István jubileuma alkalmából tett 2000 korona alapítvány kamatát, 80 kor kapta Ságghi Zoltán VI. o. t.
- 4—5. A Dapsy Vilmos-féle egyik 2000 kor. alapítvány kamatát, 80 kor. kapta Kovács Lajos VIII. o. t., a másik ugyan-
csak 2000 kor. alapítvány után 80 kor. kapott Szőke István VII. osztály tanuló.
6. A Huszth József-féle 2000 kor. alapítvány kamatát, 80 kor. Huszth Elemér VI. o. t.
7. A Nagy Lajos-féle 2000 kor. alapítvány kamatát, 80 kor. Baskay Gyula VIII. o. t.
8. A Miklovics György-féle 2000 kor. alapítvány kamatát, 80 kor. Fehér Gyula VI. o. t.
9. A Káposztás Józsefné szül. Nagy Mária-féle 2000 kor. alapítvány kamatát, 80 kor., kapták egyenlő részben megosztva Szőke Sándor VII. o. t. és Kovács Zoltán VIII. o. t.
10. A Piskálszky Endréné szül. Kovács Julia-féle 2000 kor. alapítványból kapott 30 kor. Csernay Dezső III. o. t. 25 kor. Komlóssy Géza IV. o. t. és 25 kor. Dudás Dezső III. o. t.
11. A Lichárd Károly-féle 2000 kor. nagyobb alapítvány kamatát, 80 kor kapta Král Károly VIII. o. t.
12. Ugyanannak kisebb 400 kor. alapítványa kamatát, 16 kor. Frenyó Lajos VII. o. t.

13. A Terray Károly emlékére tett 1 drb 4% 1000 korona értékű korona-járadék kötvény jövedelme, minthogy ez idén vármegyénk területén túl terjedő kirándulást nem rendeztünk, nem volt kiadható.

14. A Huszth Andrásné szül. Barkassy Lidia-féle 1200 kor. alapítvány kamatát, 48 kor. kapta Vályi Ferenc VII. o. t.

15. A Csider László emlékére, özvegye Dapsy Emma által tett 2000 kor. alapítvány felének, 1000 koronának kamatát, 40 kor. kapták egyenlő részében megosztva Kolozsi Zoltán IV. o. t. és Angyal Kálmán II. o. t.

16. Csider Károly emlékére tett 600 kor. alapítvány kamatát, 24 kor. Svingor Jenő VIII. o. t.

17. Ifj. Hanvay Zoltán emlékére atyja által tett 1000 kor. alapítvány kamatát 40 kor. kapta a magyar nyelvben tanusított előmenetelért Kozlay Kálmán VII. o. t.

18. A Hanvay Zoltán által tett 300 kor. alapítvány kamatát, 12 kor. kapta a magyar nyelvben tanusított előmenetelért Gyurovics János I. o. t.

19. A Káposztás József emlékére özvegye Zehery Júlia által tett 400 kor. alapítvány jövedelmét 20 kor. kapta Kerekes Tibor V. oszt. tan.

20. A Stelkovics István emlékére özvegye Miks Anna által tett 400 kor. alapítvány jövedelmét 20 kor. kapta Benkó Barna V. oszt. tanuló.

21. A Reguly Péter emlékére nővére Félix Pálné sz. Reguly Johanna által tett 400 kor. alapítvány kamatát, 16 kor. kapta Kozlay Kálmán VII. o. t.

22. A Fábry János által iskolánk fenállásának 50 éves évfordulója alkalmából tett 200 kor. alapítvány kamatát, 8 kor. kapta a természetrajzban tanusított előmenetelért Csillag János IV. o. t.

23. A zeherjei ev. ref. egyház 200 kor. alapítványának kamatát, 8 kor. kapta Tóth Kálmán IV. o. t.

24. A Pelsőcz-Szentpétery-féle 200 kor. alapítványának kamatát, 8 kor. kapta Pósa Lajos IV. o. t.

25. A Zehery István emlékére édes anyja, előbb Zehery Istvánné, majd Káposztás Józsefné szül. Nagy Mária által adományozott 4 drb Gömörm. Nép- és Iparbanki részvény osztalékát, 36 kor. kapta Koós Elemér VI. o. t.

26. A Káposztás József által adományozott 84 koronának kamatát, 3 kor. kapta Faluba Gusztáv III. t.

27. A tornaegyesületi-alap tőkájének jövedelmét, 9 kor. kapta Harsányi Menyhért. VI. o. t.

28. A gróf Forgách Gyuláné 400 kor. alapítványának kamata, minthogy a tőke a kikötött 1000 koronát még nem érte el, a tőkéhez csatoltatott.

29. A rimabrézó—likéri alapítvány kamata szintén a tőkéhez csatoltatott.

30. A koszoru-alap jövedelme, amely csak minden harmadik évben adható ki, a tőkéhez csatoltatott.

31. Az ifjusági segélyalpból kaptak 10 koronát Faluba Gusztáv III. o. t. és 6—6 koronát Csillag János IV. o. t. és Matus Andor II. o. t.

32. Az ifjusági gyámintézet ajándékából, valamint az ifjusági segélyalap járulékából jutalomkönyvet kaptak a tanári kar határozata alapján: az I. osztályból: Szabó László, Donászy Ferenc, Toldi Miklós, regényes korrajz, Löcherer Géza: Donászy F. Szigetvár és Eger hősei; a II. osztályból: Varga Lajos: Petőfi Sándor összes költeményei; a III. osztályból: Spilda Fde: Ábrányi Emil költeményei; a IV. osztályból: Vályi Kálmán: Csiky Gergely Görög-Római mythologia; az V. osztályból: Lukács Béla, 600 magyar népdal; a VII. osztályból: Kosiner Sándor, Arany kisebb költeményei és Kubinyi Gyula: Tompa összes költeményei; a VIII. osztályból: Eisele Gusztáv: Költők Lugasa és Schwarez Ernő: Vörösmarty összes költői művei.

33. Lévai Izsó úr, helybeli könyvkereskedő adományából jutalomkönyvet kaptak: Valent Gyula I. o. t. Jelky András kalandjai; Pékh József I. o. t.: A búrok magyar vitéze; Klein Samu II. o. t.: Daudet Tarasconi Tartarin; Stech Géza III. o. t.: Revicky költeményei; Gaál Andor IV. o. t.: Chun K. Mély tengerek világa; Kovács Kálmán V. o. t.: Horvát, Magyarország függetlenségi harcának története; Máriássy Zoltán VI. o. t.: Petőfi összes költeményei és Makó Gábor VII. o. t.: Toldy F. összegyűjtött munkái.

34. A rajzban tanusított előmenetel megjutalmazására kaptak: Gyurovics János I. o. t.: egy festékdobozt és egy könyvet (Rábely Miklós úr helybeli könyvkereskedő ajándéka)

Andrik János II. o. t.: egy festékdobozt, Bán Géza III. o. t.: egy festékdobozt, Vályi Kálmán IV. o. t.: Verne Gyula, a rejtelmes sziget (Rábely Miklós ur ajándéka); Altstädter Elemér V. o. t.: egy festékdobozt; Meskó Barna V. o. t.: Bársony István, Magyar természeti és vadászképek; Vigh Bertalan VI. o. t.: egy vázlatkönyvet és festékdobozt; Kubinyi Gyula VII. o. t.: Bársony István, Erdőn mezőn; Eisele Gusztáv VIII. o. t.: Tóth Béla, Gül Baba; Perecz Barna VIII. o. t.: Lázár Béla Paál László.

35. A helybeli koresolya-egylet elnöksége, mint minden évben, úgy ez idén is 16 drb ingyen koresolya-jegyet bocsátott rendelkezésünkre, szegénysorsú és jó előmenetelű tanítványaink megjutalmazására. A kiosztott koresolya-jegyek értéke 64 kor.

36. A helybeli uszoda-részvénytársaság 8 drb. ingyen idényjegyet adományozott helybeli szegény tanulók megjutalmazására. A kiosztott idényjegyek értéke 32 korona.

37. Teljes tandijmentességet élveztek: Mint tanárok fiai: Kerekes Tibor és Veres Loránt V. o. t. és Veres Samu II. o. t. Mint énekesek: Csapó Barna és Takács László I. o. t. Angyal Kálmán, Bodor László, Kriston Kálmán II. o. t. és Bodon Lajos IV. o. t. Azonkívül Dudás Dezső, Faluba Gusztáv III. o. t. Frenyó Lajos VII., Kovács Lajos, VIII. o. t. — 36 koronás tandij engedményben részesült: Szőke István VII. o. t. — Fél-tandijmentesek voltak: Horváth Béla III. Tóth Béla III., Kolozsi Zoltán IV., Fehér Gyula VI., Kozlay Kálmán VII. o. tanulók. — 12 koronás tandijengedményben részesültek: Gyurovics János I., Szigeti János I., Sztolár Miklós I., Szaniszló László II., Kovács Bertalan II., Csernay László III. és Istók Barna VI. o. tanulók.

Összesen elengedettett 864 korona.

38. Tápintézeti díj elengedésben részesültek a II. osztályban: Farkas Gyula 20, Frenyó Dezső 25, Hízsó János 10, Postha Gyula 15 és Vjerk Ferenc 10 korona; a III. osztályban: Adorján István 10, Csernai László és Szudor Pál 10, a IV-ik osztályból: Csillag János 50 és Kolozsi Zoltán 40 kor.; az V. osztályból: Bárczy László 10, Bodon Gyula 10, Hanesz Pál 15 és Lusztig János 25 koronát; a VI. osztályból: Fehér Gy.

100 kor., Koós Elemér 40 kor., és Sággy Zoltán 100 kor.; a VII. osztályból: Frenyó Lajos 140, Kozlay Kálmán 80 és Tóth Sándor 15 koronát; a VIII. osztályból: Baskay Gyula 64, Kovács Zoltán 30 és Král Károly 140 koronát.

A tápdijengedmények összege 989 korona.

39. Külső ösztöndíjat kapott: Frenyó Lajos VII. o. tan. a gróf Teleky Róth Johanna-féle alapítványból 70 koronát.

Az évzáró házi tornaverseny.

A szokásos évzáró házitornaversenyt az idén június 15-én tartottuk meg az igazgatóság, tanári kar és diszes közönség jelenlétében. A verseny hű mása volt az eperjesi ker. versenynek — persze sokkal szerényebb és kisebb keretekben — a megnyílt programja csekély eltéréssel ugyanaz volt.

A felvonulás, oszlopba állás és a Hymnusz eléneklése után vette kezdetét a tulajdonképeni verseny, melyet sulylökés és távolugrásból álló összetett verseny nyitott meg. Ennek eredménye következő: ezüst érmet nyertek: I. Harsányi Menyhért VI. o. t. 14.78 ponttal. II. Veress Károly VI o. t. 14.61 ponttal és Majoros László VI. o. t. 14.59 ponttal; bronzérmet nyertek: IV. Szalai Sándor VII. o. t. 14.34 ponttal, V. Meskó Arisztid VII. o. t. 13.65 és Fehér Gyula 13.55 ponttal. Ennek befejeztével az V. osztály csapatszertornázást mutatott be a korlátos részsütös deszkán és bakon, mely után a magasugrás versenye következett. Az alsó osztálybeli versenyzők közül bronzérmet nyert. Stole Zsigmond IV. o. t. 133 cm. ugrásával, a felsőbb osztálybeliek közül ezüstöt Harsányi Menyhért VI o. t. 153 cm. ugrásával, bronzot Majoros László VI. o. t. 148 cm, Regula József VII. o. t. 138 cm. és Lukács Béla V. o. t. 133 cm.-rel. — Majd a magas nyújtó és korlátverseny következett, mely ott a helyszínén bemutatott versenygyakorlatból és egy egy szabadon választott gyakorlatból állott. Ebben ezüstérmet nyertek Batta Bálint VI. o. t. 9.25 ponttal, Regula József VII. o. t. 9 ponttal, bronzérmet Szalai Sándor VII. o. t. 8.81 ponttal, Majoros László 8.62, Návay Béla VI, o. t. 7.92 ponttal,

A Sikfutás versenyében 60 m. távra bronzérmet Delegárdy József II. o. t. 80 m. távra ezüstöt Rác Kálmán IV. o. t. 100 méteres távra ezüstöt Harsányi Menyhért VI. o. t. bronzot Fehér Gyula VI. o. t. és Meskó Árisztid VII. o. t.

A discosdobás versenyében 2.50 m. négyzettől: ezüst érmet Harsányi Menyhért 37.20 m.-es dobásával, bronzérmet Mesko Árisztid 28.70 m.-es dobásával és Majoros László VI. o. t. 27.73 m.-es dobással.

A rudmászásban az I—II. osztályu versenyzők közül I-ső Delegárdy József II. o. t. bronzérmet, III—IV. versenyzők közül I-ső Kishonthy Béla IV. o. t. bronzérmet; az V—VI. oszt. versenyzők között I-ső Fehér Gyula ezüstérmet.

A Füleslabda versenyen, mely a VI. osztály 10-es csapata és IV—VIII. osztályok tanulóiból alakított 10-es csapatok között folyt le, a VI. osztálybeliek javára dőlt el 6:3 arányban; a győztes csapat 20 korona jutalomban részesült. A szép eredmények és jutalmak szolgáljanak a jövőben buzdításul ugy a versenyzők mint az egész ifjuságnak s ne feledjék a szellemi erők szorgalmas gyakorolása mellett ama szép mondást, mely egyuttal minden időknek igazsága: mens sana in corpore sano.

Szigeti Benedek Gyula.

Kerületi ifjusági tornaverseny.

Jelentés az eperjesi kerületi tornaversenyéről.

A f. év május 25—26-án Eperjesen megtartott kerületi ifjusági tornaversenyen az iskola 26 tanulóval vett részt dr. Schwalm Nándor, Wallentinyi Dezső és Sz. Benedek Gyula tanárok felügyelete és vezetése mellett.

Tornászaink jun. 24-én d. e. indultak el és a Feleden Miskolczon és Kassán csatlakozó bajtársakkal együtt d. u. 1/2 6 órakor érkeztek Eperjesre, ahol a reájuk váró rendező bizottság kalauzolása mellett a Széchényi-kör helyiségeiben levő szállásukra mentek.

Másnap délelőtt a város megtekintésével telt el, mikor is az ág. h. ev. collegiumot, majd Caraffa örült vérengzéseinek

színhelyét a szabadságteret, a Góth stílusú kath. főtemplomot, Kalváriát, az ág. h. ev. Theologusok Otthonát stb. tekintettük meg dr. Wallentinyi Samu collegiumi tanár úr szives kalauzolása mellett, kinek is szakszerű és lelkes magyarázata a multak dicső és szomorú emlékeit idézte fel úgy az ifjak, mint a kísérő tanárok lelkében; fogadja e helyen is hálás köszönetünket

Délután a gyönyörű versenypályán — egyrészt szakadó esőben — lefolyt füleslabda mérkőzéseket tekintettük meg, mely versenyen félreértésen alapuló késedelem miatt nem vehettünk részt. Mindazonáltal bő tapasztalatokat és tanúságot meritettünk az előttünk lefolyt mérkőzésekből a jövőre nézve.

Vasárnap reggel istentisztelet, melynek végeztével az összpróba és az előküzdelmek vették kezdetüket. Itt már tornászaink is kivették részüket a küzdelemből. Legelőször is a magasuyjító minta csapatversenyben, — melyben 8-as csoportunk 24 közül erős közdelem után 6-ik helyre került; — majd a discosdobás versenyben; ebben Harsányi Menyhért VI. o. t. 3-ik helyre, ezzel egyidejűleg 8-as csapattal súlylökés és távolugrás összetett versenyben. E versenyekben éppen legjobb erőink hagytak cserben, a mennyiben mindössze 10.35 pontot értek el (a nyerő csoportok legjobbjá 19.90 pontot). Továbbá a magasugrás és futásversenyben. — A legutóbbi három versenyekben elért gyenge eredményeknek egyrészt az az oka, hogy még nincs futó-, ugró- és játékpályánk, azonban a tornaudvar rendezése által a jövőben ezen is segítve leendő. Délután verőfényes időben folyt le a vármegye és város előkelőségeiből alakult elnökség és sok ezer főre menő diszes közönség jelenlétében a verseny hátralévő része. A szépen összeállított szabadsággyakorlatok befejeztével 8-as csoportunk a mintacsapatversenyben oklevelet és elismerést nyert, majd a szabadon választott játékokban, melyben ellenvonulással combinált füzértáncot mutatott be zene mellett.

A bemutatott gyakorlat annyira megnyerte a bíráló bizottság tetszését, hogy meglehetősen oldalt eső helyünkről a csapatot a főpáholy elé rendelte, hol is zugó taps és éljenzés mellett ismételte meg a gyakorlatot.

A nemes küzdelem szinteréről vig énekszó mellett vonultunk pihenőre s hétfőu kora reggel friss kedélylyel hazafelé, Kassán kiszállva, elzarándokoltunk dicsőemlékü II. Rákóczi Fe-

renc fejedelmünk hamvaihoz, honnan szent érzelmekkel elteltünk mentünk megtekinteni a felsőmagyarországi muzeumot és a város főbb nevezetességeit.

Hazafelé mind több és több társintézettől elbúcsúzva este 6 órakor érkezünk Rimaszombatba, nem minden diadalmas eredmény nélkül.

A versenyeken elért eredmények a következők: a mintacsoportversenyben a magas nyújtón az intézet 6-ik, a csapat mind a nyolcz tagja bronzérmes, az iskola elsőrendű oklevelet nyert. Discodobásban Harsányi Menyhért 39.75 m-es dobásért ezüstérmes. A mintacsapattornázásért az intézet oklevelet, szintűgy oklevelet a füzértánczért. Végül kötelességemnek tartom felemlíteni tanulóinknak úgy a versenyen valamint az egész idő alatt tanusított fegyelmezett magatartását, valamint jó magaviseletét.

A szép és nemes ünnepély, valamint a látottak és tapasztalatok bizonyára kedves emlékei maradnak a résztvevőknek

Szigeti Benedek Gyula,
tornatanár.

Adományok.

a) Az alaptőke gyarapítására: A rimaszombati takarékpénztár 600 korona, a gömörmezei nép- és iparbank 100 kor. összesen 700 korona;

b) Folyó kiadások fedezésére: A rimamurány—salgótarjáni vasmű részvénytársaságtól 100 korona;

c) Ösztön- és pályadíjakra: A gömörmezei közművelődési egyesülettől 60 korona, a rimaszombati polgári olvasókör 20 korona, a tamásfalvi Petőfi-egylettől 10 korona, Soós Ferenc és neje Gyulay Hermin 40 korona, Basilidesz János 20 korona, ifj. Rábely Miklós 20 korona, Káposztás Julia 20 korona, Stelkovich Istvánné (alapítvány-kamat) 20 korona, összesen 210 korona;

d) a tápintézet folyó kiadásainak fedezésére: A rimaszombati takarékpénztártól 40 korona, a gömörmezei nép- és iparbanktól 20 korona, a gömörmezei takaré- és hitelbank 10 korona, a miskolci ev. ref. egyház 30 kor. 31 fillér, a pozsonyi esperesség szupplikáció megváltása 27 kor. 74 fillér, a mosoni esperesség szupplikáció megváltása 14 korona, kérvényezésből befolyt 2122 kor. 75 fillér, összesen 2264 kor. 80 fillér;

e) a f. évi február hó 16-án rendezett ifjusági hangverseny összes bevétele 471 korona, kiadása 202 korona, tiszta jövedelme 269 korona. A jövedelemből 200 koronát a zongora vételárának törlesztésére fordítottunk, 60 koronát az ifj. zászlóalaphoz csatoltunk, a többi a zene- és dalkör céljaira tétetett félre;

f) Az 1907. márc. 20-án rendezett tornaestély összes bevétele 275 kor. 11 fillér, kiadása 141 kor. 84 fillér, tiszta jövedelme 133 kor. 27 fillér, mely összeg teljes egészében az eper-

jesi ker. tornaversenyen résztvett tanulók segélyezésére fordított;

g) a Siegmeth Károly nyug. máv. igazgató helyettes által tartott felolvasás tiszta jövedelmét, 80 koronát, a kirándulási alaphoz csatoltuk;

h) az ifjúsági zászlóra összegyűlt: az 1906. évben érettségít tett ifjak táncmulatságának jövedelméből 30 kor., a Rákóczy ünnepély alkalmából önkéntes adakozás útján 34.01 kor., a helybeli jótékony nőegylet adományából 50 kor., a március 15-iki ünnepélyen önkéntes adakozásból 60 korona, az ifj. hangverseny jövedelméből 50 korona, összesen 224 kor. 01 fillér. Ehhez hozzáadva a múlt évi gyűjtést, 248 kor. 52 fillér, összesen már 472 kor. 53 fillér áll e célra rendelkezésünkre;

i) Könyveket adományoztak: Lévai Izsó 12 drb jutalomkönyvet szorgalmas tanulók részére, ifj. Rábely Miklós 2 drb könyvet a szabadkézi rajzban kitűnő tanulók jutalmazására;

k) Dr. Richter Aladár kolozsvári egyetemi tanár úr mintegy 123 darab matematikai és természettudományi szakkönyvet és füzetet ajándékozott intézetünknek.

Fogadják a nemesszívű adakozók e helyen is leghálásabb köszönetünket.

Érettségi vizsgálat.

Érettségi vizsgálatra ez idén 28 tanuló jelentkezett, még pedig 24 rendes tanuló, 2 magántanuló és 2 ismétlő.

Az írásbeli vizsgálatokat május hó 15., 16. és 17-én tartottuk meg. Írásbeli tételek voltak: A magyar nyelvből: Regényirodalmunk fejlődése a XIX. században. Jelesen dolgozott 7, jól 11, elégségesen 10.

A latin nyelvből: Cicero: Oratio pro Milone c. 34. Jelesen dolgozott 6, jól 7, elégségesen 12, elégtelenül 3.

A mennyiségtanból: a) Egy aritmetikai haladvány 5-ik és 9. tagjának összege egyenlő a $12X^4 - 70X^3 + 124X^2 - 70X + 12 = 0$ egyenlet egész számu gyökei összegének 8-szorosával; a 3-ik és 7-ik tag úgy aránylik egymáshoz, mint 2 : 5. Az ezen adatokkal meghatározott sor hány tagjának összege 392?

b) Egy háromszög oldalai $a = 5.73$ m., $b = 6.94$ m., $c = 4.35$ m; ha α oldal körül forgatjuk a háromszöget, akkor b és c oldalai kettős kúpot irnak le. Mekkora az így keletkezett test térfogata? Jelesen dolgozott 6, jól 5, elégségesen 17.

Az írásbeli dolgozatok teljes rendben folytak le és azok alapján valamennyi tanuló bocsáttatott szóbeli vizsgálatra.

A szóbeli vizsgálatot ez idén a szokottnál korábban, jun. 4—8-ig tartottuk meg. Az egyházi főhatóságot a vizsgálatokon Csabay Pál tornaljai lelkész, a gömöri ev. ref. egyházmegye főesperese, a kormányt Szóts Farkas budapesti ev. ref. theol. akad. tanár képviselte.

A szóbelileg megvizsgált tanulók közül:

Jelesen érettek: Baskay Gyula, Eisele Gusztáv, Kovács Lajos, Kovács Zoltán, Král Károly, Schwarcz Ernő és Svingor Jenő, összesen 7.

Jól érettek: Beélik István, Blau Zoltán, Jelinek József és Kardos Elemér, összesen 4.

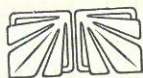
Érettnék nyilvánított 15.

Két hó mulva Rimaszombatban teendő javító vizsgálatra utasított 1.

Betegsége miatt a szóbeli vizsgálatról elmaradt és írásbeli dolgozatainak érvényben tartása mellett a szeptemberben tartandó érettségi vizsgálatra utasított 1.

Az eredmény teljesen megnyugtató és tanubizonyoságot tesz azon komoly törekvés mellett, mely az ezidei VIII. osztályt egész gimnáziumi pályafutásán át jellemezte. Adja Isten, hogy az élet nehéz akadályait is oly kitartó munkával küzdjék le, a melyet tanusítottak itt, az élet előkészítő iskolájában.

A javító-, pótló- és kiegészítő érettségi vizsgálatokat ez idén az ev. ref. részről Rimaszombatban tartjuk meg. A teljes érettségi vizsgálatra jelentkezők a keresztlevelükkel és összes középiskolai bizonyítványaikkal, a javító-vizsgálatra utasítottak csupán az érettségi bizonyítvánnyal mint melléklettel felszerelt kérvényeiket aug. hó 15-ig nyújtják be a rimaszombati egy. prot. főgimnázium igazgatóságához.

A tanuló-ifjuság neve és érdemsorozata.

I. Osztály.

A tanuló neve	Magaviselet	Vallás	Magyar	Latin	Földrajz	Természetr.	Mennyiség.	Rajz. mért.	Szépíráás	Torna
Adorján Viktor ev. ref.	2	3	4	3	2	1	3	2	2	3
Árvai György r. kath.	1	1	2	2	1	2	1	1	2	3
Bacsó István ev. ref.		k	i	l	é	p	e	t	t	
Bajczér Béla r. kath. ism.	2	2	3	4	3	4	3	3	2	3
5 Bán János ev. ref.	2	2	3	4	3	2	3	1	2	3
Bernáth Ármin izr.	2	2	3	3	2	2	3	2	2	fm
Braun Tivadar izr.	1	1	2	2	3	3	3	3	2	fm
Braxatorisz Gyula ág. ev. ism.	1	2	3	3	2	3	3	2	2	3
Burger Elemér izr. ism.	1	1	3	3	3	3	2	2	2	1
10 Czece Pál r. kath.	2	3	3	4	3	3	4	2	3	3
Cziper Dezső r. kath.	1	1	2	2	1	1	1	1	1	3
Csapó Barna ev. ref.	1	2	3	3	3	2	3	3	1	3
Csernok Ede ág. ev.	2	3	4	4	4	3	4	4	3	3
Csorba Kálmán ev. ref.	1	1	2	2	1	1	2	2	2	3
15 Dickmann Ernő izr. ism.	2	2	4	4	4	4	4	4	3	4
Dobránszky Imre r. k. ism.	1	3	3	3	3	2	2	2	2	3
Fekete Ernő unit.	1	2	2	3	2	1	3	3	2	3
Galambos Géza izr.	2	1	3	3	3	3	2	3	3	2
Gyurove János ág. ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20 Horváth Barna ev. ref. ism.	el	ta	ná	cs	ol	ta	t	o	tt	
Hubay István ev. ref.	el	ta	ná	cs	ol	ta	t	o	tt	
Jelinek Ferenc izr.	1	1	1	2	2	1	1	1	2	3
Kapor Ervin r. kath.	n	e	m	o	sz	tá	ly	o	z	t.
Klein Aladár izr.		k	i	l	é	p	e	t	t	
25 Klein Miksa izr.	2	2	3	4	4	3	3	3	2	1
Kohn Ernő izr.	2	2	4	4	4	4	4	4	3	2
Krausz Árpád izr.	1	2	3	4	3	3	4	3	3	3
Lámer István ág. ev.	1	3	3	3	3	3	2	4	3	3

A tanuló neve	Magaviselet	Vallás	Magyar	Latin	Földrajz	Természetr.	Mennyiségt.	Rajz mért.	Szépírás	Torna
	Lengyel József ev. ref.	1	2	3	4	4	3	4	4	3
30 Löcheier Géza r. kath.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Makovics Jenő r. kath.	2	3	3	3	4	3	3	2	3	2
Marton Lehel ev. ref.	2	2	3	4	4	2	3	3	3	2
Máté Dezső ev. ref.	1	1	3	2	2	1	2	3	1	fm
Molnár István r. kath.	1	3	4	4	4	3	4	4	3	3
35 Müller Iván r. kath. ism.	1	2	2	3	2	2	2	2	2	1
Német Pál ág. ev.	1	1	2	2	1	2	2	2	1	1
Okolicsányi Géza ág. ev. ism.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1
Paál Lajos r. kath.	1	2	3	4	3	3	3	3	3	1
Pék Gyula r. kath.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
40 Plech Dezső ág. ev.	1	2	3	4	3	2	3	3	2	fm
Pólos László ev. ref.	2	2	3	3	4	2	3	4	3	2
Polesznyák Dezső r. kath.	2	3	3	4	4	3	3	4	3	3
Pósa Lajos ev. ref.	1	1	1	1	1	1	2	2	3	3
Rácz Dezső ev. ref.	1	3	3	3	2	2	2	2	2	2
45 Ragályi Jenő ev. ref.	1	1	3	4	2	1	3	3	2	3
Rentka Gyula r. kath.	2	3	4	4	3	2	3	3	3	1
Runyay László ev. ref.	2	2	3	4	4	4	4	4	3	4
Sáfrány Béla ev. ref.	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1
Seidner Róbert izr.	1	1	3	3	2	2	3	3	3	4
50 Soós Zoltán ev. ref.	1	1	3	3	3	2	3	3	3	2
Spissák István r. kath.	2	2	3	4	3	3	4	4	3	2
Szabó Géza r. kath.	2	3	4	4	4	3	4	4	3	3
Szabó László ág. ev.	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2
Szaniszló István ev. ref.	1	2	3	4	3	2	4	2	2	2
55 Szigeti Zoltán ág. ev.	1	1	2	3	2	1	2	3	2	3
Sztolár Miklós ág. ev. ism.	1	1	2	2	1	2	2	2	3	1
Sztraka János ág. ev.	n	e	m.	o	s	tá	ly	o	n	t.
Szűk Szilárd ev. ref.	1	3	3	3	4	3	3	4	3	3
Takács László ev. ref.	2	3	4	4	4	3	4	4	3	3
60 Tóvik Pál ág. ev.	2	3	4	4	4	3	3	4	3	3
Török Árpád r. kath.	1	3	2	3	2	2	2	3	3	1
Trunkó István r. kath.	1	2	1	3	2	1	2	1	2	3
Uhljár Gyula ág. ev. ism.	1	1	3	2	2	2	2	3	3	3
Urbányi Béla r. kath.	1	2	2	3	2	1	2	3	2	fm
65 Urszinyi Gyula ág. ev.	1	1	2	3	2	1	2	3	3	3
Vajda József r. kath.	k	i	l	é	p	e	t	t	t	t
Varga János r. kath.	e	l	a	n	á	c	s	o	l	t
Valent Gyula ág. ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Zólyomi István ev. ref.	2	3	4	4	4	4	4	4	2	4

A tanuló neve	Magaviselet	Vallás	Magyar	Latin	Földrajz	Természetr.	Mennyiségt.	Rajz mért.	Szépírás	Torna
	70 Zúrik Samu ág. ev.	1	2	3	4	3	2	3	3	3
Zsurkay Béla r. kath.	el	ta	ná	cs	ol	ta	t	o	tt	3
Magántanulók:										
Banczik István ág. ev.		1	2	2	2	1	2	2	—	—
Gembiczky Géza r. kath.	n	1	2	3	2	2	3	3	—	—
Muraközy Gyula ág. ev.	n	e	m	o	s	tá	ly	o	n	t.
75 Vincze Béla r. kath.	n	e	m	o	s	tá	ly	o	n	t.

II. Osztály.

A tanuló neve	Magaviselet	Vallás	Magyar	Latin	Földrajz	Természetr.	Mennyiségt.	Rajz mért.	Szépíráás	Torna
Altstädter István izr.	1	1	3	3	3	2	4	3	2	3
Andrik János ág. ev.	1	2	3	4	2	1	3	3	2	3
Angyal Kálmán ev. ref.	1	1	1	1	1	1	2	1	2	3
Blau Aladár izr.	1	1	3	2	2	2	3	3	2	4
5 Bodor László ev. ref.	2	2	3	3	2	2	3	3	3	3
Cseh János ev. ref.	1	1	3	3	3	3	4	4	3	2
Cservenák Miklós ág. ev.	1	1	3	4	3	2	4	4	3	1
Delegárdi József r. k.	1	2	3	4	2	2	4	3	2	1
Eisele Ottó ág. ev.	1	1	2	2	1	2	2	3	2	3
10 Enyedi Arthur izr.	1	1	3	3	4	3	4	3	3	3
Fazekas Gyula ág. ev.	1	1	3	3	1	1	2	2	2	3
Feller Kálmán izr.	1	1	2	1	1	1	2	2	2	3
Frenyó Dezső ág. ev.	1	1	3	3	3	1	3	2	2	2
Gogola Emil r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
15 Gondkievics László r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Grünmann Ernő izr.	2	1	2	2	2	2	3	2	3	2
Hizsó János ág. ev.	1	1	2	2	1	1	2	1	2	2
Houdek Zdenkó r. k.	1	1	3	3	3	2	3	3	2	2
Hodiczius Ferenc ev. ref.	1	1	1	2	1	1	2	3	3	3
20 Hupka Viktor r. k.	1	1	1	2	1	1	3	2	3	2
Klein Ernő izr.	1	1	2	2	3	2	3	3	3	3
Klein Samu izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Kohn Aladár izr.	1	1	3	4	4	2	3	2	2	2
Kontratovics Elemér g. k.	1	2	3	3	2	1	3	3	3	1
25 Koós Győző ev. ref.	2	1	2	2	2	1	3	2	3	1
Kovács Bertalan ev. ref.	1	1	2	2	1	1	3	2	3	3
Kovács István r. k.	1	2	3	4	3	2	4	3	3	3
Krausz Rudolf ág. ev.	1	1	3	3	2	1	3	3	3	2
Krcs Dezső r. k.	1	1	3	3	2	1	3	3	1	3
30 Kriston Kálmán ev. ref.	2	1	2	3	2	1	3	3	2	2
Lámer Dezső ág. ev.	1	1	3	2	2	2	3	3	2	4
Lendácky Mihály r. k.	1	1	2	2	2	1	3	2	2	3
Major Sándor ev. ref.	1	1	3	3	3	2	3	3	3	3
Matus Andor r. k.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2
35 Majer Árpád ág. ev.	2	2	3	3	3	3	4	4	3	3
Majer Béla ág. ev.	2	2	3	3	4	3	4	3	3	3
Mezei István r. k.	1	2	4	4	3	2	4	4	3	3

A tanuló neve	Magaviselet	Vallás	Magyar	Latin	Földrajz	Természetr.	Mennyiségt.	Rajz mért.	Szépíráás	Torna
Miscecska Bernát ág. ev.	1	1	2	2	2	2	2	3	2	2
Palugyai Lajos ev. ref.	1	2	3	3	3	2	2	3	1	2
40 Pogány János ev. ref.	2	2	3	3	2	2	2	3	3	2
Pohly Rudolf r. k.	1	2	4	3	3	3	3	4	2	2
Poleszayák József r. k.	1	3	3	4	3	3	3	3	3	2
Postha Gyula ág. ev.	1	1	2	2	3	3	2	3	2	2
Póznán Zoltán ev. ref.	1	1	3	4	3	3	4	4	2	2
45 Rózsa Lajos ev. ref.	1	1	2	2	2	1	2	2	2	3
Schiller Ferenc izr.	1	2	3	3	2	2	3	3	3	3
Steller Jenő ág. ev.	1	1	3	3	2	2	3	3	1	1
Szabó István ev. ref.	1	1	3	3	3	2	4	3	2	3
Szaniszló János ev. ref.	1	1	3	3	3	2	2	3	2	2
50 Szladek Barna r. k.	2	3	3	4	3	3	3	4	3	3
Varga Lajos ev. ref.	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1
Vargha László r. k.	1	2	3	4	3	2	4	3	3	2
Veres Samu ev. ref.	1	1	3	3	2	2	3	3	2	2
Vince Jenő r. k.	2	2	3	4	3	2	3	3	2	1
55 Vitkovics Géza r. k.	1	2	3	3	2	2	4	3	2	1
Vjerk Ferenc ág. ev.	1	2	3	2	2	2	2	3	3	1
Weizsmann Bálint izr.	1	1	3	2	3	2	3	3	3	4
Winter Adolf izr.	1	1	3	3	3	2	3	3	3	1
Zeheri Béla ev. ref.	1	1	3	4	3	2	3	3	3	2
Magántanulók:										
Beélik Viktor rkath.	1	2	2	2	2	2	3	2		
Färber Jenő izr.	2	2	3	2	2	3	3			

III. Osztály.

A tanuló neve	Magaviselet	Vallás	Magyar	Német	Latin	Történelem	Földrajz	Mennyiség.	Rajz mért.	Torna
Adorján István ev. ref.	1	k	i	1	é	p	e	t	t	2
Bachnyák Béla róm. k.	1	2	3	3	3	2	3	2	3	2
Barta Imre róm. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Bán Géza ev. ref.	1	1	2	3	3	3	3	2	2	2
5 Bárczy Sándor ev. ref.	1	1	3	3	3	3	4	3	4	3
Bella Gyula róm. k.	1	1	3	3	2	2	3	3	2	2
Csernay László róm. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Czeglédy János ev. ref.	1	2	3	4	4	3	3	3	3	2
Dianiska Dezső ág. ev.	2	2	3	3	4	3	3	3	3	1
10 Dudás Dezső róm. k.	1	1	1	2	2	1	2	2	1	2
Eisele Lajos ág. ev.	1	1	3	3	3	2	1	2	1	1
Faluba Gusztáv ág. ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Fábry Dezső ág. ev.		k	i	1	é	p	e	t	t	
Fellner Tihamér izr.		k	i	1	é	p	e	t	t	
15 Frommer Lajos izr.	1	1	1	3	3	2	2	2	2	2
Horváti Béla ev. ref.	1	1	2	3	3	2	2	3	3	2
Jellinek Gyula izr.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Joós Elek ev. ref.	1	2	3	4	4	4	3	4	4	3
Joós János róm. k.	1	2	3	4	4	4	3	4	3	3
20 Kerekes Ödön ev. ref.	2	2	3	3	4	3	4	3	3	2
Klein Vilmos izr.	2	2	3	3	4	4	4	4	4	4
Kohn Gábor izr.	1	1	3	3	3	2	2	3	2	1
Kosiner Imre izr.	1	1	1	2	3	3	3	3	3	1
Muraközy Gyula ág. ev.	1	2	3	4	4	3	3	4	4	3
25 Pandula Pál róm. k.	1	1	2	3	3	3	3	3	2	2
Pekár Sámuel ág. ev.	1	2	4	4	4	4	3	4	3	2
Péter Zoltán izr.	1	1	2	3	3	3	3	3	3	3
Plech Aladár ág. ev.	1	1	2	3	3	1	2	3	1	1
Róth Dezső izr.	1	1	4	4	4	3	4	4	3	4
30 Spilda Ede ág. ev.	1	1	2	2	3	2	2	2	2	2
Stech Géza ág. ev.	1	1	2	1	3	2	2	2	2	2
Szabó Gyula róm. k.	2	2	3	3	3	3	3	3	2	1
Szakall Aladár ev. ref.	1	3	3	3	4	3	3	3	4	2
Szakall Zoltán ev. ref.	2	2	1	2	2	1	1	2	1	3
35 Szúdor Pál ág. ev.	1	2	2	2	3	3	3	2	3	1
Tóth Béla id. ev. ref.	1	1	2	3	3	2	2	3	2	2
Tóth Béla ifj. ev. ref.	1	1	3	3	3	3	3	3	4	3

A tanuló neve	Magaviselet	Vallás	Magyar	Német	Latin	Történelem	Földrajz	Mennyiség.	Rajz. mért.	Torna
Torma Gyula ev. ref.	2	2	3	3	4	3	4	3	3	2
Trunkó Tibor r. k.	1	2	3	3	3	3	3	3	3	2
40 Valovics Ferencz r. k.	1	1	3	3	3	3	3	3	3	2
Magántanulók:										
Bobok Géza róm. k.		1	3	3	3	3	2	2	1	
Goldberger Viktor ág. ev.		2	3	3	3	3	3	3	3	
Papp József ev. ref.		2	3	3	3	3	3	3	3	
Telek A. Sándor róm. k.		1	2	3	3	2	2	3	3	

IV. Osztály.

A tanuló neve	Magaviselet	Vallás	Magyar	Német	Latin	Történelem	Természetr.	Mennyiség.	Rajzoló m.	Torna
Bodon Lajos ev. ref.	1	1	3	3	2	2	2	3	2	3
Cseh Ödön ev. ref.	1	1	3	1	1	1	1	1	2	3
Csillag János ág. ev.	2	1	4	3	3	4	3	3	3	3
Demeter Béla ev. ref.	2	1	3	3	3	3	3	3	3	2
5 Dobozy László ev. ref.	1	1	3	3	3	3	3	3	2	4
Engler István ág. ev.	2	1	2	4	3	3	2	4	3	3
Ferenc István r. k.	1	2	2	4	2	1	1	2	1	2
Gaál Andor ág. ev.	1	1	2	1	3	3	2	3	1	3
Gömöri Béla izr.	1	1	3	3	3	3	1	3	2	2
10 Horváth Elemér r. kath.	1	1	3	3	3	2	2	3	2	2
Jackó Gyula ág. ev.	1	2	3	4	4	4	4	3	4	2
Jellinek Henrik izr.	2	2	3	4	4	4	4	3	4	2
Jerem András ág. ev.	1	1	3	3	2	2	1	3	2	2
Juraskó Elek r. kath.	1	1	3	3	3	3	3	4	3	2
15 Juraszó Pál r. kath.	1	2	4	4	4	4	3	3	2	3
Karsai Andor izr.	2	1	4	3	4	4	3	4	4	3
Kercsik László ev. ref.	1	1	3	3	3	3	2	3	3	2
Kerekes Barna izr.	1	1	2	2	3	3	2	4	3	1
Kis József ev. ref.	1	1	3	4	3	3	3	3	4	1
20 Kishonthy Béla r. kath.	1	2	3	4	3	3	3	3	4	2
Kohn Aladár izr.	2	2	3	4	3	3	3	3	4	2
Kolozsi Zoltán ev. ref.	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1
Komlóssy Géza r. kath.	1	1	1	2	1	1	1	2	2	1
Konyha Gyula ev. ref.	1	1	3	3	3	3	3	4	3	1
25 Kosiner Dezső izr.	1	1	2	2	3	1	1	2	1	2
Kubinyi Aladár ág. ev.	1	1	2	1	1	1	1	2	3	3
Lendvay Pál ág. ev.	1	3	4	4	3	3	3	3	3	3
Lukács Endre ev. ref.	1	1	2	3	3	3	3	3	3	1
Mayer Ottó ág. ev.	1	1	2	3	3	3	3	3	2	2
30 Marci Tivadar ág. ev.	1	1	2	1	2	1	1	2	2	fm
Mihály István r. kath.	1	2	1	3	2	2	2	3	3	2
Muraközi Tivadar ág. ev.	1	1	2	3	2	1	2	1	2	3
Neumann Károly izr.	1	1	3	2	3	2	3	3	2	3
Pósa Zsigmond ev. ref.	1	1	3	3	3	3	1	3	2	2
35 Rác Kálmán ev. ref.	1	1	3	3	3	1	1	3	2	1
Sáfrány Ödön ev. ref.	1	1	3	3	3	3	2	3	3	2
Singer Arthur izr.	1	1	1	1	2	1	1	2	2	3

A tanuló neve	Magaviselet	Vallás	Magyar	Német	Latin	Történelem	Természetr.	Mennyiség.	Rajzoló m.	Torna
Spúriusz Barna ev. ref.	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3
Steklovits Sámuel ev. ref.	1	2	3	3	3	2	3	3	3	2
40 Stolc Zsigmond r. kath.	2	2	3	3	4	3	2	3	2	1
Sulik Zoltán r. kath.	2	2	3	3	3	2	2	3	3	3
Schneider János r. kath.	1	2	3	4	3	3	3	3	3	3
Schwartz Aurél izr.	1	2	3	3	3	3	3	4	3	2
Tóth Kálmán ev. ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
45 Vályi Kálmán ev. ref.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
Varga Endre ev. ref.	2	2	3	4	4	3	3	4	4	fm
Magántanulók:										
Beélik Elemér r. kath.		2	2	2	3	2	2	2	3	
Mahr Sándor r. kath.		2	2	4	3	2	3	3	3	

V. Osztály.

A tanuló neve	Magaviselet	Vallás	Magyar	Német	Latin	Görög	Görög pótlo		Történet	Természetr.	Mennyiségt.	Torna
							Irod.	Rajz				
Abonyi Gyula r. kath.	4	2	3	3	3	—	2	2	4	2	4	2
Albrycht Albin r. kath.		k	1	1	6	p	e	t	t			
Altstädter Elemér izr.	1	1	3	3	3	—	2	1	2	2	4	1
Altstädter Ernő izr.	1	1	3	3	3	—	3	1	3	2	4	1
5 Babula Sándor ev. ref.		k	i	1	6	p	e	t	t			
Barca Pál ág. ev.	1	1	2	3	3	—	3	2	2	2	3	1
Bárcy László ev. ref.	1	1	3	3	3	2	—	—	2	1	4	1
Bátky Dezső ev. ref.	1	1	1	2	2	—	1	2	1	1	2	1
Belinszky Péter ev. ref.	2	1	4	3	3	3	—	—	2	2	4	2
10 Benko Barna r. kath.	1	2	1	2	2	2	—	—	1	1	2	2
Bernát Gyula izr.	1	1	3	3	2	—	1	3	2	2	3	3
Bodon Gyula ev. ref.	1	1	3	3	3	3	—	—	2	2	3	1
Bohus Pál ág. ev.	1	1	2	2	2	—	2	2	1	1	3	1
Borsody László ev. ref.	1	1	2	3	2	—	2	2	1	1	3	1
15 Braun Géza izr.	1	1	2	2	2	—	1	3	2	3	3	2
Dapsy Árpád ev. ref.	1	2	3	3	3	—	3	3	3	2	4	1
Dezső Lajos r. kath.	1	2	3	3	3	—	3	1	3	2	3	1
Dickmann Andor izr.	2	1	3	2	3	—	1	3	2	3	4	2
Fazekas József ev. re.	1	1	3	3	3	—	2	2	3	2	3	1
20 Fábry Ödön ág. ev.		k	i	1	6	p	e	t	t			
Gábris Zoltán r. kath.	1	2	2	3	3	—	2	1	2	1	3	1
Gretkovics István r. kath.		k	i	1	6	p	e	t	t			
Hanesz Pál ág. ev.	1	1	2	3	2	—	2	3	1	2	3	1
Hudicius István ev. ref.	1	1	3	3	2	—	2	2	1	1	3	1
25 Jerem János ág. ev.	2	1	3	3	3	—	2	2	4	2	3	2
Káposztás József ev. ref.	1	2	3	4	3	—	3	3	4	2	4	1
Kerekes Tibor ev. ref.	1	1	1	2	1	—	1	2	1	1	1	1
Kiss Imre r. kath.	1	3	3	3	4	—	3	3	2	2	3	2
Kohn Dezső izr.	2	1	3	3	4	—	3	3	3	3	4	fm
30 Kossacky Zoltán ág. ev.	1	2	3	4	4	—	3	3	2	3	3	1
Kovács Kálmán ev. ref.	1	1	1	2	—	—	1	2	1	2	1	1
Kósik Gyula ev. ref.	1	2	3	3	3	3	—	—	3	2	3	1
Lukács Béla ev. ref.	1	1	1	2	1	—	1	2	1	1	2	1
Lusztig János ág. ev.	1	1	2	2	1	—	1	—	1	1	2	1
35 Medvecky Sándor ág. ev.	2	1	2	2	1	—	1	1	1	1	2	3

A tanuló neve	Magaviselet	Vallás	Magyar	Német	Latin	Görög	Görög pótlo		Történelem	Természetr.	Mennyiségt.	Torna
							Irod.	Rajz				
Mesko Barna ág. ev.	1	1	1	2	2	—	1	1	1	1	2	1
Mikula Zoltán ág. ev.	2	2	3	3	3	—	3	3	4	3	4	2
Németh Gyula r. kath.	1	3	3	3	3	—	2	3	3	2	3	1
Paál Ferenc r. kath.	2	3	3	4	3	—	3	3	3	3	4	2
40 Pitta Bódog r. kath.	2	3	3	3	3	—	3	3	3	2	3	2
Tomcsányi István ev. ref.	1	2	3	3	3	—	3	2	3	2	3	1
Vályi Viktor r. kath.	1	2	3	4	4	—	3	3	2	3	3	3
Veres Lóránd ev. ref.	2	1	3	3	2	—	2	3	3	2	3	2
Vojtko Bálint r. kath.	e	lt	á	v	o	lit	t	a	t	o	t	t
45 Zólyomy Pál ág. ev.	1	2	3	3	4	—	3	3	3	3	4	3
Magántanuló:												
Szentmiklóssy Kálmán á. ev.		3	2	3	4	—	3	2	4	3	3	

VI. Osztály.

A tanuló neve	Magaviselet	Vallás	Magyar	Német	Latin	Görög	Görög pótló		Történelem	Term. rajz	Mennyiségt.	Torna
							irod.	rajz				
Barcza Ferencz ág. h. e.	1	2	3	3	3	—	3	1	3	2	3	2
Batta Bálint ev. ref. ism.	1	1	3	3	3	2	—	3	2	2	3	3
Biszterczky Lajos r. k.	1	2	2	3	3	—	3	2	2	3	3	3
Borbás Antal r. k.	1	2	3	3	3	—	—	3	2	3	3	3
5 Braun Miklós izr.	1	1	2	2	3	—	2	1	1	1	2	3
Büchler Árpád izr.	1	1	2	3	3	—	2	3	3	3	3	3
Dapsy Béla ev. ref.	1	1	2	2	2	—	2	2	2	1	3	3
Deutsch István izr.	1	1	3	2	2	—	2	1	2	1	3	3
Einhorn Dezső izr.	1	1	2	2	3	—	1	3	2	2	4	2
10 Fehér Gyula ev. ref.	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1
Gondkíevics Ferenc r. k.	1	2	3	3	3	—	2	1	2	2	2	3
Gotthard Bálint r. k.	1	2	3	3	3	—	3	3	3	2	3	2
Görbe Gyula r. k.	1	3	3	3	3	—	3	3	3	2	3	2
Harsányi Menyhért ev. ref. ism.	1	1	3	3	3	2	—	1	2	2	3	1
15 Hauer Dávid izr.	2	2	3	3	3	—	3	3	4	3	3	2
Huszt Elemér ev. ref.	1	3	3	3	3	—	3	3	3	3	3	fm
Istók Barna ág. h. ev.	1	1	1	2	2	2	—	2	2	2	3	2
Jellinek Adolf izr.	1	1	1	2	2	—	1	2	2	2	3	2
Konratovics Ernő g. kat.	1	1	2	2	2	—	1	2	2	1	3	fm
20 Koós Elemér ev. ref.	1	1	1	2	2	—	1	3	1	1	2	3
Kossúth Sándor r. k. ism.	1	2	2	3	3	—	1	1	1	1	2	1
Kovács István r. k.	1	1	2	3	3	2	—	2	2	2	3	1
Linder Ede ág. h. ev. ism.	1	3	2	3	3	—	3	2	3	4	3	3
Majoros László ev. ref.	2	2	2	3	3	—	—	3	3	3	3	1
25 Máriássy Zoltán ev. ref.	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	3
Mikulás Jenő ág. h. ev.	1	1	2	3	3	—	1	2	2	1	3	3
Návay Béla ág. h. ev.	1	2	3	3	3	—	3	2	4	2	4	1
Oberhauser Ottó r. k.	1	3	3	3	3	—	3	3	3	2	3	3
Pálka Jenő ág. h. ev.	1	1	3	3	3	—	3	1	3	3	3	fm
30 Pongrácz Ernő r. k.	1	2	3	2	3	—	2	2	1	1	3	1
Pongrácz Kamill r. k.	1	1	2	2	2	—	1	2	1	1	2	2
Sághy Zoltán ev. ref.	1	1	1	1	2	—	1	2	1	1	2	2
Sailer Károly ág. h. ev.	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2
Seidner Ernő izr.	1	1	2	3	3	—	1	2	1	1	3	fm
35 Stolcz Jenő r. k.	1	2	3	3	3	3	—	—	2	2	3	2
Szabó Balázs r. k.	1	3	2	3	3	—	2	3	3	2	3	fm
Urbányi Dezső r. k.	1	2	2	3	3	—	2	1	2	1	3	2

A tanuló neve	Magaviselet	Vallás	Magyar	Német	Latin	Görög	Görög pótló		Történelem	Természetr.	Mennyiségt.	Torna
							irod.	rajz				
Veres Gyula izr.	1	1	1	1	1	—	1	2	1	1	1	3
Veress Károly ev. ref.	1	1	3	3	3	3	—	—	3	3	4	1
40 Vigh Bertalan r. k.	1	3	3	3	3	—	3	1	2	3	3	fm
Magántanulók.												
Bobok György r. k.		2	3	2	3	—	2	3	3	3	3	
Hidasi Mór izr.	v	1	3	3	3	3	3	2	4	1	2	11
Szentmiklóssy Zoltán ág. h. ev.		3	3	3	3	—	3	2	4	3	4	
Thanhoffer Lajos r. k.		2	2	3	3	—	2	3	3	3	3	

VII. Osztály.

A tanuló neve	Magaviselet	Vallás	Magyar	Német	Latin	Görög	Görög pótl.		Történelem	Természett.	Mennyiségt.	Torna
							Irod.	Rajz				
Birstingel Emil ág. ev.	1	2	3	3	4	—	2	3	3	3	4	fu
Csapó Gyula ev. ref.	2	2	4	4	4	3	—	—	4	4	4	4
Csongrádi Attila izr.	1	1	2	2	3	2	—	—	1	3	3	2
Drávecky Gyula r. kath.	1	3	2	2	3	—	1	2	3	3	3	2
5 Egry István ev. ref.	1	2	3	4	3	—	3	3	2	3	4	2
Fáy Elemér ev. ref.	1	2	4	4	3	—	1	3	3	3	3	2
Fésüs Endre ev. ref.	1	1	2	3	3	—	2	2	3	3	3	fm
Flóhr József izr.	1	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2
Frenyó Lajos ág. ev.	1	1	2	3	3	—	1	3	1	3	3	3
10 Gömöri Ödön izr.	1	2	3	4	4	—	2	2	3	3	3	fm
Gregor Béla r. kath.	2	1	3	3	3	—	3	3	3	4	4	4
Haas Géza izr.	2	2	4	3	3	3	—	—	3	4	3	fm
Hosszufalussy Ferenc ev. ref.	1	1	3	3	3	—	1	2	1	2	3	1
Járdánházy Dénes ev. ref.	1	3	3	4	3	—	3	1	3	3	4	1
15 Kapor Aurél r. kath.	1	1	1	1	2	—	1	—	2	1	1	fm
Kosiner Sándor izr.	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	2	2
Kozlay Kálmán ág. ev.	1	1	1	2	3	—	2	3	3	3	4	1
Kubinyi Gyula ág. ev.	2	2	3	4	3	—	—	—	2	2	3	3
Lopusnyi János ág. ev.	1	1	2	2	2	2	—	—	2	2	3	3
20 Makó Gábor r. kath.	1	1	3	3	3	—	1	3	2	3	4	1
Meskö Arisztid ág. ev.	1	1	2	3	3	3	—	—	2	3	3	1
Regula József g. kath.	2	3	3	3	4	—	1	3	2	3	3	1
Rozinay Jenő r. kath.	1	2	2	3	3	2	—	—	2	2	3	2
Schultheisz Jenő r. kath.	2	1	2	3	3	—	1	2	2	2	2	fm
25 Szakall István ev. ref.	v	i	z	s	g	a	l	a	t	1	a	n
Szalay Sándor r. k.	1	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2
Szőke István ev. ref.	1	1	2	3	2	2	—	—	1	2	3	1
Tóth Sándor ev. ref.	1	1	1	2	1	—	—	—	1	1	1	1
Vályi Ferenc ev. ref.	1	1	3	3	4	2	—	—	2	3	4	fm
30 Végh Dezső ev. ref.	1	1	3	3	4	2	—	—	2	3	4	fm

Magántanulók:

Kovács Dezső ev. ref.
Náray Ede ev. ref.

VIII. Osztály.

A tanuló neve	Magaviselet	Vallás	Magyar	Német	Latin	Görög	görög pótl.		Történelem	Természett.	Mennyiségt.	Philosophia	Torna
							Irod.	Rajz					
Baskay Gyula ev. ref.	1	1	1	2	2	—	1	2	1	2	2	1	1
Beélik István r. kath.	1	1	2	2	3	2	—	—	2	3	3	2	2
Blau Zoltán izr.	1	1	2	2	3	—	1	3	2	3	3	2	fm
Eisele Gusztáv izr.	1	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	1	fm
5 Erdész László izr.	1	1	3	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3
Fehér Gyula izr.	1	1	3	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3
Jakabfalvai Béla ev. ref.	1	2	2	3	4	—	2	2	3	3	3	2	3
Jellinek József izr.	1	1	1	1	2	—	1	3	1	1	2	1	1
Jeney Andor ev. ref.	1	1	2	2	3	—	1	3	2	3	3	1	2
10 Kardos Elemér izr.	1	1	1	2	2	—	1	3	3	2	2	1	3
Kovács József ev. ref.	k	i	l	é	p	e	t	t	—	—	—	—	—
Kovács Lajos ev. ref.	1	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	fm
Kovács Zoltán ev. ref.	1	1	1	1	1	1	—	—	1	2	2	1	fm
Král Károly ág. ev.	1	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
15 Krausz Gyula izr.	1	1	2	1	3	2	—	—	2	2	2	1	3
Lahó János r. kath.	1	2	3	3	3	2	—	—	3	3	3	3	3
Lengyel József r. kath.	1	1	3	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3
Leopold Aladár izr.	1	1	2	2	3	—	1	3	2	3	3	2	2
Majoros István ev. ref.	1	2	3	3	3	3	—	—	3	3	3	3	2
20 Osváth Árpád ev. ref.	1	1	3	3	3	—	2	3	2	3	3	3	2
Perec Barna ev. ref.	1	1	2	3	3	—	2	1	2	3	3	1	2
Poznán István ev. ref.	1	1	2	3	3	3	—	—	2	3	3	2	2
Sághy Sándor ev. ref.	1	1	2	3	4	—	2	3	3	3	3	2	3
Slézinger Jenő izr.	1	1	2	3	3	—	2	3	2	3	3	2	2
25 Schwarc Ernő izr.	1	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	fm
Svingor Jenő ev. ref.	1	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	fm
Végh Vilmos ev. ref.	1	1	1	1	1	1	—	—	2	1	1	1	fm

Magántanulók:

Jády Ferenc ev. ref.
Somogyi Ernő izr. ism.
Runyay Kálmán ev. ref.

b) A vizsgálatot tett tanulók életkora a tanév végén:

Osztály	É l e t k o r a																					Összesen	
	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	Több									
	é l e t é v é t b e t ö l t ö t t e																						
I.	—	16	26	13	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64
II.	—	—	1	7	23	23	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
III.	—	—	—	2	12	13	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41
IV.	—	—	—	8	21	8	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47
V.	—	—	—	—	1	18	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41
VI.	—	—	—	—	—	6	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
VII.	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
VIII.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
Összesen:	—	16	27	30	65	69	57	36	42	8	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	355

A beírt tanulók statisztikai kimutatása az 1996—1907. tanévben.

Osztálya	Abeírt tanuló		Vallása							A vizsgálatot tett tanuló				Nyelvismerete				Anyanyelve				Illetősége				
	rendes	magán	összesen	ág. hív. ev	ev. ref.	róm. kath.	gör kath.	unitárius	izraelita	összesen	csak magyarul beszél	magyarul és németül	magyarul és tótul	magyarul, németül, tótul	több nyelven	összesen	magyar	német	tót	szerb	összesen	helybeli	megyebeli	más megyebeli	más állambeli	összesen
I.	73	2	75	16	19	18	—	1	10	64	43	615	—	—	—	64	56	—	8	—	64	30	28	6	—	64
II.	59	2	61	14	17	16	—	—	12	60	41	415	—	—	—	60	57	1	2	—	60	10	24	26	—	60
III.	41	4	45	11	12	11	—	—	7	41	32	3	6	—	—	41	39	—	2	—	41	4	23	14	—	41
IV.	46	2	48	10	15	13	—	—	9	47	31	6	10	—	—	47	43	2	2	—	47	15	31	14	—	47
V.	46	1	47	10	15	10	—	—	6	41	36	4	—	—	—	41	38	—	3	—	41	5	22	14	—	41
VI.	41	3	44	8	10	16	—	—	8	43	37	4	—	—	—	43	43	—	—	—	43	6	21	16	—	43
VII.	29	2	31	6	13	6	—	—	5	31	21	5	—	—	—	31	30	—	1	—	31	11	7	13	—	31
VIII.	28	2	30	2	13	3	—	—	10	28	23	2	—	—	—	28	28	—	—	—	28	10	9	9	—	28
Összesen	363	18	381	77	114	93	3	1	67	355	264	3451	4	2	2	355	334	3	18	—	355	91	165	98	1	355

c) A vizsgálatot tett tanulók szülői közt polgári állásra nézve volt:

Osztály	Östermelő		I p a r o s		Kereskedő és vállalkozó			Tisztviselő			Katoná	Más értelmiség (orvos, ügyvéd, lelk., tanár, tanító, mérnök stb.)	Magánzó (nyugdíjas vagy tőkepénzes)	Személyes szolgálatból élő (munkás, szolga, napsz. stb.)	Összesen
	önálló		önálló		alkalmazott			alkalmazott							
	nagybirtokos és birtó	kisbirtokos és birtó	nagyiparos	kisiparos	alkalmazott	alkalmazott	alkalmazott	alkalmazott	alkalmazott	alkalmazott					
I.	—	10	—	14	—	—	7	15	3	—	—	12	2	1	64
II.	2	5	—	15	—	—	8	4	5	5	—	11	2	2	60
III.	—	4	—	10	—	—	6	1	3	—	—	15	2	—	41
IV.	3	2	3	7	—	—	6	8	5	—	—	8	5	—	47
V.	3	3	—	7	—	—	7	13	1	—	—	5	—	—	41
VI.	5	6	—	1	—	—	6	5	3	—	—	12	5	5	43
VII.	2	7	—	3	—	—	4	6	—	—	—	4	5	5	31
VIII.	1	6	—	—	2	—	4	4	1	—	—	6	1	1	28
Összesen:	16	43	4	57	5	48	2	56	21	5	—	73	22	3	355

A vizsgálatot tett rendes tanulók írásbeli dolgozata.

Osztály	Rendes	Nem rendes	Összesen
I.	42	20	62
II.	44	14	58
III.	32	5	37
IV.	33	12	45
V.	33	7	40
VI.	39	1	40
VII.	26	3	29
VIII.	26	—	26
Összesen :	275	62	337

A vizsgálatot tett rendes tanulók erkölcsi magaviselete.

Osztály	Jó	Szabály-szerű	Kevésbé szabály-szerű	Rossz	Összesen
I.	40	22	—	—	62
II.	49	9	—	—	58
III.	30	7	—	—	37
IV.	37	8	—	—	45
V.	31	8	—	1	40
VI.	38	2	—	—	40
VII.	23	6	—	—	29
VIII.	26	—	—	—	26
Összesen:	274	62	—	1	337

A vizsgálatot tett tanulók egészségi állapota.

Osztály	Betegségi eset			Meghalt
	súlyos	könnyű	járványos	
I.	4	40	3	—
II.	3	36	2	—
III.	—	24	—	—
IV.	—	25	—	—
V.	4	31	—	—
VI.	1	26	1	—
VII.	3	20	—	—
VIII.	—	16	—	—
Összesen :	14	218	6	—

Mulasztott tanórák száma.

Osztály	Igazolt	Nem igazolt	Nem mulasztott
I.	1552	1	15
II.	1605	—	20
III.	719	4	7
IV.	1313	1	2
V.	1291	12	8
VI.	1104	—	4
VII.	1236	15	3
VIII.	502	1	10
Összesen :	9322	34	69

A tanulók osztályzata.

Osztály	A vizsgálatot tett tanulók osztályzata a rendes tantárgyakban						Összesen	Kilépett	Nincs osztályozva	Összes beírt tanulók
	Minden tárgybán		Egy tárgyból elegenden	Két tárgyból elegenden	Több tárgyból elegenden	Összesen				
	jó	elégséges								
I.	5	19	8	9	12	64	7	4	75	
II.	5	22	7	10	3	60	1	—	61	
III.	4	22	2	5	6	41	4	—	45	
IV.	3	19	7	6	4	47	—	1	48	
V.	—	15	8	8	1	41	6	—	47	
VI.	4	25	4	2	—	43	—	—	44	
VII.	4	12	2	9	1	31	—	—	31	
VIII.	6	16	2	—	—	28	1	—	30	
Összesen :	29	150	40	49	27	355	19	7	381	

h) A kötelező tantárgyak-

Tantárgy	Hány tanuló nyert az											
	I.				II.				III.			
	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen
	o s z t á l y z a t											
Vallásstan	25	22	17	—	40	18	2	—	22	17	2	—
Magyarnyelv	8	15	32	9	7	15	36	2	5	11	23	2
Latinnyelv	5	12	23	24	6	16	26	12	2	3	25	11
Németnyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	27	6
Görögnyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Görögpótló irod.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Görögpótló rajz	—	—	—	—	—	—	—	—	5	10	22	4
Történelem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Földrajz	12	18	18	16	12	20	25	3	4	9	23	5
Természetrájz	18	21	20	5	21	30	9	—	14	13	19	1
Természetan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mennyiségtan	8	19	24	13	3	12	31	14	2	10	23	6
Rajzoló mértan	30	17	22	15	5	15	33	7	7	19	19	6
Bölcsészeti előtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szépírás	8	23	31	—	4	28	26	—	—	—	—	—
Torna	14	10	28	5	11	23	20	3	8	17	18	2
Vizsgálatot tett:	64				60				41			

ban tett előmenetele.

Hány tanuló nyert az																			
IV.				V.				VI.				VII.				VIII.			
jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen
o s z t á l y z a t o t																			
26	20	1	—	23	14	4	—	21	15	7	—	18	8	5	—	24	3	1	—
7	11	25	4	6	9	25	1	8	16	19	—	6	10	12	3	10	10	8	—
5	7	30	5	5	10	20	6	4	9	30	—	4	3	19	5	6	4	16	2
7	7	22	14	—	12	25	4	5	11	27	—	4	5	16	6	8	6	14	—
—	—	—	—	1	2	3	—	1	5	2	—	5	6	4	—	4	3	5	—
—	—	—	—	9	13	13	—	12	11	12	—	8	5	3	—	7	5	4	—
—	—	—	—	6	2	16	1	10	12	13	—	2	6	8	—	2	2	12	—
12	10	21	4	11	15	11	4	12	14	14	3	9	11	10	1	8	10	10	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	21	9	—	16	15	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	18	3	7	4	17	—
4	8	27	8	2	6	20	13	4	6	27	6	4	3	16	8	6	5	17	—
6	17	20	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	7	8	—
9	18	15	1	24	11	4	—	9	10	14	—	8	9	3	2	3	8	8	—
47				41				43				31				28			

Tápingézet.

A közélmezési intézetekre is súlyos teher gyanánt nehezedik a fokozódó drágaság, a mely kivált a hús és zsír-
neműek terén eddig el nem ért arányokra emelkedett. A föl-
emelt tápdíj még képessé tett az ellátásra. Sok tanuló abban a
nagy tévedésben van, hogy a befizetett díjakból kitelik az él-
mezés, pedig, ha nem volnának szives adakozóink és jövedel-
mező alapjaink, még így sem adhatnánk olyan kosztot, amilyent
adunk. Minden egyes tanuló, kivétel nélkül, jótéteményt élvez,
mert a tápingézet minden egyesre ráfizet mintegy 25 koronát.

A lefolyt iskolai évben 113 tanuló részesült tápingézeti
ellátásban.

Tápdíj elengedésben 23 tanuló részesült 989 korona érték-
ben, amint értesítőnk más helyén részletesen fel van sorolva.

Az étkezés rendje a következő volt:

Hétfőn: Húsleves rizszsel, bab tepertővel; este virsli zsiros
burgonyával.

Kedden: Húsleves árpadarával, savanyu burgonya; este
gyúrott tészta tehéntúróval.

Szerdán: Húsleves tésztaival, bab; este sült hús mártással
és burgonyával.

Csütörtökön: Húsleves burgonyával, borsó tepertővel;
este tejbe-rizs (télen káposzta disznóhussal).

Pénteken: Rántott leves burgonyával, lekváros tészta;
este lencse kolbásszal.

Szombaton: Húsleves darával, burgonya; este bab kol-
básszal.

Vasárnap: Húsleves tésztaival, sült hús mártással és burgo-
nyával; este ősszel tökfőzelék, télen: káposzta sertéshússal,
tavasszal: bab kolbásszal.

Hús 6 tanulóra 1 kgr. a levest húst a levesben kapták, —
kenyér délben, este $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{4}$ kgr.

Tápingézetünk részére adakoztak: a Rimaszombati Taka-
rékpénztár 40 koronát, a Gömörmegyei Nép- és Iparbank 20
koronát, a Gömörm. Takaré- és Hitelbank 10 koronát, a mis-
kolci ev. ref. egyház 30 korona 31 fillért, a mosonyi ev. espe-
resség 14 koronát, a pozsonymegyei ev. esperesség 27 korona
74 fillért küldött szupplikáció megváltás címén, országos kére-
getésből 2122 korona 75 fillér.

Fogadják a jószívű adakozók és előljárók az ifjak hálás
köszönetét.

Végül kérjük a tisztelt szülőket, hogy a tápingézeti díjat
közvetlenül a tápingézeti gondnokság címére küldjék. A tápingé-
zeti díj 140 korona (evőeszközökre 1 korona), amely félévénként
előre fizetendő s a tanulók belépése nem hónap-számra, hanem
félévre szól.

Bevétel 1906. polgári évben:

1. Pénztári maradvány	3409	korona	83	fillér.
2. Kérvényezés	2122	„	75	„
3. Tápdíjak	14070	„	—	„
4. Adományok	140	„	29	„
5. Kamatok	2962	„	19	„
6. Vegyes	31	„	92	„

Összesen: , . . 22736 korona 98 fillér.

Kiadás.

1. Tápszerek: Kenyér.	2804	korona	56	fillér.
2. Marhahús	6504	„	92	„
Sertéshús és zsír	2452	„	03	„
3. Bab	189	„	25	„
4. Burgonya	396	„	64	„
5. Liszt, fűszer	1026	„	92	„
6. Tojás, túró, káposzta stb.	416	„	60	„
7. Személyiek	1002	„	—	„

8. Vegyes	1648	”	—	”
9. Tőkésítés	2441	”	38	”
	<u>Összesen: 18972</u>	”	30	”
Maradvány 1906. évről	3764	”	68	”
Kiadás és maradvány együtt 22736		”	98	”

A tápintézet vagyona 1907. polgári év elején:

1. A főgimnáziumnak kölcsönadva	63236	korona	90	fillér.
2. Banki betétek	5574	”	78	”
3. Részvények névértéke	840	”	—	”
4. Kintlevő alapítvány	1020	”	—	”
5. Tartozások	2136	”	53	”
6. Pénztári maradvány 1906-ról	3764	”	68	”

Összesen: 76572 korona 89 fillér.

és 1095 korona 73 fillér értékű új butorzat.

Rimaszombat, 1907. évi június hó 24-én.

Horváth Zoltán,
tápintézeti gondnok.

A rimaszombati egy. prot. főgimnázium zárószámadása az 1906. tanévről.

Bevételek:

1. Pénztári maradvány az 1904—5 évről	4523	K	26	f.
2. Államsegély	32000	”	—	”
3. Tandijból	16910	”	—	”
4. Felvételi díjból	1488	”	—	”
5. Iskolai alap és izr. díjából	1008	”	—	”
6. Kamatokból: kikölcsönzött alaptőke	451	”	—	”
7. Alaptőkénk kamatai	3057	”	—	”
8. Tőkésítendő Dapsy-féle ösztönd. alapítv. kam.	200	”	—	”
9. Ösztöndíj alapok kamatai	1170	”	53	”
10. Hanvay alapítványok (tőkésítve)	1000	”	—	”
11. Évi kegyadományok (tőkésítve).	860	”	—	”
12. Kötelezett évi járulék	1895	”	68	”
13. Föld, rét és alumineum bére.	1532	”	—	”
14. Tanári nyugdíjra	3074	”	80	”
15. Ideiglenesen elh. tőkék kamata	162	”	74	”
16. Részvények kamata	80	”	—	”
17. Vegyes bevételek	200	”	—	”

Összesen: 69614 K 11 f.

Kiadások:

1. Személyi kiadások	51828	kor.	22	fill.
2. Épület	1026	”	67	”
3. Könyvtár	820	”	19	”
4. Muzeumok	1041	”	10	”

5. Felszerelés	516 kor. 29 fill.
6. Fűtés és világítás	1392 „ 39 „
7. Iroda és nyomtatványok	600 „ — „
8. Hivatalos kiküldetések	310 „ — „
9. Adó és illeték	266 „ 38 „
10. Vegyesekre	150 „ 96 „
11. Tűzbiztosítás	168 „ 58 „
12. Tanári nyugdíjra	5694 „ 68 „
13. Isk. alap és izr. díj tőkésítve	1008 „ — „
14. Márczius 15-iki jutalmak	68 „ — „
15. Dapsy ösztöndíj-alap tőkésítve	200 „ — „
16. A Hanvay-alap tőkésítve	1000 „ — „
17. A takarékpénztári alap tőkésítve	600 „ — „
18. Pálya és ösztöndíjakra	1170 „ 53 „

Összesen: 67861 kor. 99 fill.

Bevétel:	69614 korona 11 fillér.
Kiadás:	67861 „ 99 „

Maradvány az 1907. évre: 1752 korona 12 fillér.

Dr. Zehery István,
pénztáros.

Figyelmeztetés a jövő 1907—1908. iskolai évre.

1. A jövő tanév 1907. szeptember hó 1-ső napján kezdődik.
2. A javító, pótló és felvételi vizsgák 1907. év aug. 30 és 31. napjain tartatnak meg.
3. A beiratás szept. 1—4-ig tart. Szeptember 5-én lesz a tanév ünnepélyes megnyitása.
4. A beiratásnál minden tanuló tartozik atyjával vagy annak helyettesével megjelenni és a mult évi iskolai bizonyítványát, továbbá keresztlevelét, illetőleg születési bizonyítványát, a 12-ik életévüket betöltöttek újraoltási bizonyítványaikat bemutatni.

A gimnázium első osztályába csak olyan növendékek vétetnek fel, akik 9-ik életévüket már betöltötték, de a 12-ik életévüket meg nem haladták és akik vagy az elemi iskola IV-ik osztályáról szóló szabályszerűen kiállított bizonyítvánnyal, vagy a felvételi vizsgálaton igazolják, hogy van oly mérvű képzettségük, minőt az elemi iskola 4 évi tanfolyamában kellett megszerezniök. A 12 évesnél idősebb növendékek felvétele csak rendkívüli esetekben engedélyezhető, a tanári szék határozata alapján. A beiratás után egy hétig csakis a késedelmöket fontos okokkal igazoló tanulókat veheti fel az igazgató; szeptember 15-ig tanári kari, azontúl püspöki engedély szükséges a felvételhez. Azoknak, akik a tanév első hónapja után lépnek be az intézetbe, az addig végzett anyagból felvételi vizsgálatot kell tenniök. Ugyancsak felvételi vizsgálatot tesznek a reál-,

vagy polgári iskolából gimnáziumba átlépő tanulók. A felvételi vizsgálatok díja 20 korona. A gimnázium V-ik osztályába belépő tanuló szülője vagy gyámja köteles bejelenteni, vajjon fia, illetőleg gyámoltja a görög nyelvet vagy az annak helyettesítésére rendelt tárgyakat fogja-e tanulni. E tekintetben figyelmeztetjük a t. szülőket és gyámokat, hogy a IV-ik osztályt végzett és az idegen (latin, német) nyelvekben gyengébb (elégséges) tanulókat a görögöt helyettesítő tanfolyamba vétessék fel. Az ilyen tanulók előtt a gyakorlati pályák egész sora nyitva van: minők a jogi, orvosi, mérnöki, bányászati, erdészeti, matematikai és természettudományi, a katonai, a vasuti, postai, távirtdai és ezekhez hasonlók.

A görög nyelvet helyettesítő tanfolyamról a görögre és viszont való átlépést akár a tanév elején, akár annak folyamán megengedheti a tanári kar felvételi vizsgálat mellett, de csakis az illető tanulók szüleinek vagy gyámjainak kivánságára.

5. A beiratásnál minden tanuló tartozik az iskolai díjakat befizetni; még pedig az első félévi tandíjat 24 kor., felvételi díjat 4 kor., iskolai alapra 2 kor. bizonyítvány, könyvtár és bélyegilleték 4 kor., országos nyugdíjalapra (az 1894. XXII. t.-cz. 3. §-a szerint) 6 kor., felszerelési illeték 2 kor., összesen 42 koronát. A róm. kath. vallásúak ezenfelül vallástandij fejében 5—5 koronát fizetnek félévenként, az izraeliták iskolai alapra 2—2 koronát. A második félév tandíja 24 korona február 1—15 napjain fizetendő be.

A felvételi díj, az iskolai alap, bizonyítvány- és bélyegilleték, felszerelési illeték és az országos nyugdíj-alapra befizetendő összesen 18 koronányi összeg fizetése alól senki sem menthető fel.

A rendes tandíj a gimnázium questoránál fizetendő be. A rendkívüli tantárgyak tandíját (lásd alább) az igazgató veszi át.

6. A gimnáziummal összekötött tápintézetbe a tanulók val-láskülömbség nélkül vétetnek fel.

A tápintézeti díj: egész évre ebéd és vacsoráért 140 kor. és azonfelül evőeszközökre 1 korona. A díj első fele a felvételtkor, második fele február 1—15-éig a tápintézeti gondnoknál fizetendő. Azok, kik szegénységüket hitelesen igazolják, havonként is fizethetik a tápintézeti díjakat. A tápintézetből kilépni csak a megkezdett félév leteltével lehet.

7. Azok, kik tan-, vagy tápintézeti díj el- vagy leengedése-re szorgalmuk és anyagi helyzetüknél fogva igényt tarthatnak. iskolai és szegénységi bizonyítvánnyal, esetleg adókönyvvevcskével felszerelt kérvényüket legkésőbb 1907. augusztus hó 20-ig a nagytiszt. és tek. igazgató-tanács-hoz címezve az igazgató-ságnál nyujtsák be. Az igazgató-tanácsnak 1902. december hó 19-án hozott határozata értelmében a második félév tan vagy tápdíjának elengedéseért minden tanév február hó 8-áig újból kell folyamodni. Ezen második folyamodványhoz csupán azok mellékelik szegénységi bizonyítványukat, akik az első félévben kedvezményben nem részesültek, az első félév kedvezményesei az első félév értesítőjét mutatják be.

Az elkésett vagy teljesen fel nem szerelt kérvények nem vétetnek figyelembe.

8. A rendes tantárgyak mellett gondoskodtunk arról, hogy a francia nyelv, német társalgási nyelv, szabadkézi rajz, egyszerűbb asztalos és hasonló kézügyesítő munka, zongora, gyorsírászat és vívás az önként vállalkozóknak taníttassék. A francia és német nyelv tandíja egy iskolai évre 20—20 korona, a szabadkézi rajz 10 korona, a vívás (egy tanfolyam 6 hó) 20 korona, mindezek a díjak félévi előleges részletekben az igazgatónál fizetendők. A zongora tanításért fizetendő díj később fog megállapíttatni. A kézügyesítő tanfolyam évi díja 10 korona, a miért a tanulók a szerszámok használatán kívül a faanyagot is ingyen kapják.

9. A főgimnázium növendékei csak az igazgató helyben-hagyása mellett fogadhatnak szállást, annyival is inkább, mivel csak azon lakosok vannak jogosítva tanulók tartására, kiknek szállását az igazgató és az iskolai orvos megvizsgálta és ugy egészségügyi, mint erkölcsi tekintetben kifogástalannak találta. Azon helyekről, melyek bármi tekintetben kifogás alá esnek, a tanulók évközben is elhelyezendők. A tanulók elhelyezése tekintetében a legnagyobb óvatosságot ajánljuk a szülőknek, mert tapasztalati tény, hogy a tanulóknak a tanulmányokban való elmaradását nagytészt a hiányos felügyelet okozza.

10. Minden tanuló az első félév végén „Értesítő“ kap, melyet a szülők vagy azoknak helyettesei aláírva és legkésőbb 30 nap alatt az osztálytanárnak visszaküldenek. Ez által is hi-

vatalosan vesznek tudomást gyermekeiknek illetőleg gyámolt-jaiknak magaviseletéről és előmeneteléről.

11. Az érettségi, pótló és javítóvizsgálatok ev. ref. részről ez idén Rimaszombatban tartatnak meg. A rimaszombati főgimnázium részéről e vizsgálatra utasított ifjak kellőképen felszerelt folyamodványaikat augusztus 15-ig a rimaszombati egy. prot főgimnáziumhoz nyujtsák be.

12. Olyan tanulóknak, kik egy kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet, a tanári kar megengedheti, hogy a jövő iskolai év kezdetén javító vizsgálatot tehessenek, de csakis abban az intézetben, ahol tanultak. Ezen javító vizsgálat díja 2 korona. Azon tanulók, kik két tantárgyból kaptak elégtelen osztályzatot, mélt. és főtiszt. Kún Bertalan püspök úrhoz címzett kérvényüket a bizonyítvánnyal együtt július hó 10-ik napjáig az igazgatóságához nyujtsák be felterjesztés végett.

E vizsgálat díja 2 tárgy után 4 korona.

A ki kettőnél több tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az javító-vizsgálatra semmi esetre sem bocsátható.

Ha valamely tanuló a vizsgálatokat betegség vagy egyéb fontos ok miatt le nem teheti, a tanári testülethez folyamodhatik a következő tanév kezdetén tartandó pótló-vizsgálati engedélyért. A betegség igazolására hatósági vagy orvosi bizonyítvány melléklendő. A pótló-vizsgálat díjtalan.

13. A testgyakorlás, mértani rajz (technikai része) és szépírás tanulása alól való felmentést kérő tanulókat az iskola orvos fogja megvizsgálni. A felmentést az orvos véleménye alapján az igazgató adja meg.

14. Minden tanuló köteles az előirt tankönyveket, író- és rajzeszközöket beszerezni. Figyelmeztetjük a t. szülőket és tanulókat, hogy csakis az új tantervhez alkalmazott legújabb kiadású tankönyvek használhatók.

Szegénysorsú, jó tanulók a segédkönyvtárból ingyen kaphatnak könyveket, a melyek az év végén visszaadandók. Ebbeli kérvények 1907. szeptember 1-ig dr. Wallentinyi Dezső tanár urnakadandók be, minden melléklet nélkül.

15. Értesítjük a t. szülőket és gyámokat, hogy a tápintézetbe járó tanulók szállást mosással, fűtéssel, világítással, takarítással, reggelivel és uzsonnával a kívánalmak szerint havonta

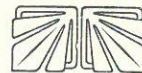
10—24 koronáig kaphatnak megbízható házaknál, míg teljes ellátásért havonként 30—70 korona fizetendő.

Az eljárás egyszerűsítése és esetleges visszaélések elkerülése céljából arra kérjük a t. szülőket és gyámokat, hogy fizetési kötelezettségeiknek ne gyermekeik útján tegyenek eleget, hanem a tandíjakat egyenesen Kerekes Dezső quaestor, a tápintézeti díjakat pedig Horváth Zoltán epkorus címére küldjék be.

Végül arra figyelmeztetjük a helybeli szülőket, hogy az I. osztályba aug. hó 3 utolsó napján irassák be gyermekeiket. A törvény csak korlátolt számban engedi meg az I. osztályba való felvételt és minthogy az utolsó esztendő tapasztalata szerint a vidékről sokan keresik fei iskolánkat, megtörténhetnék, hogy a létszám betelik és a tanári testület kénytelen volna helybeli tanulókat visszautasítani.

Részletesebb felvilágosításokat egyébként szívesen ad

az igazgatóság.

TARTALOM.

	Oldal.
1. Adatok az 1905/6 tanév történetéhez	3
2. A főgimnázium kormányzata	15
3. Tanári testület	16
4. Bevégzett tananyag.	19
5. Ifjúsági körök és egyesületek	38
6. Taneszközök	48
7. Tanulmányi kirándulások	56
8. Ösztöndíjak, jutalmak és segélyek	58
9. Évzáró házi tornaverseny	63
10. Kerületi ifjúsági tornaverseny	65
11. Adományok	67
12. Érettségi vizsgálat	69
13. A tanuló-ifjúság neve és érdemsorozata	71
14. Statisztikai kimutatások	86
15. Tápintézet	94
16. Az 1906. évi zárszámadások	97
17. Figyelmeztetés a jövő tanévre	99
